

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि.
MUMBAI METRO RAIL CORPORATION LTD.

विषय सूची

१.	संचालक मंडळ	०२
२.	वार्षिक सर्वसाधारण सभेची नोटीस	०४
३.	अध्यक्षांचे भाषण	१६
४.	संचालकांचा अहवाल	१९
५.	जोडपत्तासह स्वतंत्र सचिवीय लेखा परीक्षकांचा अहवाल	३३
६.	सचिवीय लेखा परीक्षकांचा अहवाल	६४
७.	स्वतंत्र लेखा परीक्षकांचा अहवाल	६५
८.	भारताच्या नियंत्रक व महालेखापरीक्षकांच्या टिपण्या	७६
९.	३१ मार्च ३१ मार्च २०२० नुसार ताळेबंद	७७
१०.	३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि नुकसानीचे विवरण	७८
११.	३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण	८१
१२.	आर्थिक विवारणाचा भाग बनणारे नोट्स	

संचालक मंडळ

श्री. दुर्गा शंकर मिश्रा श्रीमती अश्विनी भिडे (upto २३.०१.२०२०)	अध्यक्ष, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार व्यवस्थापकीय संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि.
श्री.रंजीतसिंग देओल (w.e.f. २३.०१.२०२०)	व्यवस्थापकीय संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि.
श्रीमती झांजा त्रिपाठी (upto ३०.०७.२०१९)	संयुक्त सचिव आणि आर्थिक सल्लागार, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार
श्री श्याम सुंदर दुबे (w.e.f. ३०.०७.२०१९)	संयुक्त सचिव आणि आर्थिक सल्लागार, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार
श्री. एम. के. सिन्हा (upto ०६.०६.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि वि.का.अ. (युटी) आणि पदसिध्द संयुक्त सचिव, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार
श्री.जयदीप (w.e.f. ०६.१२.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि वि.का.अ. (युटी) आणि पदसिध्द संयुक्त सचिव, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार
श्री. सुधांशु शेखर जोशी	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. & नामनिर्देशित संचालक, भारत सरकार
श्री. अचल जैन (upto १९.०६.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. & कार्यकारी संचालक (एल आणि ए) - 1 रेल्वे बोर्ड, नामनिर्देशित संचालक, भारत सरकार
श्री.संजय रस्तोगी (upto १८.११.२०१९)	संचालक, मुख्य कार्यकारी संचालक विशेष हेतू वाहन (पीएसडी / एसपीव्ही), रेल्वे बोर्ड
श्री. यु.पी.एस. मदान (upto १०.०५.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त, महाराष्ट्र शासन
श्री. मनोज सौनिक (w.e.f. ०८.०५.२०२०)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त, महाराष्ट्र शासन
श्री. अजोय मेहता (upto १०.०५.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि बृमन्मुंबई महानगरपालिका आयुक्त, महाराष्ट्र शासन
श्री. प्रवीण परदेशी (w.e.f ०७.०५.२०१९)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग-1, महाराष्ट्र शासन
श्री इकबालसिंग चहल (w.e.f ०८.०५.२०२०)	संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि बृमन्मुंबई महानगरपालिका आयुक्त, महाराष्ट्र शासन

श्री. आर.ए.राजीव
(w.e.f. २४.०९.२०१९)

संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि महानगर आयुक्त, मुं.म.प्र.वि.प्रा.

डॉ. नितीन करीर
(upto २१.०२.२०२०)

संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग-१, महाराष्ट्र शासन

श्री. भूषण गगराणी
(w.e.f. १०.०८.२०२०)

संचालक, मुं.मे.रे.कॉ.लि. आणि प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग-१, महाराष्ट्र शासन

श्री. एस. के. गुप्ता

संचालक (प्रकल्प) मुं.मे.रे.कॉ.लि.

श्री. ए. ए. भट्ट

संचालक (प्रणाली) मुं.मे.रे.कॉ.लि.

श्री. अबोध खंडेलवाल

संचालक (वित्त) मुं.मे.रे.कॉ.लि.

कंपनी सचिव

श्रीमती रितु देब

कंपनी सचिव

वैधानिक लेखा परीक्षक

मे. कल्याणीवाला ऍण्ड मिस्त्री एल.एल.पी.

चार्टर्ड अकौन्टन्ट्स,

२री मंजिल, एस्पलानेड हाऊस,

२९ हजारीमल सोमानी मार्ग

फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१

सचिवीय लेखा परीक्षक

श्रीमती. रागीनी चोक्षी

रागीनी चोक्षी ऍण्ड कं.

कंपनी सेक्रेटरीज,

३४, कामेर इमारत, ५ मजला

३८ कावसजी पटेल स्ट्रीट,

फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१

बैंकर्स

१. स्टेट बैंक ऑफ इंडिया

२. एच.डी.एफ.सी. बैंक

३. युनाईटेड बैंक ऑफ इंडिया

४. आई.सी.आई.सी.आई. बैंक

नोंदणीकृत कार्यालय

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

(भारत सरकार आणि महाराष्ट्र सरकारचा संयुक्त उपक्रम)

ट्रांजिट ऑफिस, ई ब्लॉक, सीटी पार्क च्या बाजूला, इनकम

टॅक्स ऑफिसच्या पाठी, वांद्रे-कुर्ला संकुल, वांद्रे (पूर्व)-मुंबई ४०० ०५१

नोटीस

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या (एमएमआरसीएल) सदस्यांची १२ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा दि. २, तारखेला टू-वे व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग / इतर ऑडिओ व्हिड्युअल मोड ("OAVM") येथे २४ डिसेंबर २०२० रोजी ३ वाजता आयोजित करण्यात येणार आहे.

सामान्य व्यवहार :

- १) दिनांक ३१ मार्च २०२० पर्यंतचे लेखापरीक्षित पत्रक आणि नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक, भारत यांच्या अहवालासहित, संचालक मंडळ आणि लेखा परीक्षक यांच्या अहवालासह त्या तारखेस संपलेल्या वर्षासारही फायदा आणि तोट्याच्या खात्याचे पत्रक प्राप्त करणे आणि त्याच्यावर विचार करणे आणि त्याला अंगीकृत करणे.
- २) या कंपनीच्या आर्थिक वर्ष २०२०-२१ साठी संचालक मंडळ नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक, भारत यांनी नियुक्त केलेल्या कंपनीच्या संविधानिक लेखा परीक्षकांचा मानधन निश्चित करण्याचे कंपनीच्या संचालक मंडळ अधिकार प्रदान करण्यात आले आहे, कलम १३९(५) मधील तरतुदी कंपनीच्या कायदा २०१३ च्या कलम १४२ नुसार.

विशेष व्यवसाय :

- ३) श्री श्याम सुंदर दुबे, नामनिर्देशित संचालक म्हणून नेमणूक करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

असा ठराव पारित करण्यात येतो कि, भारत सरकारने जारी केलेल्या पत्र क्र.के- K-14011/06/2019-MRTS-IV दिनांक ३० जुलाई २०१९ यानुसार कंपनी कायदा कलम २०१३ ची कलमे क्रमांक १६०,१६१ व लागू असलेली इतर कलमे यांच्या तसेच याबाबत आवश्यक सर्व वैधानिक मान्यतेच्या अधिक राहून श्री.श्याम सुंदर दुबे, माजी संचालक नामनिर्देशक, डीन क्रं. ०६६०११५१ यांची कंपनीचे पदसिद्ध नामनिर्देशित संचालक म्हणून ३० जुलाई २०१९ पासून भारत सरकार पुढील आदेशाद्वारे अन्य निर्णय घेईपर्यंत नेमणूक करण्यात येत आहे.

असा हि ठराव पारित करण्यात येत आहे कि, कंपनी सचिव यांना याबाबतीत सर्व आवश्यक कृती करण्यासाठी व उपरोक्त नेमणुकी संदर्भात कंपनी व्यवहार मंत्रालय भारत सरकार यांना आवश्यक इ - फॉर्म द्वारे कळविण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

- ४) श्री. जयदीप ओएसडी (यूटी) नामनिर्देशित संचालक म्हणून नेमणूक करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

असा ठराव पारित करण्यात येतो कि, भारत सरकारने जारी केलेल्या पत्र क्र.के- K-14011/P-1/2016-UT-V दिनांक ६ डिसेंबर २०१९ यानुसार कंपनी कायदा कलम २०१३ ची कलमे क्रमांक १६०,१६१ व लागू असलेली इतर कलमे यांच्या तसेच याबाबत आवश्यक सर्व वैधानिक मान्यतेच्या अधिक राहून श्री. जयदीप, माजी संचालक नामनिर्देशक, डीन क्रं. ०८५५८०६३ यांची कंपनीचे पदसिद्ध नामनिर्देशित संचालक म्हणून ३० जुलाई २०१९ पासून भारत सरकार पुढील आदेशाद्वारे अन्य निर्णय घेईपर्यंत नेमणूक करण्यात येत आहे.

असा हि ठराव पारित करण्यात येत आहे कि, कंपनी सचिव यांना याबाबतीत सर्व आवश्यक कृती करण्यासाठी व उपरोक्त नेमणुकी संदर्भात कंपनी व्यवहार मंत्रालय भारत सरकार यांना आवश्यक इ - फॉर्म द्वारे कळविण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

५) श्री. आय एस. चहल नामनिर्देशित संचालक म्हणून नेमणूक करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

असा ठराव पारित करण्यात येतो कि, भारत सरकारने जारी केलेल्या पत्र क्र. के- AS.P.K.AEO -1120/10/2020/TEN दिनांक ८ मे २०१९. यानुसार कंपनी कायदा कलम २०१३ ची कलमे क्रमांक १६०,१६१ व लागू असलेली इतर कलमे यांच्या तसेच याबाबत आवश्यक सर्व वैधानिक मान्यतेच्या अधिक राहून श्री. आय एस. चहल, माजी संचालक नामनिर्देशक , डीन क्रं. ०८७२७३९४ यांची कंपनीचे पदसिद्ध नामनिर्देशित संचालक म्हणून ८ मे २०२० पासून भारत सरकार पुढील आदेशाद्वारे अन्य निर्णय घेईपर्यंत नेमणूक करण्यात येत आहे.

असा हि ठराव पारित करण्यात येत आहे कि, कंपनी सचिव यांना याबाबतीत सर्व आवश्यक कृती करण्यासाठी व उपरोक्त नेमणुकी संदर्भात कंपनी व्यवहार मंत्रालय भारत सरकार यांना आवश्यक इ - फॉर्म द्वारे कळविण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

६) श्री. मनोज सौनिक यांची कंपनीचे नामनिर्देशित संचालक म्हणून नेमणूक करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

असा ठराव पारित करण्यात येतो कि, भारत सरकारने जारी केलेल्या पत्र क्र.के A. GOM. L. No. AEO-1120/10/2020/TEN दिनांक ८ मे २०२०. यानुसार कंपनी कायदा कलम २०१३ ची कलमे क्रमांक १६०,१६१ व लागू असलेली इतर कलमे यांच्या तसेच याबाबत आवश्यक सर्व वैधानिक मान्यतेच्या अधिक राहून श्री. आय एस. चहल, माजी संचालक नामनिर्देशक , डीन क्रं. ०२९५४४६३ यांची कंपनीचे पदसिद्ध नामनिर्देशित संचालक म्हणून ८ मे २०२० पासून भारत सरकार पुढील आदेशाद्वारे अन्य निर्णय घेईपर्यंत नेमणूक करण्यात येत आहे.

असा हि ठराव पारित करण्यात येत आहे कि, कंपनी सचिव यांना याबाबतीत सर्व आवश्यक कृती करण्यासाठी व उपरोक्त नेमणुकी संदर्भात कंपनी व्यवहार मंत्रालय भारत सरकार यांना आवश्यक इ - फॉर्म द्वारे कळविण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

७) श्री. रणजितसिंग देओल यांची कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती:

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

“कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १९६,१९७ आणि २०३ अनुसूची पाच च्या अनुसंधानानुसार, यासंदर्भात कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने जारी केलेल्या इतर लागू कलम, नियम,, अधिसूचना आणि परिपत्रके यांचेनुसार निराकरण केले.कंपनीचे असोसिएशनचे मेमोरँडम आणि आर्टिकल, आणि या संदर्भात भारत सरकार आणि महाराष्ट्र सरकारची मान्यता असल्यास आणि त्यासंदर्भात कोणतीही इतर वैधानिक मंजूरी आणि पत्र क्रमांक AEO-1120/10/2020/X महाराष्ट्र शासन यांच्या अनुषंगाने दिनांक २१ जानेवारी २०२० आणि भारत सरकार पत्र क्रमांक क्र: के- K- 14011/7/2013 - MRTS-II दिनांक १७ जानेवारी २०२० (डीन: ०६७५९००२) दिनांक २३ जानेवारी, २०२० पासून व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कंपनी अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी ठरविलेल्या अटी व शर्ती, जास्तीत जास्त परवानगी कालावधीच्या अधीन असतील. ”

“त्यापुढील निकालात, श्री. रणजितसिंग देओल यांची व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती, सरकारी संघटनेच्या आर्टिकल ऑफ असोसिएशनच्या कलम 125(a) आणि अनुच्छेद 149 नुसार केली जात आहे. ”

“कंपनी अधिनियम 2013 च्या कलम 203 च्या तरतुदींच्या संदर्भात “यापुढे निराकरण केलेले” कंपनी (व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांची नियुक्ती व मोबदला) सह वाचा. नियम, 2014 आणि कंपनीचे संघटनेचे निवेदन व लेख व इतर वैधानिक तरतुदी. आणि या प्रकरणात आवश्यक असणारी आणि लागू असलेल्या मंजूरी, श्री रणजितसिंग देओल यांना या कलमाच्या उद्देशाने आणि तरतुदींसाठी आणि कंपनी अधिनियम, 2013 च्या अटींमध्ये मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी मानले जातील. ”

या निर्णयाशी संबंधित स्पष्टीकरणात्मक विधानामध्ये आणि कंपनीचे असोसिएशन ऑफ आर्टिकल्सचे व्यवस्थापकीय संचालकाचे अधिकार, कर्तव्ये आणि जबाबदाऱ्या पुढील निवारणानुसार, श्री रणजितसिंग देओल यांना व्यवस्थापनाच्या कार्यकाळात अधिकृत केले गेले आहेत. कंपनीचे संचालक व मंडळाचे महाराष्ट्र सरकारच्या सूचनेवर ते बदलू किंवा सुधारित करण्याचे अधिकार आहेत व ते योग्य वाटेल.

८) श्री. सुबोध कुमार गुप्ता संचालक (प्रकल्प) नेमणूक व मान्यता एमएमआरसीएलमध्ये पुन्हा मंजूर करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील तरतुदी आणि इतर लागू तरतुदी, नियम, अधिसूचना, परिपत्रके आणि कंपनीच्या असोसिएशनचे मेमोरँडम आणि आर्टिकलच्या संदर्भात सदस्यांची संमती असेल आणि त्याद्वारे श्रींच्या नियुक्तीसाठी मान्यता देण्यात आली आहे. सुबोधकुमार गुप्ता, (डीन: ०७११४२९२) कंपनीचे कार्यकारी संचालक (प्रकल्प) वयाच्या ६२ वर्षांपर्यंत म्हणजेच जानेवारी २०२४ पर्यंत, १४ जानेवारी, २०२० पासून त्याच अटी व शर्तीवर लागू होतील ज्यास पूर्वीच्या अटींचा तपशील मंजूर झाला होता. ही बैठक आयोजित करण्याच्या सूचनेशी जोडलेल्या स्पष्टीकरणात्मक विधानात नियुक्ती निश्चित केली आहे.

यापुढे निराकरण केलेले, व्यवस्थापकीय संचालक आणि / किंवा कंपनी सचिव असतील आणि या ठरावावर परिणाम होण्यासाठी आणि कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाकडे अशी नेमणूक करण्याच्या उद्देशाने आवश्यक पावले उचलण्याचे आणि आवश्यक फॉर्म दाखल करण्याचे अधिकार आहेत. ”

९) श्री. अजयकुमार भट संचालक (प्रणाली) नेमणूक व मान्यता एमएमआरसीएलमध्ये पुन्हा मंजूर करणे.

खालील ठरावाचा विचार करणे व योग्य वाटल्यास दुरुस्तीसह किंवा दुरुस्ती विना ठाम ठराव म्हणून पारित करणे.

कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील तरतुदी आणि इतर लागू तरतुदी, नियम, अधिसूचना, परिपत्रके आणि कंपनीच्या असोसिएशनचे निवेदन आणि लेख यांच्यानुसार, सदस्यांची संमती असेल आणि अशा प्रकारे श्रींच्या नियुक्तीसाठी मान्यता देण्यात येईल. अजयकुमार ए भट्ट (डीन: ०७११००९७) कंपनीच्या कार्यकारी संचालक (प्रणाली) म्हणून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी, ०६ फेब्रुवारी, २०२० पासून त्याच अटी व शर्तीवर लागू झाले, ज्यास पूर्वी नियुक्त केलेल्या नियुक्तीचा तपशील निश्चित केला आहे. ही बैठक आयोजित करण्याच्या नोटिसशी जोडलेल्या स्पष्टीकरणात्मक विधानात नियुक्ती निश्चित केली आहे.

यापुढे निराकरण केलेले, व्यवस्थापकीय संचालक आणि / किंवा कंपनी सचिव असतील आणि या ठरावावर परिणाम होण्यासाठी आणि कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाकडे अशी नेमणूक करण्याच्या उद्देशाने आवश्यक पावले उचलण्याचे आणि आवश्यक फॉर्म दाखल करण्याचे अधिकार आहेत. ”

ठिकाण: मुंबई

तारीख: ०३.१२.२०२०

मंडळाच्या आदेशानुसार

कंपनी सचिव

- a) कोविड - १९ च्या सततच्या साथीच्या पार्श्वभूमीवर कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने ("MCA) ५ मे, २०२० रोजीचे परिपत्रक दिनांक ८ एप्रिल, २०२० आणि १३ एप्रिल, २०२० रोजीच्या परिपत्रकांसह वाचले आहे. "MCA परिपत्रके") सर्वसाधारण ठिकाणी सभासदांच्या भौतिक उपस्थितीशिवाय, कुलगुरू / ओएव्हीएम मार्फत वार्षिक सर्वसाधारण सभा (AGM) घेण्यास परवानगी देण्यात आली. कंपनी अॅक्ट, २०१३ आणि एमसीए परिपत्रकांच्या तरतुदींचे पालन करत कंपनीचे एजीएम VC/ OAVM मार्फत आयोजित केले जाते.
- b) वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये (AGM) व्यवहार करण्याच्या विशेष व्यवसायांशी संबंधित कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १०२ च्या स्पष्टीकरणात्मक विधान येथे जोडले गेले आहे.
- c) कायद्याच्या तरतुदींच्या अनुषंगाने एजीएममध्ये हजेरी लावण्यासाठी व मतदानाचा हक्क असणारा सदस्याला आपल्या वतीने हजर राहण्यासाठी व मत देण्यासाठी प्रॉक्सी नेमण्याचा अधिकार आहे आणि प्रॉक्सी कंपनीचे सदस्य नसावेत. हे एजीएम एमसीएच्या परिपत्रकांच्या अनुषंगाने कुलगुरू / ओएव्हीएमच्या माध्यमातून आयोजित केले जात असल्याने सदस्यांची शारिरीक हजेरी देण्यात आली आहे. त्यानुसार सदस्यांद्वारे प्रॉक्सीच्या नेमणुकीची सुविधा एजीएमसाठी उपलब्ध होणार नाही आणि म्हणूनच या सूचनेवर प्रॉक्सी फॉर्म आणि अटेंडन्स स्लिप जोडलेले नाही.
- d) कायद्याच्या कलम १०३ अन्वये कोरमची गणना करण्याच्या उद्देशाने कुलगुरू / ओएव्हीएमद्वारे एजीएममध्ये उपस्थित सदस्यांची गणना केली जाईल.

सूचनेचे स्पष्टीकरणात्मक विधान

(कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १०२ नुसार)

विषय क्रं ३ :

पत्र क्रमांक- K-14011/06/2019-MRTS-IV दिनांक ३० जुलै २०१९ रोजी भारत सरकारकडून प्राप्त श्री. श्याम सुंदर दुबे (डीन क्रमांक ०६६०११५१) ३० जुलै, २०१९ पासून कंपनीच्या नामनिर्देशित संचालकपदी नियुक्त करण्यात आले आहेत, तसेच कलम १६०, १६१ आणि कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील इतर तरतुदींसह वाचन केले आहेत, आणि इतर सर्व यासंदर्भात आवश्यक असलेल्या वैधानिक मंजूरी असतील

त्यानुसार संचालक मंडळाचे श्री. श्याम सुंदर दुबे ३० जुलै, २०१९ पासून कंपनीच्या बोर्डावर नामनिर्देशक म्हणून रुजू झाले.

या नियुक्तीसाठी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १५२ च्या तरतुदीनुसार भागधारकांची मान्यता आवश्यक आहे.

श्री. श्याम सुंदर दुबे डीन क्रमांक ०६६०११५१ यांनी कंपनीच्या संचालकपदी नियुक्ती करण्यास लेखी संमती दर्शविली आहे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार त्यांची नियुक्ती करण्यास अपात्र घोषित केले नसल्याचे जाहीर केले आहे.

श्री. श्याम सुंदर दुबे इतर संचालकांच्या दरम्यान कोणतेही परस्पर संबंध नाही आहेत.

श्री श्याम सुंदर दुबे वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (KMP) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. भारत सरकारचे यांना नामनिर्देशित सरकार म्हणून नियुक्त केलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि बोर्डावरील संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक वा वैयक्तिकरित्या, या ठरावांबाबत संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित व्यक्ती असल्याच्या आधारावर स्वारस्य नाही किंवा संबंधित नाही आहे.

सदस्यांद्वारा ऑर्डिनरी रेसोलुशन म्हणून विषय क्रं .३ मध्ये स्थापित ठरावाच्या मंजूरीची बोर्ड शिफारस करते.

विषय क्रं ४:

पत्र क्रमांक K-14011/P-1/2016 -UT -V च्या संदर्भात - दिनांक ०६ डिसेंबर, २०१९ रोजी भारत सरकारने श्री. जयदीप (डीन: ०८५५८०६३) ०६ डिसेंबर २०१९ पासून भारत सरकारकडून नामनिर्देशित करण्यात आले.

त्यानुसार मंडळाने श्री. जयदीप ०६ डिसेंबर २०१९ पासून कंपनीच्या संचालक मंडळावर नामित संचालक म्हणून काम पाहतील.

या नियुक्तीसाठी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १५२ च्या तरतुदीनुसार भागधारकांची मान्यता आवश्यक आहे.

श्री. जयदीप यांनी कंपनीच्या संचालकपदी नियुक्ती करण्यास लेखी संमती दर्शविली आहे आणि भारत सरकारचे नामनिर्देशित कंपनी अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार त्यांची नियुक्ती करण्यास अपात्र घोषित केले नसल्याचे जाहीर केले आहे.

श्री. जयदीप इतर संचालकांच्या दरम्यान कोणतेही परस्पर संबंध नाही आहेत.

श्री जयदीप वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (KMP) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. भारत सरकारचे यांना नामनिर्देशित सरकार म्हणून नियुक्त केलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि बोर्डावरील संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक वा वैयक्तिकरित्या, या ठरावांबाबत संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित व्यक्ती असल्याच्या आधारावर स्वारस्य नाही किंवा संबंधित नाही आहे.

विषय क्रं ५ :

पत्र क्रमांक A.S.P.K.AEO - 1120/10/2020/TEN च्या संदर्भात - दिनांक ०८ मे २०१९ रोजी भारत सरकारने श्री.आय .एस. चहल यांना ०८ मे २०२० पासून भारत सरकारकडून नामनिर्देशित करण्यात आले.

त्यानुसार मंडळाने श्री. आय .एस. चहल ०८ मे २०२० पासून कंपनीच्या संचालक मंडळावर नामित संचालक म्हणून काम पाहतील. या नियुक्तीसाठी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १५२ च्या तरतुदीनुसार भागधारकांची मान्यता आवश्यक आहे.

श्री .आय .एस. चहल महाराष्ट्र सरकारचे नामनिर्देशित चहल यांनी कंपनीच्या संचालकपदी नेमणूक करण्यास लेखी संमती दर्शविली आहे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार त्यांची नियुक्ती करण्यास अपात्र घोषित केले नसल्याचे जाहीर केले आहे.

श्री. आय .एस. चहल इतर संचालकांच्या दरम्यान कोणतेही परस्पर संबंध नाही आहेत.

श्री आय .एस. चहल वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (KMP) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. भारत सरकारचे यांना नामनिर्देशित सरकार म्हणून नियुक्त केलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि बोर्डावरील संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक वा वैयक्तिकरित्या, या ठरावांबाबत संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित व्यक्ती असल्याच्या आधारावर स्वारस्य नाही किंवा संबंधित नाही आहे.

सदस्यांद्वारा ऑर्डिनरी रेसोलुशन म्हणून विषय क्र. ५ मध्ये स्थापित ठरावाच्या मंजूरीची बोर्ड शिफारस करते.

विषय क्रं ६ :

पत्र क्रमांक A. GOM. L. No. AEO-1120/10/2020/TEN च्या संदर्भात - दिनांक ०८ मे २०२० रोजी भारत सरकारने श्री. मनोज सौनिक यांना ०८ मे २०२० पासून भारत सरकारकडून नामनिर्देशित केले गेले.

त्यानुसार मंडळाने श्री. मनोज सौनिक यांची ०८ मे २०२० पासून कंपनीच्या संचालक मंडळावर नामनिर्देशित संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

या नियुक्तीसाठी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १५२ च्या तरतुदीनुसार भागधारकांची मान्यता आवश्यक आहे.

श्री. मनोज सौनिक महाराष्ट्र सरकारचे नामनिर्देशित चहल यांनी कंपनीच्या संचालकपदी नेमणूक करण्यास लेखी संमती दर्शविली आहे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार त्यांची नियुक्ती करण्यास अपात्र घोषित केले नसल्याचे जाहीर केले आहे.

श्री. मनोज सौनिक इतर संचालकांच्या दरम्यान कोणतेही परस्पर संबंध नाही आहेत.

श्री मनोज सौनिक वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (KMP) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. भारत सरकारचे यांना नामनिर्देशित सरकार म्हणून नियुक्त केलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि बोर्डावरील संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक वा वैयक्तिकरित्या, या ठरावांबाबत संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित व्यक्ती असल्याच्या आधारावर स्वारस्य नाही किंवा संबंधित नाही आहे.

सदस्यांद्वारा ऑर्डिनरी रेसोलुशन म्हणून विषय क्र. ६ मध्ये स्थापित ठरावाच्या मंजूरीची बोर्ड शिफारस करते.

विषय क्रं ७ :

महाराष्ट्र सरकारच्या अनुषंगाने नगरविकास विभाग, पत्र क्रमांक AEO1120/10/2020/X दिनांक २१ जानेवारी, २०२० व भारत

सरकार यांच्या मार्फत पत्र क्रमांक: K- 14011/7/2013 – MRTS-II दिनांक १७ फेब्रुवारी २०२० गृहनिर्माण व नागरी व्यवहार मंत्रालय व नागरी परिवहन विभाग यांच्या आदेशानुसार कलम १९६ च्या अधिनियमाच्या कलम १९७ आणि अधिनियमाच्या अनुसूची पाचवा बरोबर असलेल्या २६ जून २०२० रोजी झालेल्या बैठकीत कंपनीच्या संचालक मंडळावर व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून रणजितसिंग देओल यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

श्री. रणजितसिंग देओल व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्त करण्यात आलेल्या यांना कंपनी अधिनियम २०१३ मधील कलम २०३ च्या कलम २ (५१) च्या तरतुदीनुसार कंपनीचे मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी मानले जाईल.

संचालक मंडळाने मंजूर केल्यानुसार श्री रणजितसिंग देओल, व्यवस्थापकीय संचालक चे अधिकार, कर्तव्ये आणि जबाबदारी खालीलप्रमाणे आहेत:

कर्तव्ये आणि जबाबदारी खालीलप्रमाणे आहेत:

कर्तव्ये खालीलप्रमाणे:

कंपनीचे कामकाज, कंपनीची दैनंदिन कामकाज हाताळणे, कर्मचार्यांची नेमणूक व सेवा संपुष्टात आणणे, नियमितपणे कंपनीच्या कार्याविषयी मंडळाला अहवाल देणे आणि इतर सर्व कर्तव्ये पार पाडणे ही त्याचे कर्तव्ये असतील. बोर्ड वेळोवेळी त्याला प्रतिनिधी नियुक्त करू शकेल.

शक्ती खालीलप्रमाणे:

कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या अधीनतेवर, नियंत्रणाखाली आणि त्याच्या अधीन राहून, त्याच्याकडे कंपनीच्या संपूर्ण व्यवसाय आणि कारभाराचे सर्वसाधारण आचरण व व्यवस्थापन असेल, ज्याचा विशेषतः मंडळाने करणे आवश्यक आहे. कंपनी अॅक्ट, २०१३ द्वारे किंवा कंपनीच्या असोसिएशनच्या लेखानुसार आणि कंपनीच्या संचालक मंडळाने वेळोवेळी ठरविलेल्या अधिकार व कर्तव्ये यांचा उपयोग व कर्तव्य बजावतील आणि ते इतर सर्व कार्य करतील व पार पाडतील. ज्या सामान्य व्यवसायात किंवा कंपनीच्या हिताच्या दृष्टीने आणि विशेषतः परंतु सर्वसाधारण अधिकार आणि अधिकारी यांच्यावर कोणत्याही प्रकारचे निर्बंध न घेता तो त्याला काम देण्यापूर्वी विशिष्टपणे खालील गोष्टी असतील:

- करारात प्रवेश करण्याची आणि बदलण्याची आणि त्यांची सुटका करण्यासह कंपनीचे सर्व व्यवसाय, कामकाज आणि ऑपरेशन्सचे व्यवस्थापन, संचालन आणि व्यवहार करणे;
- कंपनीच्या वतीने प्रवेश करणे आणि पक्षाची बनणे आणि कंपनीच्या वतीने सर्व कामे, उपकरणे, करार, पावत्या आणि इतर सर्व कागदपत्रे किंवा लेखी साइन इन करणे आणि अंमलात आणणे, त्याच्या सामान्य सील अंतर्गत अंमलात आणण्याची आवश्यकता नाही किंवा अन्यथा प्रदान केलेली नाही. कंपनीच्या असोसिएशनचे लेख;
- कंपनीच्या वतीने सर्व चेक, एक्सचेंज, ड्राफ्ट, हुंडी, प्रोमिसरी नोट्स, डॉक वॉरंट्स, डिलिव्हरी ऑर्डर्स, रेल्वे पावत्या, लेडिंग्ज व इतर व्यापारी बिले तयार करणे, स्वाक्षरी करणे, रेखाटणे, स्वीकारणे, मान्य करणे, बोलणे, विक्री व हस्तांतरण करणे. दस्तऐवज आणि इतर बोलणीयोग्य साधने आणि सिक््युरिटीज.
- सर्व कार्ये, उपकरणे, करार, करार, पावत्या आणि इतर सर्व कागदपत्रे कंपनीच्या वतीने नोंदणी करण्यास सक्षम होण्यासाठी प्रत्येक कृती, वस्तू किंवा आवश्यक किंवा योग्य कार्य करण्यासाठी नोंदणी करण्यासाठी आणि सादर करण्यासाठी आणि त्यास सादर करण्यासाठी आणि त्यांच्या बाजूने सादर करणे.

- e) संस्था, बचाव, खटला चालवणे, आचरण करणे, कंपाऊंडचा संदर्भ लवादाचा आणि त्याग करणे आणि कायदेशीर किंवा इतर कार्यवाहीत तडजोड करणे, कंपनीकडून किंवा त्याच्या विरोधात दावा करणे वा वाद किंवा ज्या कंपनीला संबंधित किंवा स्वारस्य असू शकते;
- f) कंपनीला देय किंवा देय असणारी प्रभावी पैसे आणि पैसे, वस्तू किंवा मालमत्तांचे डिस्वार्ज आणि प्राप्त करणे.
- g) संचालक मंडळ, समित्या, संचालकांच्या उपसमिति, काही असल्यास आणि भागधारकांच्या सामान्य किंवा विलक्षण सर्वसाधारण सभा बोलावणे;
- h) अशा किंमतींच्या मर्यादेत जे मंडळाने वेळोवेळी लिहून दिले आहेत, सर्व यंत्रसामग्री व वनस्पती खरेदी, देय, विकणे, पुनखरेदी, आयात व निर्यात
- i) कच्चा माल, लेख, स्टोअर्स, उपकरणे, यंत्र आणि इतर सर्व साहित्य आणि दिवसभर काम करण्यासाठी आवश्यक असणारी वस्तू किंवा रोख रक्कम किंवा पत किंवा एकतर खरेदी करणे, खरेदी करणे, घेणे, विकणे, पुनर्विक्री करणे, पुन्हा खरेदी करणे आणि आयात करणे. वर्तमान किंवा भविष्यातील वितरण तसेच कंपनीची उत्पादने निर्यात करण्यासाठी;
- j) गोदामे, कारखाने, कार्यालये, कार्यशाळा आणि इतर सर्व इमारतींचे उत्पादन, साठेबाजी आणि अन्यथा कंपनीच्या मालमत्ता, वस्तू किंवा वस्तूंबरोबर किंवा व्यापार किंवा व्यवसायाच्या उद्देशाने व्यवहार करण्याकरिता गोदामे, कारखाने, कार्यालये, कार्यशाळा आणि इतर सर्व इमारतींचे बांधकाम, बांधकाम, उभे आणि देखभाल करणे.
- k) कंपनीच्या हेतूसाठी आवश्यक असलेल्या वस्तू आणि इतर सर्व वस्तूंच्या खरेदीसाठी किंवा त्याच्यासाठी योग्य वाटेल अशा अटींवर प्रगती करणे;
- l) कायद्याच्या तरतुदींच्या अधीन आणि कंपनी व कोणतीही व्यक्ती यांच्या दरम्यान लागू असलेल्या कोणत्याही कराराच्या तरतुदींच्या अधीन, एजंट, सब-एजंट्स, वितरकांना अशा ठिकाणी किंवा ठिकाणी नियुक्त करणे ज्यास तो योग्य किंवा आवश्यक वाटेल अशा ठिकाणी कंपनीच्या मालमत्ता, वस्तू, वस्तू किंवा उत्पादनांची विक्री किंवा विल्हेवाट लावणे आणि मॅनेजिंग डायरेक्टर योग्य त्या अटी व शर्तीवर;
- m) नावे वेळोवेळी किंवा कंपनीच्या वतीने वेळोवेळी कंपनीच्या वतीने वेळोवेळी निर्दिष्ट केलेली एकूण रक्कम ओलांडून किंवा कर्ज घेणे किंवा अशा प्रकारे पैसे किंवा रक्कम ज्यात विचार करता येईल फायद्याचे (कंपनीच्या धंद्यातील १८०(१) अन्वये कंपनीच्या मंजूरी आणि कंपनीच्या संचालक मंडळाची मान्यता म्हणून आवश्यक असणारी कंपनीच्या व्यवसायाच्या उद्देशाने, सुरक्षिततेसह किंवा विना पैसे कमावणे) सदर अधिनियमाच्या कलम १८० अन्वये आवश्यक असणारी आणि मंडळाने वेळोवेळी मंजूरी देताना संभाव्यतया मर्यादेनुसार करणे.
- n) संचालकांच्या मंजूरीने आणि किंमतीच्या अशा मर्यादेत संपादन करणे जेव्हा ते वेळोवेळी भाडेपट्टीवर किंवा खरेदी, देवाणघेवाण किंवा अन्यथा कंपनी, मालमत्ता, इमारती, जमीन, परिसर इत्यादी उद्देशाने लिहून देतात. कंपनीचे कारखाने, कार्यशाळा, कार्यालये, शो-रूम, स्टोअर्स, मशीनरी इ.
- o) कंपनीच्या मालमत्ता, इमारती, यंत्रसामग्री, झाडे, साहित्य, उपकरणे आणि कंपनीच्या इतर सर्व मालमत्तांचा विमा काढणे आणि ठेवणे, जंगम किंवा अचल एकतर गोदामांमध्ये, शो-रूममध्ये किंवा कार्यालयांमध्ये किंवा कार्यशाळेमध्ये किंवा कारखान्यात किंवा अन्यत्र किंवा या रकमेच्या आगीत किंवा इतर जोखमीमुळे होणार्या नुकसानीविरुद्ध आयात करण्यासाठी आणि या कालावधीसाठी व्यवस्थापकीय संचालक योग्य मानतील आणि या शक्तीचा पाठपुरावा झालेला कोणताही विमा उतरवणे, विक्री करणे, आत्मसमर्पण करणे किंवा बंद करणे.

- p) कायद्याच्या कलम १८० च्या तरतुदींच्या अधीन आणि जेव्हा मंडळाने अधिकृत केले असेल आणि वेळोवेळी मंडळाने निश्चित केलेल्या मर्यादेत, अशा प्रकारच्या गुंतवणूकीवर त्वरित आवश्यक नसलेल्या कंपनीच्या पैशाची गुंतवणूक करणे आणि व्यवहार करणे आवश्यक असेल. जसे की वेळोवेळी मंडळाने निर्दिष्ट केले असेल किंवा बँक, झुडुपे किंवा व्यक्तींकडे वेळोवेळी जमा केले जावे आणि वेळोवेळी अशी गुंतवणूक लक्षात घ्यावी आणि ती बदलली गेली पाहिजेत; कंपनीच्या फंडांची गुंतवणूक करण्यासाठी (कायद्याच्या कलम १८६ नुसार इतर कंपन्यांच्या शेअर्स व्यतिरिक्त) आणि कंपनीच्या बँकर्सकडे मुदत ठेव.
- q) अधिनियम कलम १८० च्या तरतुदींच्या अधीन आणि जेव्हा मंडळाने अधिकृत केले असेल आणि अशा हेतूसाठी कर्ज काढण्यासाठी मंडळाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या मर्यादेमध्ये आणि त्या हेतूने जास्तीत जास्त रकमेपर्यंत निर्दिष्ट केले जावे.
- r) चालू खाती चालू ठेवण्यासाठी आणि कोणत्याही बँक किंवा बँकर्स, व्यापारी किंवा व्यापारी किंवा कोणत्याही कंपनी किंवा कंपनी, टणक किंवा कंपनी, स्वतंत्र व्यक्ती किंवा व्यक्तींकडे निश्चित किंवा अन्यथा खाती उघडण्यासाठी आणि अशा खात्यातून पैसे काढण्यासाठी आणि खात्यातून पैसे मिळवा व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून वेळोवेळी योग्य वाटेल;
- s) सर्व दिवाळखोरी, दिवाळखोरी आणि सर्व सभांमध्ये उपस्थित राहणे आणि मतदान करणे
लिक्विडेशन किंवा इतर कार्यवाही ज्यात कंपनीला स्वारस्य असेल किंवा संबंधित असेल;
- t) कंपनीच्या व्यवहार आणि व्यवहारांच्या व्यवस्थापनासाठी नियुक्त करणे किंवा त्यास नियुक्त करणे आणि वेळोवेळी डिस्चार्ज किंवा काढून टाकणे किंवा निलंबित करणे किंवा पुन्हा नियुक्त करणे आणि पुन्हा नियुक्त करणे किंवा व्यवस्थापक, अधिकारी, कारकून, कामगार, कर्मचारी आणि कंपनीतील कर्मचाऱ्यांच्या इतर सदस्यांची बदली करणे, बँकर्स, सर्व प्रकारचे एजंट, दलाल, वकिल, बॅरिस्टर, सॉलिसिटर, वकील, वकील, यांत्रिकी, अभियंते, व्यापारी, किरकोळ व घाऊक कमिशन डीलर, म्यूकॅडॅम, तंत्रज्ञ आणि तज्ञ आणि अधिकार व कर्तव्ये आणि नोकरीचा कालावधी या अटींवर, मोबदला किंवा अन्यथा तो योग्य वाटेल तसे
- u) तथापि अधिनियमातील तरतुदींनुसार वेळोवेळी विषय खर्च करणे आणि कार्यालये किंवा कंपनीच्या आस्थापनांसाठी आणि त्या देखरेखीसाठी व चालविण्याच्या उद्देशाने त्याला योग्य असे वाटेल अशा रकमेची किंवा रक्कम जमा करणे. कंपनीच्या कामांवर आणि व्यवसायावर जेव्हा त्याला उचित वाटेल;
- v) वेळोवेळी, सामान्यतः किंवा निर्दिष्ट परिसर किंवा जिल्हा किंवा प्रांत किंवा राज्यात कंपनीच्या कारभाराच्या व्यवहारासाठी आणि व्यवहारासाठी कोणतेही मुखत्यार किंवा मुखत्यार किंवा अधिकारी किंवा अधिकारी यांची नेमणूक करून द्या;
- w) आणि सामान्यतः अशा सर्व व्यवस्था करणे आणि व्यवसायाच्या आचरण व व्यवस्थापनामध्ये नेहमीच्या, आवश्यक किंवा सूक्ष्म आणि त्या कायद्याद्वारे किंवा ज्ञापनपत्रानुसार नसलेली आणि कंपनीच्या वतीने सर्व कृत्ये, कामे, बाबी आणि गोष्टी करणे. असोसिएशनचे लेख सर्वसाधारण सभेत किंवा मंडळाने स्पष्टपणे केले पाहिजेत.
- x) कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १ ते १८८ च्या मुदतीत संचालक मंडळाच्या पूर्व मंजूरीच्या अधीन असलेल्या कंपनीच्या वस्तूंच्या खरेदीसाठी करार करणे, जेथे आवश्यक असेल तेथे.

संचालक मंडळ विशेष ठराव म्हणून भागधारकांच्या मान्यतेसाठी आयटम क्रमांक ७ मध्ये नमूद केलेल्या ठरावांची शिफारस करतो. श्री वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (केएमपी) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. रणजितसिंग देओल आय.ए.एस. नामनिर्देशित सरकार या नात्याने संचालक मंडळावर संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित शेअर्स व्यतिरिक्त कोणत्याही वैयक्तिक वा वैयक्तिकरित्या या ठरावाशी, या ठरावाशी संबंधित किंवा संबंधित आहेत.

विषय क्रं ८:

६ डिसेंबर २०१४ रोजी झालेल्या ३२ व्या बैठकीत मंडळाची नियुक्ती श्री. सुबोधकुमार गुप्ता एमएमआरसीएलचे प्रथम संचालक (प्रकल्प) म्हणून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी w.e.f. 14.01.2015. त्यानुसार त्यांचा सध्याचा कराराचा कालावधी १३.०१.२०२० रोजी संपला.

श्री. सुबोधकुमार गुप्ता, प्रकल्प (प्रोजेक्ट), टनेलिंग, भूमिगत स्थानके, डेपोचे काम, कार देखभाल आणि ट्रॅकच्या ३३.५ कि.मी. पूर्णतः भूमिगत “कोलाबा-वांद्रे-सीपझ” या कामांचा समावेश आहे. कॉरिडोरमध्ये २६ भूमिगत आणि ०१ अ-ग्रेड स्थानकांचा समावेश आहे.

श्री. सुबोधकुमार गुप्ता, संचालक (प्रकल्प) नागरी कामांची निविदा, सर्व नागरी व मागोवा कामांची तांत्रिक, कंत्राटी आणि आर्थिक वैशिष्ट्ये तयार करण्याच्या टप्प्यापासून या प्रकल्पात सहभागी आहेत.

श्री. सुबोधकुमार गुप्ता, संचालक (प्रकल्प) सर्व अंतर्गत आणि भागधारकांसह प्रकल्पात नागरी कामांचे समन्वय साधण्यासाठी आणि अंमलबजावणीमध्ये सामील आहेत आणि आपले कर्तव्य व कर्तव्यपूर्वक जबाबदारी पार पाडतात.

मूळ लक्ष्यानुसार, मुंबई मेट्रो लाइन -३ (एमएमएल -३) प्रकल्प ३०.०५.२०२० पर्यंत सुरू झाला असावा. तथापि, एमएमआरसीएलच्या नियंत्रणापलीकडे असलेल्या कारणांमुळे, एमएमएल -३ प्रकल्प सध्या आरे डेपो ते बीकेसी स्टेशनपर्यंत डिसेंबर २०२१ पर्यंत फेज १ सुरू करण्याच्या गंभीर मार्गावर आहे.

वरील बाबी लक्षात घेता श्री. सुबोधकुमार गुप्ता यांनी जानेवारी २०२० मध्ये संचालक (प्रकल्प) म्हणून पाच वर्षांचा कार्यकाळ पूर्ण केला आहे. प्रकल्पाच्या वेळापत्रकांची पूर्तता आणि वेळापत्रकात टिकून राहण्याच्या दृष्टीने एमएमआरसीएलचे हित असेल की त्यांनी ६२ वर्षे म्हणजेच जानेवारीपर्यंत काम चालू ठेवले पाहिजे. एमएमएल -३ प्रकल्पातील गंभीर टप्पा लक्षात ठेवून.

उपरोक्त प्रस्तावित विस्तारावर १३ जानेवारी २०२४ पर्यंतच्या समान अटी व शर्तीवर विचार केला जाऊ शकतो.

श्री सुबोधकुमार गुप्ता वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (केएमपी) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. सुबोधकुमार गुप्ता हे नामनिर्देशित सरकार म्हणून असलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि निदेशक मंडळावर संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक किंवा वैयक्तिक पद्धतीने, ठरावांशी अनुक्रमे इच्छुक किंवा संबंधित आहेत.

संचालक मंडळ विशेष ठराव म्हणून भागधारकांच्या मान्यतेसाठी आयटम क्रमांक ८ मध्ये नमूद केलेल्या ठरावांची शिफारस करतो.

विषय क्रं ९:

१३ मार्च २०१५ रोजी झालेल्या ३३ व्या बैठकीत मंडळाची नियुक्ती श्री. अजयकुमार ए. भट्ट (पाच) वर्षांच्या कालावधीसाठी एमएमआरसीएलचे पहिले संचालक (प्रणाल्या) म्हणून अजयकुमार ए. भट्ट ०६.०२.२०१५. त्यानुसार त्यांचा सध्याचा कराराच्या आधाराचा कार्यकाळ ०५.०२.२०२० रोजी संपला.

मूळ लक्ष्यानुसार मुंबई मेट्रो लाईन -३ (एमएमएल -३) प्रकल्प ३०.०५.२०२० पर्यंत सुरू झाला असावा. तथापि, एमएमआरसीएलच्या नियंत्रणापलीकडे असलेल्या कारणांमुळे, एमएमएल -३ प्रकल्प सध्या आरे डेपो ते बीकेसी स्टेशनपर्यंत डिसेंबर २०२१ पर्यंत फेज १ सुरू करण्याच्या गंभीर मार्गावर आहे.

श्री. अजयकुमार ए. भट्ट यांना सिस्टम्स डिझाईन अँड कॉन्ट्रॅक्ट्सविषयी सखोल माहिती आहे आणि एमएमआरसीएलच्या विविध पथकांसमवेत अन्य संचालक आणि नेतृत्व कौशल्यांशी व्यावसायिक संबंध असल्यामुळे त्यांनी निश्चित केले आहे की नियोजित वेळापत्रकानुसार विविध यंत्रणेची स्थापना व कार्यान्वित होणे चालू आहे.

श्री. अजयकुमार ए. भट्ट यांनी फेब्रुवारी २०२० मध्ये संचालक (प्रणाल्या) म्हणून पाच वर्षांचा कार्यकाळ पूर्ण केला आहे. प्रकल्पाच्या वेळापत्रकांची पूर्तता आणि वेळापत्रकात टिकून राहण्याच्या दृष्टीने एमएमआरसीएलच्या हिताचे असेल की त्यांनी एमएमएल -३ सुरु होईपर्यंत काम चालू ठेवले पाहिजे.

प्रगतीचा मागोवा ठेवण्यासाठी आणि महत्त्वाच्या टप्प्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी श्री. अजयकुमार ए. भट्ट. यांच्या नेतृत्वात प्रकल्प उपक्रम सुरु ठेवणे एमएमआरसीएलच्या हिताचे आहे.

श्री अजयकुमार ए. भट्ट वगळता कोणीही संचालक किंवा की व्यवस्थापकीय कार्मिक (केएमपी) किंवा त्यांचे नातेवाईक नाहीत. अजयकुमार ए. भट्ट यांना नामनिर्देशित सरकार म्हणून असलेल्या समभागांव्यतिरिक्त आणि वैयक्तिक संचालक मंडळावर संबंधित सरकारचे नामनिर्देशित असण्याऐवजी कोणत्याही वैयक्तिक किंवा वैयक्तिक पद्धतीने, या ठरावांशी संबंधित अनुक्रमे आवडतात किंवा संबंधित आहेत.

संचालक मंडळ विशेष ठराव म्हणून भागधारकांच्या मान्यतेसाठी आयटम क्रमांक ८ मध्ये नमूद केलेल्या ठरावांची शिफारस करतो.

ठिकाण: मुंबई

तारीख: ०३.१२.२०२०

मंडळाच्या आदेशानुसार

कंपनी सचिव

खाजगी मानकांनुसार इतर माहिती जाहीर करणे आवश्यक आहे- I

संचालकाचे नाव	श्री. श्याम सुंदर दुबे	श्री. जयदीप	श्री. आई.एस. चहल	श्री. मनोज सौनिक	श्री. रणजित सिंग देओल
वय	57 वर्ष	54 वर्ष	54 वर्ष	56 वर्ष	50 वर्ष
पालता	ICAS.	IRSEE	IAS	IAS	IAS
सध्याच्या पदनामातील पहिल्या नियुक्तीची तारीख	30/07/2019	06/12/2019	08/05/2020	08/05/2020	23/01/2020
कंपनीमध्ये भागधारक	शुन्य	शुन्य	शुन्य	शुन्य	1
अंतिम मंजूर झालेल्या मोबदल्याचा तपशील	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	Rs.4,87,920/-

संचालकाचे नाव	श्री. सुबोध कुमार गुप्ता	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट
वय	58 वर्ष	63 वर्ष
पालता	अभियंता	अभियंता
सध्याच्या पदनामातील पहिल्या नियुक्तीची तारीख	14/01/2015	06/02/2015
कंपनीमध्ये भागधारक	शुन्य	शुन्य
अंतिम मंजूर झालेल्या मोबदल्याचा तपशील	Rs. 45,85,870/-	Rs. 45,85,728/-

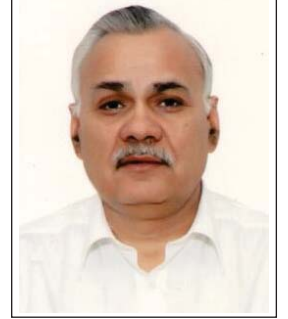

अध्यक्षांचे भाषण

प्रिय भागधारकांनो,

तुमच्या महानगरपालिकेच्या १२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे हार्दिक स्वागत करतो याबद्दल मला खूप आनंद होत आहे. मी वर्षभरात झालेल्या महानगरपालिकेच्या कामगिरी तसेच मुख्य टप्पे उजाडण्यासाठी ही संधी साधत आहे.

आतापर्यंत सर्व शक्यतांच्या तुलनेत महामंडळाने एकूण प्रगती ६१% केली आहे. श्रीमती अश्विनी भिडे, माजी व्यवस्थापकीय संचालक यांनी केलेले गतिशील नेतृत्व, स्वतः ची नियंत्रित मार्गदर्शन आणि प्रभावी करार व्यवस्थापन यामुळे हे शक्य झाले आहे. मुंबईकरांच्या सेवेच्या उद्दीष्टापर्यंत तिच्या नियंत्रणाखाली असलेली सर्व संसाधने एकलितपणे चालतात याची खाली केली. श्रीमती अश्विनी भिडे यांच्या उत्कृष्ट योगदानाबद्दल मी माझे कौतुक नोंदवितो.

१. आर्थिक कामगिरी:

वर्ष २०१९-२० च्या आपल्या कॉर्पोरेशनची कामगिरी डायरेक्टर अहवालात तपशीलवार कव्हर केली गेली आहे. प्रकल्प निरंतर प्रगतीपथावर आहे हे सांगण्यासाठी मला आनंद झाला आहे की वर्षाच्या तुलनेत भांडवली खर्च ५,२८८ कोटी रुपये आहे तर मागील वर्षात ४,४५९ कोटी रुपये झाला.

तुमच्या कॉर्पोरेशनने आपल्या अल्प मुदतीच्या अतिरिक्त निधीची कार्यक्षमतेने तैनात केली आहे आणि सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षात ३४.१७ कोटी (मागील वर्षी ३०.२१ कोटी रुपये) व्याज उत्पन्न मिळवले आहे.

मंडळाचा अहवाल, सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षाचे लेखापरीक्षण वार्षिक लेखा, भारतीय नियामक व महालेखा परीक्षकांच्या टिप्पण्यांसह वैधानिक लेखा परीक्षकांचा अहवाल तुम्हाला पाठविला गेला आणि तुमच्या परवानगीने, मी त्यांना वाचन म्हणून घेते.

वित्तीय विधान २०१९-२० चे Ind AS ११६ मध्ये अस्तित्वात असलेल्या तत्त्वे लक्षात ठेवून तयार केले आहे (विद्यमान इंडस्ट्रीज AS १७ जागी लागू केले आहे) लीज अकाउंटिंगची ओळख, मोजमाप, सादरीकरण आणि प्रकटीकरण, ज्यामुळे रु. ५५.२० कोटी. मागील वर्षात महानगरपालिकेने भाड्याने घेतलेल्या जमीन व इमारतींच्या बाबतीत होता.

२. बांधकाम कामगिरी:

२.१ सिव्हिल वर्क:

पुनरावलोकनाच्या कालावधीत आपल्या कॉर्पोरेशनने आतापर्यंत ३३ यशस्वी कामगिरी केली ज्याद्वारे जवळपास ८९ % बोगद्याचे काम पूर्ण झाले आहे. सिव्हिल पॅकेज सात पैकी चार संधांनी त्यांचे बोगदे पूर्ण केले. इतर बांधकाम कामेही जोरात सुरू आहेत. सर्व भूमिगत स्थानकांवरही काम प्रगतीपथावर आहे. उत्पादित दुहेरी बोगद्यातील मेट्रो -३ मुख्य मार्गासाठी एमएमआरसीला संपूर्णपणे हेड हार्डनेल्ड निष्पांन स्टील कॉर्पोरेशन (जपान) आणि मेसर्स मित्सुई आणि कंपनी लिमिटेड, जपान यांनी पुरवले. मला हे सांगण्यात आनंद होत आहे की आपल्या कॉर्पोरेशनने सर्व सावधगिरीचा प्रारंभिक १ (एक) महिना वगळता कोविडच्या काळात कार्य करणे सुरूच ठेवले आहे.

२.२ प्रणाली काम:

एमएमआरसीने संबंधित क्षेत्रातील नामांकित कंत्राटदारांना स्वयंचलित भाडे संकलन, पर्यावरण आणि बोगदा व्हेंटिलेशन, सिग्नल आणि टेलिकॉम, रोलिंग स्टॉक्स, ओव्हरहेड कॉन्ट्रॅक्ट सिस्टम (ओसीएस), लिफ्ट्स आणि एस्केलेटर इत्यादी प्रमुख कामांसाठी कंत्राट दिले आहे. ही कामे डिझाइनच्या प्रगत अवस्थेत आहेत. मेट्रो -३ एक्वालेनच्या मॉक-अप कोचचे उद्घाटन ५ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी करण्यात आले. (एक्वालाईन) मेट्रो -३ प्रशिक्षकांची निर्मिती क्रिया १० डिसेंबर २०१९ रोजी हैदराबादच्या श्रीसिटी येथे सुरु झाली आहे. मला त्या स्थानावरील अनिश्चिततेबद्दल काळजी वाटते. कार डेपो संदर्भात अपेक्षा आहे की हा प्रश्न त्वरित सोडविला जाईल.

२.३ आर अँड आर क्रियाकलाप:

काळबादेवी गिरगवां पुनर्विकास योजना काळबादेवी आणि गिरगावच्या पीएपीसाठी तयार केलेली एक अनोखी योजना आहे जिथे एकाच क्लस्टरमध्ये नॉन संक्रामक ब्लॉक्स विकसित केले जातील. या ब्लॉकपैकी म्हणजे K२, K३. आणि G३ एकात्मिक विकास होईल, तर K१, G१ आणि G२ मेट्रो प्लायड कामांसाठी वापरल्या जातील. K३ इमारतीच्या बांधकामाचा कंत्राट देण्यात आला आहे आणि विकास होईल, तर K१, G१ आणि G२ मेट्रो संबंधित कामांसाठी वापरल्या जातील. K३ इमारतीचा कंत्राट देण्यात आला आहे आणि G३ साठी कंत्राटदार नेमण्याची प्रक्रिया सुरु केली आहे.

२.४ सार्वजनिक संबंध क्रियाकलाप:

जनसंपर्क विभाग नियमितपणे सोशल मीडिया हँडलवर आणि एमएमआरसी वेबसाइटवर कामाची सुरु असलेल्या प्रगती आणि व्हिज्युअलसह मेट्रो -३ प्रकल्पाच्या विविध विकासाबद्दल पोस्ट करतो, ज्यामुळे सोशल मीडिया फॉलोअर्स वाढविण्यात मदत झाली. मिठी नदीच्या खाली असलेल्या बोगद्याच्या प्रगतीची माहिती अद्ययावत ठेवण्यासाठी जनसंपर्क विभागाने पत्रकारांना २ फेब्रुवारी २०२० रोजी भेट दिली आहे.

प्रकल्प संबंधित घडामोडींवर प्रकाश टाकण्यासाठी एमएमआरसी वेळोवेळी प्रेस विज्ञप्ति जारी करते.

३. साइटवर लागू सुरक्षा उपाय:

नागरी आणि सिस्टीम कंत्राटदारांवर तैनात असलेल्या व्यावसायिक सुरक्षा, आरोग्य आणि पर्यावरणविषयक सिस्टीम कडक कंत्राटी OSHE अटींसह प्रकल्पासाठी लागू असलेल्या सर्व वैधानिक तरतुदींच्या अनुषंगाने आहेत. एमएमआरसीने तयारीची योग्य ती उपाययोजना देऊन सर्व संभाव्य आपत्कालीन परिस्थितीला कमी करण्यासाठी आपत्ती नियंत्रण कक्ष तयार केले आणि कार्यात्मक तयार केले.

४. कोविड संबंधित क्रियाकलाप:

बृहन्मुंबई महानगरपालिका इच्छेनुसार, एमएमआरसीने दहिसर आणि कंदरपाडा बस डेपो येथे ११०५ बेड्स आणि नवीन वैद्यकीय सुविधा व HDU आणि ICU सह नवीनतम वैद्यकीय सुविधा असलेल्या दोन कोविड केअर सेंटर बांधले आणि बृहत्तर मुंबई महानगरपालिकेच्या ताब्यात दिले. एमएमआरसीने भारत सरकारच्या गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालयाच्या वतीने १९९८ मध्ये एक स्वायत्त स्वयं-नियामक संस्था म्हणून स्थापन केलेली NAREDCO (राष्ट्रीय भूसंपत्ती विकास परिषद) ने जारी केलेली सर्व मार्गदर्शक तत्त्वे धार्मिकदृष्ट्या एमएमआरसीने लागू केली. केंद्र व अधिसूचनांनी जारी केलेल्या अधिसूचना MML-३ प्रकल्प क्षेत्रात कोविड -१ संसर्ग रोखण्यासाठी आणि नियंत्रणासाठी राज्य सरकार प्रकल्पाच्या प्रवेशावेळी आम्ही तापमान निरीक्षण आणि प्रत्येक व्यक्तीचे लक्षणात्मक सर्वेक्षण केले. कोविड -१ संसर्गाचा बचाव रोखण्यासाठी आणि नियंत्रणासाठी सर्व व्यावहारिक आणि वाजवी उपायांसह रुग्णांवर उपचार केले जातात.

५. औद्योगिक संबंध:

आपल्या कॉर्पोरेशनचे कर्मचारी आणि कामगार कल्याण अधिकारी यांच्याशी असलेले औद्योगिक संबंध शांततेचे आणि सौहार्दपूर्ण राहिले आहेत. कामगार कायद्यात संबंधित वैधानिक तरतुदींचा अवलंब करून सामाजिक सुरक्षा आणि हमीची काळजी घेण्याची महामंडळाची एक परिभाषित प्रणाली आहे.

६. कॉर्पोरेट कारभार:

कॉर्पोरेट गव्हर्नन्स पॉलिसी कॉर्पोरेशनच्या व्हिजन मिशन पॉलिसीशी जोडली गेली आहे. कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सशी संबंधित DPE (सार्वजनिक उपक्रम विभाग) मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करते.

कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी, संचालक मंडळ व वरिष्ठ व्यवस्थापन धोरण, व्हिसल ब्लोअर पॉलिसी, उत्तरदायित्व प्रणाली, वेळेवर व योग्य प्रकटीकरण करण्याचे धोरण, कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व, धोरण आणि कामाच्या ठिकाणी महिलांच्या लैंगिक छळाचे रक्षण करण्यासाठी स्थापना इ. यासाठी आचारसंहिता लागू झाली आहे.

७. पारदर्शकता:

पारदर्शकता आणण्यासाठी आणि सोयीसाठी कॉर्पोरेशनने सादर केले:

- ई-ऑफिस
- कराराची ई-निविदा
- ई-कार्यकारी आणि गैर-कार्यकारीसाठी APAR भरणे.
- ड) कंत्राटदार आणि विक्रेत्यांना बँकांच्या माध्यमातून 100% देय
- ई) वेबसाइटवर रिक्त जागा अधिसूचना.

८. इतर क्रियाकलाप:

आपल्या कॉर्पोरेशनने 19 जानेवारी 2020 रोजी आयोजित मुंबई मॅरेथॉनमध्ये भाग घेतला आणि मुंबईकरांना मेट्रो लाईन 3 प्रकल्पातील फायद्यांविषयी माहिती देण्याची संधी घेतली.

९. पावती:

मी, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय (भारत सरकार), महाराष्ट्र शासन, जपान इंटरनॅशनल कॉर्पोरेशन एजन्सी (जेआयसीए) आणि भारत सरकार व महाराष्ट्र सरकारच्या विविध विभागांचे त्यांचे सहाय्य, सहकार्य व सहकार्याबद्दल आभार मानतो. मी वेळोवेळी मोलाचे मार्गदर्शन, पाठबळ व विवेकी मार्गदर्शन दिल्याबद्दल मंडळाच्या सदस्यांचे आभार मानतो. शेवटी, मी सर्व कर्मचार्यांच्या प्रयत्नांबद्दलचे कौतुक, त्यांचे समर्पण आणि मेहनत नोंदवू इच्छितो ज्याने संपूर्णपणे भूमिगत मेट्रो रेल नेटवर्कच्या बोगद्याच्या कामात प्रगती करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. मी आशा करतो की अत्यंत प्रवृत्त कुशल कार्यबल मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडला भविष्यातील सर्व प्रयत्न यशस्वी करण्यात मदत करेल.

(दुर्गा शंकर मिश्रा)

गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार
व अध्यक्ष, एमएमआरसीएल

ठिकाण: नवी दिल्ली

तारीख: १८.११.२०२०

संचालकांचा अहवाल

प्रति,

सदस्य,

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

मुंबई

आपल्या कंपनीच्या २०१९-२०२० या वर्षाच्या व्यवसाय कार्य व स्थिती याबाबतचया संचालक मंडळाचा १२ वा अहवाल आपलयाला सादर करताना संचालक मंडळाला आनंद होत आहे.

१. आर्थिक परिणाम आणि कामगिरी

३१ मार्च २०२० रोजी संपणार्या वित्तीय वर्षासाठी कंपनीची आर्थिक स्थिती खाली दिलेली आहे.

(रुपये लाखात)

तपशील	2019-2020	2018-2019
एकूण उत्पन्न	805.45	1688.19
वजा : कार्यवाहक खर्च	2840.36	2370.90
वजा: घसारा	774.05	410.73
वजा: आर्थिक खर्च	19.48	0
वजा : अपवादात्मक गोष्टी	0	0
करापूर्वी नफा (तोटा)	(2,828.44)	(1093.44)
वजा: कराचा खर्च	(809.42)	(31.72)
करानंतर निव्वळ तोटा	(2019.02)	(1061.72)
इतर व्यापक उत्पन्न (तोटा)	(6.86)	17.73
जनरल रिझर्व मध्ये हस्तांतरण	0	0
वर्षासाठी एकूण व्यापक (तोटा)	(2025.88)	(1043.99)

२. साधारण राखीव ठिकाणी हस्तांतरण

संचालकांनी या वर्षी सामान्य निधीला कोणतीही रक्कम अंतरित केली नाही.

३. वित्तीय वर्ष २०१९-२० साठी लाभांश

संचालक मंडळाने चालू वर्षासाठी कोणताही लाभांश जाहीर केला नाही.

४. कंपनीची स्थिती

कंपनीची स्थापना एप्रिल २००८ साली झाली. भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांच्या ५०:५० भागीदारीमध्ये एक संयुक्त प्रकल्प म्हणून हे कॉर्पोरेशन स्थापन करण्यात आले आहे. कंपनीची नोंदणी राज्य सरकार कंपनी म्हणून कंपनीच्या रजिस्ट्रार ऑफ महाराष्ट्र, मुंबई येथे सुरु आहे

५. कंपनीचे समभाग जारी करणे

कंपनीने अधिकृत भाग भांडवल रु . ५०,००,००,००० /- (रु.पन्नास हजार कोटी फक्त) प्रत्येकी रु.५०/- कोटी इक्विटी शेअर्सचा समावेश आहे प्रत्येकी १००/-.

कंपनीने १३,००,००,००० इक्विटी शेअर्सची रु. वित्तीय वर्ष २०१९-२०२० दरम्यान कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम ६२ च्या तरतुदींचे पालन केल्यामुळे भारत सरकार व महाराष्ट्र शासनाच्या नामनिर्देशित व्यक्तींना प्रत्येकी १०० आणि या अहवालाच्या तारखेपर्यंत तपशील खाली दिलेला आहे:

अ.क्र.	भाग वाटप समिती बैठकीची तारीख	शेअर्सची संख्या	एकूण मोबदला (आकडेवारी रुपयांमध्ये)
1.	5 जुलै, 2019	2,00,00,000	200,00,00,000
2.	22 ऑक्टोबर, 2019	4,00,00,000	400,00,00,000
3.	22 फेब्रुवारी, 2020	3,00,00,000	300,00,00,000
4.	29 जुलै, 2020	4,00,00,000	400,00,00,000

६. कंपनीची कार्ये

केंद्र सरकारच्या त्यांच्या अनुक्रमे १८ जुलै २०१३ च्या पत्र क्रमांक १४०११/३६/२००९Metro/MRTS-II (Vol III) च्या अनुमोदनानुसार कंपनी कोलाबा-वांद्रे- सीप्लॅ लाइनच्या मेट्रो लाइन तिसरा प्रकल्पासाठी एसपीव्ही आहे.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशनने आतापर्यंत यश संपादन केले असून जवळपास ८९% बोगद्याचेव तसेच ३३% भुयारीकरण काम पूर्ण झाले आहे. इतर बांधकाम कामेही जोरात सुरु आहेत. २६ भूमिगत स्थानकांपैकी १५ स्थानकांनी ५०% पेक्षा जास्त बांधकाम कामे पूर्ण केली आहेत.

- सात सिव्हिल पॅकेज पैकी तीन पॅकेजेसनी बोगद्याची व्याप्ती पूर्ण केली आहे
- काळबादेवी गिरगाव पुनर्विकासाची योजना काळबादेवी आणि गिरगावच्या पीएपीसाठी तयार केलेली असून ती एकमेव क्लस्टर म्हणून ६ नॉन संक्रामक ब्लॉक्स विकसित केली जाईल. या ब्लॉकपैकी ब्लॉक्सपैकी म्हणजे के २, के. आणि जी एकात्मिक विकास होईल तर के १, जी १ आणि जी २ मेट्रो संबद्ध कामांसाठी वापरल्या जातील. के ३ इमारतीच्या बांधकामाचा कंत्राट देण्यात आला आहे आणि जी ३ साठी कंत्राटदार नियुक्तीची प्रक्रिया सुरु केली आहे.
- मेसर्स मित्सुई आणि कंपनी लिमिटेड, जपानकडून मेट्रो -३ मुख्य मार्गासाठी मेट्रो -३ मुख्य मार्गासाठी प्राप्त झालेल्या दोन बरेच एचएच रेल्स एमएमआरसीला प्राप्त झाल्या.
- एमएमआरसीने दहिसर आणि कंदरपाडा बस आगारात दोन कोविड केअर सेंटर्स तयार करून एमसीजीएमला दिले आहेत. या केंद्रांमध्ये एकूण ११०५ बेड आहेत आणि एचडीयू आणि आयसीयूसह नवीनतम सुविधांनी सुसज्ज आहेत. एमएमआरसीने ही केंद्रे नुकतीच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या ताब्यात दिली.
- एमएमआरसीने संबंधित क्षेत्रातील नामांकित कंत्राटदारांना स्वयंचलित भाड्याचे संग्रहण, पर्यावरण आणि बोगदा व्हेटिलेशन, सिग्नल आणि टेलिकॉम, रोलिंग स्टॉक्स, लिफ्ट्स आणि एस्केलेटर इत्यादी प्रमुख कामांसाठी कंत्राट दिले आहे.

- ५ नोव्हेंबर २०१९ रोजी मेट्रो -३ एकालेनच्या मॉक-अप कोचचे उद्घाटन झाले.
- (एकालाईन) मेट्रो -३ कोचची निर्मिती क्रिया १० डिसेंबर २०१९ रोजी तीव्रता, हैदराबाद येथे सुरु झाली आहे.

► डेपोवर महु:

२९ नोव्हेंबर, २०१९ पासून सरकार आरे येथे डेपोच्या बांधकामास महाराष्ट्र सरकारने रोखले आहे आणि त्यांच्यामार्फत पर्यायी जागेचा पर्याय शोधला जात आहे. तथापि बोर्डांने २ नोव्हेंबर २०२० रोजी झालेल्या बैठकीत कोणताही निर्णय घेण्यापूर्वी टेक्नो आर्थिक व्यवहार्यता अभ्यास करण्याबाबत विनंती केली आहे. गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालयाच्या सचिवांच्या कार्यक्षमतेत त्यांनी महाराष्ट्र सरकारच्या मुख्य सचिवांना पत्र D.O.No.K- 14011/36/2009-MRTS-II दि ११.१२.२०२० च्या तपशीलात लिहिले आहे.

७. संचालक मंडळ आणि की व्यवस्थापकीय कर्मचारी

या अहवालाच्या कालावधीत कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या रचनेत महत्त्वपूर्ण बदल झाले. या अहवालाच्या तारखेनुसार संचालक मंडळ खालीलप्रमाणे आहे.

संचालकाचे नाव	डीन	नियुक्तीची तारीख	पदनाम
श्री. दुर्गा शंकर मिश्रा	02944212	23/06/2017	नामनिर्देशित संचालक / अध्यक्ष
श्री. रणजित सिंग देओल	06759002	23/01/2020	व्यवस्थापकीय संचालक
श्री. सुधांशु शेखर जोशी	08077267	17/01/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. संजय रस्तोगि	06486684	19/06/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. आर. ए. राजीव	03125952	24/09/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. प्रवीणसिंग प्रतापसिंग परदेशी	07683381	10/05/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. सुबोध कुमार गुप्ता *	07114292	14/01/2020	संचालक-प्रकल्प
श्री. अजयकुमार अमरनाथ भट्ट**	07110097	06/02/2020	संचालक- प्रणाली
श्री. अबोध खंडेलवाल	07807394	28/04/2017	संचालक वित्त / मुख्य वित्तीय अधिकारी
श्री. श्याम सुंदर दुबे	06601151	30/07/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. जयदीप	08558063	06/12/2019	नामनिर्देशित संचालक
श्री. इक्बाल सिंग चहल	08727394	08/05/2020	नामनिर्देशित संचालक
श्री. मनोज सौनिक	02954463	08/05/2020	नामनिर्देशित संचालक
श्री भूषण गगरानी	00204045	10/08/2020	नामनिर्देशित संचालक

* श्री. सुबोध कुमार गुप्ता यांची १४/०१/२०१५ रोजी पाच वर्षांसाठी नियुक्ती करण्यात आली. १४/०१/२०२० रोजी त्यांचे कार्यकाळ आणखी चार वर्षांसाठी नूतनीकरण करण्यात आले.

** श्री अजयकुमार ए भट्ट यांची ०६/०२/२०१५ रोजी पाच वर्षांसाठी नियुक्ती करण्यात आली. त्याच्या मुदतीचे नूतनीकरण ०६/०२/२०२० रोजी आणखी तीन वर्षे होते.

आर्थिक वर्ष २०१९-२०२० दरम्यान आणि अहवालाच्या तारखेपर्यंत संचालकांची नियुक्ती आणि पुनर्नियुक्ती.

- ए) श्री. आर. राजीव, महानगर आयुक्त मुंबई, महाराष्ट्र शासन यांची दि. २४/०९/२०१६ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक संचालक म्हणून पुन्हा नियुक्ती करण्यात आली.
- बी) श्री. श्याम सुंदर दुबे, सहसचिव, आर्थिक सल्लागार, गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालय, सरकार. ३०/०५/२०१९ पासून कंपनीच्या संचालकपदी नियुक्ती केली गेली.
- सी) श्री. जयदीप, विशेष शुल्क (शहरी परिवहन) अधिकारी गृहनिर्माण व नागरी व्यवहार मंत्रालय, शासन ०६/१२/२०१९ पासून कंपनीच्या संचालकपदी नियुक्ती केली गेली.
- डी) श्री. रणजितसिंग देओल यांची २३/०१/२०२० पासून महाराष्ट्र सरकारचे नामनिर्देशित कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती झाली.
- इ) श्री. आय. एस. चहल, महानगरपालिका आयुक्त, बृहन्मुंबई, महाराष्ट्र शासन यांची ०८/०५/२०२० पासून कंपनीचे नामनिर्देशक संचालक म्हणून नियुक्ती झाली.
- एफ) श्री. मनोज सौनिक, अतिरिक्त मुख्य सचिव- वित्त, महाराष्ट्र शासन यांची ०८/०५/२०२० पासून कंपनीचे नामनिर्देशक संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

पुढे वरील नियुक्तीचे मंजूरी पुढील एजीएम वर प्रस्तावित आहे.

आर्थिक वर्ष २०१९-२०२० दरम्यान आणि अहवालाच्या तारखेपर्यंत संचालकांची समाप्ती.

- ए) श्री. आर. राजीव कंपनी २०१३ च्या कलम १६७(१) (B) च्या तरतुदीनुसार संचालक मंडळाचा १२/०७/२०१९ रोजी भाग होण्याचे थांबले.
- बी) श्री. मुकुंदकुमार सिन्हा यांनी स्वैच्छिक सेवानिवृत्तीच्या निमित्ताने संचालक मंडळाचा सदस्य म्हणून काम करणे सोडले नाही w.e.f. ०६/०६/२०१९. संचालक मंडळाने श्री. मुकुंद कुमार सिन्हा दरम्यान केलेल्या योगदानाची आणि त्यांच्या कृतीची नोंद नोंदविली जाते.
- सी) सुश्री. झांजा त्रिपाठी भारत सरकारकडून नामनिर्देशन हस्तांतरण / माघार घेतल्यामुळे झांजा त्रिपाठी संचालक मंडळाचा भाग राहिलेले नाही. ३०/०६/२०१९. संचालक मंडळाने श्रीमती दरम्यान दिलेल्या योगदानाची आणि त्यांच्या कृतीची नोंद नोंदविली जाते.
- डी) श्रीमती. अश्विनी भिडे यांनी भारत सरकारद्वारे नामनिर्देशन हस्तांतरण / माघार घेतल्यामुळे संचालक मंडळाचा भाग होण्याचे थांबवले w.e.f. २३/०१/२०२०. संचालक मंडळाने श्रीमती. अश्विनी भिडे दरम्यान दिलेल्या योगदानाची आणि त्यांच्या कृतीची नोंद नोंदविली जाते.
- इ) श्री. संजय रस्तोगी यांनी बदली / माघार घेतल्यामुळे संचालक मंडळाचा भाग होण्याचे थांबवले w.e.f. १८/११/२०१९. संचालक मंडळाने श्री. संजय रस्तोगी दरम्यान केलेल्या योगदानाची आणि त्यांच्या कृतीची नोंद नोंदविली जाते.

या अहवालाच्या कालावधीत की व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांमध्ये बदल आहे.

श्रीमती. मुंबई मेट्रो रेल कंपनी लिमिटेडच्या व्यवस्थापकीय संचालक अश्विनी भिडे यांनी W.e.f. २३/०१/२०२० भारत सरकारच्या नामनिर्देशन हस्तांतरण / माघार घेतल्यामुळे संचालक मंडळाचा एक भाग थांबला नाही.

श्री. महाराष्ट्र सरकारचे नामनिर्देशित रणजितसिंग देओल यांची मुंबई मेट्रो रेल कंपनी लिमिटेडचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून २३/०१/२०२० पासून नियुक्ती झाली.

कार्यकारी संचालक, व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांना देण्यात आलेल्या मोबदल्याचा तपशील फॉर्म एमजीटी - ९ मध्ये देण्यात आला आहे जो या अहवालाचा परिशिष्ट बनविला आहे.

८. बोर्डाच्या बैठका व समिती बैठकीचा तपशील

(a) बोर्ड बैठक

संचालक मंडळाने २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षात ५ वेळा भेट घेतली, त्यातील तपशील खालीलप्रमाणे आहे:

बोर्ड सभेची संख्या	बोर्ड सभेची तारीख	उपस्थित संचालकांची संख्या
53वी बोर्ड बैठक	26 th जून, 2019	8
54वी बोर्ड बैठक	12 th जुलै, 2019	7
55वी बोर्ड बैठक	28 th सप्टेंबर, 2019	11
56वी बोर्ड बैठक	21 st जानेवारी 2020	8

संचालकांची नावे	सन 2019-2020 दरम्यान झालेल्या बोर्डाच्या बैठकींची संख्या		
	आयोजित	उपस्थित राहण्यास पात्र	उपस्थिती
श्री. दुर्गा शंकर मिश्रा	4	4	4
डॉ. नितिन नंदकिशोर करीर	4	4	1
श्रीमती अश्विनी सतिष भिडे	4	4	3
सुश्री झांजा त्रिपाठी	4	2	2
श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	4	4	4
श्री. सुबोध कुमार गुप्ता	4	4	4
श्री. अबोध खंडेलवाल	4	4	4
श्री. आर. ए. राजीव	4	4	1
श्री. सुधांशु शेखर जोशी	4	4	4
श्री. संजय रस्तोगि	4	4	3
श्री. प्रविणसिंग प्रतापसिंग परदेशी	4	4	1
श्री. श्याम सुंदर दुबे	4	2	2
श्री. जयदीप	4	1	1

दोन बोर्ड संमेलनांमधील वेळ अंतर १२० दिवसांपेक्षा जास्त नाही. सर्व मंडळाच्या बैठकींसाठी पुरेसे कोरम उपस्थित होते. कंपनीच्या बैठकीच्या आयोजनासंदर्भात भारतीय सेक्रेटरी ऑफ इंडिया (ICSI) जारी केलेल्या सेक्रेटेरियल स्टॅंडर्ड -१ ("SS-1") अंतर्गत

आवश्यक अनुपालन कंपनी करते.

(b) लेखा परीक्षण समिति

कंपनी अॅक्ट २०१३ मधील तरतुदीनुसार संचालक मंडळाने संचालक मंडळाची लेखापरीक्षण समिती गठीत केली आहे.

लेखापरीक्षण समितीचा कोरम २ सदस्य वैयक्तिकपणे उपस्थित आहेत.

अ. क्र.	नाव	पदनाम	वर्षाच्या बैठकीची संख्या		
			आयोजित	हक्क	उपस्थिति
1	सुश्री झांजा लिपाठी	नामनिर्देशक / अध्यक्ष	3	1	1
2	श्री. श्याम सुंदर दुबे	नामनिर्देशक/ अध्यक्ष	3	2	2
3	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	संचालक प्रणाली / सदस्य	3	3	3
4	श्रीमती अश्विनी भिडे	व्यवस्थापकीय संचालक / कायमचे आमंत्रित	3	1	1
5	श्री. रणजित सिंग देओल	व्यवस्थापकीय संचालक / कायमचे आमंत्रित	3	1	1
6	श्री. अबोध खंडेलवाल	संचालक वित्त आणि सीएफओ / कायम आमंत्रित	3	3	3
7	श्री. सुबोध कुमार गुप्ता (कार्यवाहक एमडी म्हणून हजर)	संचालक / कायम आमंत्रित	3	1	1

लेखापरीक्षण समितीची बैठकी १२ जुलै, २०१९, २१ जानेवारी, २०२० आणि २२ फेब्रुवारी, २०२० या आर्थिक वर्ष २०१९-२०२० दरम्यान घेण्यात आल्या.

श्रीमती संचालनालयाच्या समाप्तीस अश्विनी भिडे, लेखापरीक्षा समितीची २६ जून, २०२० रोजी झालेल्या ५७ व्या बोर्डाच्या बैठकीत पुनर्गठन करण्यात आले आणि त्यानुसार लेखापरीक्षण समितीची सध्याची रचना खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	नाव	पदनाम
1.	श्री. श्याम सुंदर दुबे	नामित निदेशक / अध्यक्ष
2.	श्री. भुषण गगराणी	नामित निदेशक / सदस्य
3.	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	निदेशक प्रणाली / सदस्य
4.	श्री. रणजित सिंग देओल	स्थायी निमंत्रक
5.	श्री. अबोध खंडेलवाल	स्थायी निमंत्रक

*श्री. यू.पी. एस. मदन यांना नामनिर्देशित संचालक म्हणून सोडले w.e.f. १०/०५/२०१९.

(c) नामनिर्देशन व मोबदला समिती

कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील तरतुदीनुसार संचालक मंडळाने संचालक मंडळाची नामनिर्देशन व मोबदला समिती गठीत केली आहे.

नामनिर्देशन व मोबदला समितीची रचना व ३१ मार्च २०२० रोजी झालेल्या सभेचा तपशील खालीलप्रमाणे.

अ. क्र.	नाव	पदनाम	आयोजित बैठकीची संख्या
1.	श्री. श्याम सुंदर दुबे	अध्यक्ष	0
2.	श्री. भुषण गगराणी	सदस्य	0
3.	श्री. रणजित सिंग देओल *	सदस्य	0

*श्रीमतीच्या संचालनालयाच्या समाप्तीमुळे २६ जून २०२० रोजी झालेल्या ५७ व्या बोर्डाच्या बैठकीत अश्विनी भिडे नामनिर्देशन व मोबदला समितीची स्थापना करण्यात आली.

वर्षभरात नामनिर्देशन व पारिश्रमिक समिती बैठक झाली नाही.

नामांकन व मोबदला देण्याच्या धोरणाची एक प्रत या अहवालाशी जोडलेली आहे.

(d) कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समिती

कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १३५ च्या तरतुदीनुसार संचालक मंडळाने संचालक मंडळाची कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समिती गठीत केली.

कॉर्पोरेट सोसायटी रिस्पॉन्सिबिलिटी कमिटीचे कोरम दोन सदस्यांच्या वैयक्तिकरित्या निवडलेले आहेत.

३१ मार्च २०२० रोजी झालेल्या बैठकीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	नाव	पदनाम	वर्षाच्या बैठकीची संख्या	
			हक्क	उपस्थिति
1	डॉ. नितिन करीर	नामित निदेशक / अध्यक्ष	1	1
2	श्रीमती अश्विनी भिडे *	प्रबंधकीय निदेशक / सदस्य	1	1
3	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	कार्यकारी निदेशक / सदस्य	1	1

* व्यवस्थापकीय संचालक होण्याचे सोडले w.e.f. २३ जानेवारी, २०२०.

श्रीमती संचालनालयाच्या समाप्तीस अश्विनी भिडे कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समितीची स्थापना २६ जून २०२० रोजी झालेल्या ५७ व्या बोर्डाच्या बैठकीत झाली आणि कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समितीची सध्याची रचना खालीलप्रमाणे आहे:

अ.क्र.	नाव	पदनाम
1.	श्री. भुषण गगराणी	अध्यक्ष
2.	श्री. रणजित सिंग देओल *	सदस्य
3.	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	सदस्य

* श्री. रणजितसिंग देओल यांची २३.०१.२०२० रोजी नियुक्ती करण्यात आली होती.

CSR खर्चासह सीएसआर धोरणाचा तपशील आणि खर्च न करण्याच्या कारणास्तव, जर काही असेल तर, या अहवालाशी जोडलेले आहेत.

(e) वाटप समिती

कंपनी अॅक्ट २०१३ च्या तरतुदीनुसार संचालक मंडळाने संचालक मंडळाची शेअर वाटप समिती गठीत केली. समिती ही संचालक मंडळाची अनिवार्य समिती आहे.

सामायिक वाटप समितीचे कोरम दोन सदस्य वैयक्तिकरित्या उपस्थित आहेत.

शेअर वाटप समितीची रचना आणि सदस्यांनी उपस्थित असलेल्या बैठकीचा तपशील खाली दिला आहे:

अ. क्र.	नाव	पदनाम	वर्षाच्या बैठकीची संख्या	
			हक्क	उपस्थिति
1	डॉ. नितिन करीर	नामनिर्देशक / अध्यक्ष	3	2
2	श्रीमती अश्विनी भिडे *	व्यवस्थापकीय संचालक / सदस्य	2	2
3	सुश्री झांजा लिपाठी **	नामनिर्देशक / सदस्य	1	0
4	श्री. श्याम सुंदर दुबे	नामनिर्देशक / सदस्य	2	1
5	श्री. रणजित सिंग देओल	नामनिर्देशक / सदस्य	1	1

* श्रीमती. अश्विनी भिडे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून सोडले w.e.f. २३/०१/२०२०

** सुश्री. झांजा लिपाठी यांनी नामनिर्देशित संचालक म्हणून काम करणे सोडले w.e.f. ३०/०७/२०१९.

सामायिक वाटप समितीची बैठक ०५ जुलै, २०१९, २२ ऑक्टोबर, २०१९ आणि २२ फेब्रुवारी, २०२० रोजी आयोजित करण्यात आली होती.

तथापि श्रीमती संचालनालयाच्या समाप्तीवर अश्विनी भिडे आणि डॉ. नितिन करीर यांनी २ जून २०२० रोजी झालेल्या बैठकीत शेअर वाटप समितीची पुन्हा स्थापना केली आणि सध्याच्या वाटप समितीची रचना खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	संचालकांची नावे	पदनाम
1.	श्री. भुषण गगराणी	अध्यक्ष
2.	श्री. श्याम सुंदर दुबे	सदस्य
3.	श्री. रणजित सिंग देओल	सदस्य

८. संचालक मंडळाचे वार्षिक मूल्यांकन:

संचालक मंडळाने कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या आदेशानुसार संचालक मंडळाच्या वार्षिक मूल्यांकनासाठी मूल्यांकन चौकट अवलंबला आहे. पुढे, नामनिर्देशन व मोबदला समितीने सर्व संचालकांच्या कामगिरीचे मूल्यमापन केले आहे. नामांकन आणि मोबदला धोरणामधील पॅरामीटर्स. पुढे संचालक मंडळ प्रस्थापित पॅरामीटर्सवर संपूर्ण संचालक, समित्या व संपूर्ण मंडळाच्या कामगिरीचे एकलित मूल्यांकन करते.

१०. वस्तुस्थितीतील बदल आणि वचनबद्धते, जर असतील तर, त्या कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम होतो जी कंपनीच्या वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस उद्भवली आहे ज्यास वित्तीय स्टेटमेंट संबंधित आहेत आणि अहवाल दिनांक आहे.

आर्थिक विधान तारखेनंतर इतर साहित्यिक बदल दहीसर मुंबईत तात्पुरते कोविड हॉस्पिटल सुरू करण्याशी संबंधित आहेत, महाराष्ट्र शासन आणि MCGM सल्ल्यानुसार एमएमआरसीने रु. ३७.७७ कोटी खर्च रूग्णालयाच्या रकमेचे बिलदेखील एमसीजीएमच्या बाजूने द्यावे लागेल.

इतर महत्त्वपूर्ण बदलांविषयी, हे सादर केले गेले आहे की जीओएमच्या घोषणेनुसार कार डेपोची जागा आरे व कांजूरमार्गमध्ये बदलली गेली आहे.

कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने भारतीय लेखा मानक (INDAS) ११६ "लीज" जारी केले जे लागू आहे w.e.f. १ एप्रिल २०१९ विद्यमान INDAS १७ ची जागा.

INDAS ११६ च्या अंमलबजावणीमुळे, कंपनीने मालमत्ता वापरण्याचे अधिकार (ROU) तयार केले आणि त्यानुसार संबंधित लीज उत्तरदायित्व. पुढे ३१ मार्च २०२० पर्यंत ROU आणि त्याच्याशी संबंधित लीज देयता खालीलप्रमाणे आहे:

- मालमत्ता वापरण्याचे अधिकार (ROU): RS. ५९.५ Cr.
- लीज देयता: रु. ५५.२० कोटी

११. नियामकाने किंवा न्यायालये किंवा न्यायाधिकरणाद्वारे पुरविल्या गेलेल्या महत्त्वपूर्ण आणि भौतिक ऑर्डरचा तपशील, भविष्यात चालू असलेल्या कारभाराची स्थिती आणि कंपनीच्या कामकाजावर परिणाम करते.

पुनरावलोकनाच्या अंतर्गत वर्षाच्या कालावधीत पारित केलेली महत्त्वपूर्ण आणि भौतिक ऑर्डर, कंपनीच्या ऑपरेशनच्या चालू असलेल्या चिंतेच्या स्थितीला प्रभावित करते.

१२. ठेवी:

कंपनीने पुनरावलोकनाच्या वर्षात कोणत्याही ठेवी घेतल्या नाहीत, स्वीकारल्या नाहीत. पुढे कंपन्यांच्या (ठेवींचा स्वीकार) नियम, २०१४ च्या कार्यक्षेत्रात येणारी कोणतीही रकम शिल्लक नाही.

१३. वैधानिक लेखा परीक्षक:

कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १३९ (५) च्या तरतुदीनुसार सरकारी कंपनी म्हणून, कंपनीचे वैधानिक लेखापरीक्षक यांची नियुक्ती भारतीय नियंत्रक व महालेखा परीक्षक (कॅंग) कडून केली जाते..

भारतीय नियंत्रक व महालेखा परीक्षकांनी मेसर्सची नेमणूक केली आहे. आर्थिक वर्ष २०२०-२०१२ च्या वैधानिक लेखापरीक्षक म्हणून चंदाभाय आणि जस्सभोय चार्टर्ड अकाउंटंट्स (१०१६४७) त्यांचे पत्र क्रमांक CA. V/COY/CENTRAL GOVERNMENT, MMETRO (१)/२३४ दिनांक १४ ऑगस्ट २०२०

पुढे, वैधानिक लेखा परीक्षकांद्वारे कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या U/s १४३(१२)च्या कोणत्याही फसवणूकीची नोंद नाही, ज्यात संचालकांच्या अहवालात किंवा केंद्र सरकारला अहवाल देणे आवश्यक आहे.

१४. वैधानिक लेखा परीक्षकांच्या अहवालावरील टिप्पण्या:

वैधानिक लेखा परीक्षकांच्या अहवालात कोणतीही पातळा नाही. तथापि वैधानिक लेखापरीक्षकांनी Ind- AS २० नुसार लेखा धोरणात बदल करण्यावर भर दिला आहे.

१५. नियंत्रक व महालेखा परीक्षक यांचा अहवाल (CAG):

वित्तीय वर्ष २०१९-२० साठी नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक, भारत यांचे पुनरावलोकन व लेखापरीक्षण प्रलंबित आहे.

१६. सचिवात्मक लेखा परीक्षक:

संचालक मंडळाने मेसर्सची नेमणूक केली आहे. कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम २०४ च्या तरतुदीनुसार कंपनीचे सेक्रेटरीअल ऑडिटर्स म्हणून कंपनीचे सेक्रेटरी, मुंबई रागिनी चोकशी आणि कंपनी सलग ३ सोबत जोडले आहे.

१७. ऊर्जा, तंत्रज्ञान शोषण आणि परकीय चलन कमाई आणि जाण्याचे संरक्षण:

आर्थिक वर्ष २०१८-१९ दरम्यान ऊर्जा, तंत्रज्ञान शोषण आणि परकीय चलन कमाई व आऊटगो संवर्धनाचे तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

A) ऊर्जेचे संरक्षण:

(i) उचललेल्या उर्जा किंवा संवर्धनावर परिणाम;

मुंबई मेट्रो लाइन -३ (MML-३) साठी ऊर्जा संवर्धनाच्या दिशेने पुढील उपक्रमांचे नियोजन केले जात आहे:

- एलईडी प्रकारच्या एनर्जी सेव्ही इंटेलिजेंट लाइटिंग सिस्टम (सिग्रेजेससह) सर्व मेट्रो स्टेशन / डेपोमध्ये वापरली जाईल.
- लिफ्ट आणि एस्केलेटर सिस्टममध्ये व्हीव्हीव्हीएफ (व्हेरिबल व्होल्टेज व्हेरिबल फ्रीक्वेंसी) ड्राइव्हचा वापर.
- भूगर्भ, ओव्हरग्राउंड आणि मिड बोगदा वेंटिलेशन शाफ्टच्या ईसीएस आणि टीव्हीएस सिस्टममध्ये श्री फेज एसी मोटर्सचा वेग नियंत्रित करण्यासाठी व्हेरिबल स्पीड ड्राइव्ह (व्हीएसडी) चा वापर.
- भूगर्भ स्थानकांमधील पर्यावरण नियंत्रण प्रणालीवरील (ईसीएस) उष्ण भार कमी करण्यासाठी पूर्ण उंचीच्या प्लॅटफॉर्म स्क्रीन दरवाजाचा वापर. ज्याचा अंदाज आहे की ईसीएसमध्ये वापरल्या गेलेल्या उर्जेमध्ये ३५% कपात केली जाईल.
- गाड्यांमधून आधुनिक व्हीव्हीव्हीएफ कंट्रोल प्रॉपल्शन सिस्टमचा वापर करून सुमारे ३०% उर्जेचे पुनर्जन्म. लोड नसण्याच्या स्थितीत एस्केलेटरचा वेग कमी करणे

	<p>आणि थांबविणे सेन्सरचा वापर. हे लोड / निष्क्रिय स्थितीत अंदाजे ५०% ऊर्जा बचत करण्यास मदत करेल.</p>
<p>(ii) पर्यायी उर्जेचा स्त्रोत वापरण्यासाठी कंपनीने उचललेली पावले;</p>	<p>एमएमआरसीमध्ये उर्जेच्या वैकल्पिक स्त्रोतांचा उपयोग करण्यासाठी सौर ऊर्जा खालील योजना आखल्या / घेतल्या जात आहेत अर्थात सौर उर्जा:</p> <p>i) स्पधार्त्मक निविदा प्रक्रियेद्वारे मुक्त प्रवेशद्वारे ५० मेगावॉट सौर ऊर्जा खरेदी करण्याची योजना आहे.</p> <p>ii) प्रत्येक RSS आणि सर्व संरक्षित शेड / ओसीसीमध्ये रुफ टॉप सौर पीव्ही प्लांट असावा, ज्याचा अंदाज आहे की अनुक्रमे ०.०३ मेगावॉट आणि २.५ मेगावॉट क्षमतेची सौर ऊर्जा उत्पादन होते</p> <p>पुढे, ग्रीन कमिटीमेंट्सच्या अनुषंगाने एमएमआरसीने एमएमआरसी ट्रान्झिट ऑफिस बिल्डिंगमध्ये रुफटॉप माऊंटेड सौर पीव्ही ७५ केडब्ल्यूपी प्लांट स्थापित केला आहे. नोव्हेंबर २०१८ पासून सोलर प्लांट कार्यरत आहे</p>
<p>(iii) ऊर्जा संरक्षण उपकरणांच्या भांडवलाची गुंतवणूक;</p>	<p>७५ केडब्ल्यूपी रुफटॉप आरोहित सौर पीव्ही प्लांटसाठी भांडवल गुंतवणूक INR ५४,४९,५०० / - आहे.</p>
<p>(B) तंत्रज्ञान शोषण:</p>	
<p>(I) तंत्रज्ञान शोषणासाठी केलेले प्रयत्न;</p>	<p>i) मेट्रो स्थानकांमधील नॉन-रेव्ह्यु / पीक-पीक / पीक कालावधीत एलईडी लाइटिंग, हालचाल डिटेक्टर आणि इष्टतम प्रकाश लक्स लेव्हल नियंत्रण.</p> <p>ii) VVVF पुनर्जन्म सह आधारित प्रोपल्शन सिस्टम.</p> <p>iii) कोचमध्ये एलईडी लाइटिंग आणि व्हीव्हीव्हीएफ ड्राइव्ह इनव्हर्टर-आधारित एअर कंडिशनिंग सिस्टम.</p> <p>iv) गॅस इन्सुलेटेड सबस्टेशन्स एमएमएल -३ सबस्टेशनमध्ये कॉम्पॅक्ट, विश्वासार्ह आणि जवळजवळ मॅटेनन्स फ्री सिस्टम वापरली जात आहेत.</p> <p>v) प्रवासी आराम आणि अर्थव्यवस्था टीव्हीई आणि ईसीएसच्या एकीकृत एससीएडीए नियंत्रणाद्वारे प्राप्त केली जात आहे.</p>

(B) प्रौद्योगिकी अवशोषण:	
(I) तंत्रज्ञान शोषणासाठी केलेले प्रयत्न;	<p>vi) चांगल्या प्रगती आणि उर्जा कार्यक्षमतेसाठी एमएमएल - ३ साठी प्रस्तावित अनियंत्रित ट्रेन ऑपरेशन (यूटीओ) सह संप्रेषण आधारित ट्रेन नियंत्रण (सीबीटीसी).</p> <p>vii) एमएमएल - ३ मध्ये एएफसीसाठी नॅशनल कॉमन मोबिलिटी कार्ड (एनसीएमसी) आणले जात आहे. एनसीएमसी कार्ड आणि मोबाइल ॲपसाठी एमएमआरमध्ये वाहतुकीच्या इतर पद्धतींसह इंटरऑपरेबिलिटीसाठी इंटीग्रेटेड टिकिटिंग सिस्टम (आयटीएस) सह समाकलित करण्याची व्यवस्था देखील या प्रणालीत असेल.</p> <p>viii) ट्रेनकडून ओसीसी पर्यंत प्रथमच द्वि-मार्ग व्हिडिओ संप्रेषण सादर केले जात आहे.</p>
(ii) उत्पादन सुधारणा, खर्चात कपात, उत्पादन विकास किंवा आयात प्रतिस्थापन यासारखे फायदे;	रोलिंग स्टॉक अर्थात कन्व्हर्टर / इनव्हर्टर युनिट, स्टॅटिक इन्व्हर्टर, व्हीसीबी, डोअर सिस्टम, पॅटोग्राफ, व्हीएसी इ. ची प्रमुख उपकरणे स्वदेशीकरणात आणली जातील.
(iii) आयातित तंत्रज्ञानाच्या बाबतीत (आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीस गणले गेलेल्या तीन वर्षात आयात केलेले) -	लागू नाही (एमएमएल - ३ हा ग्रीन फील्ड प्रोजेक्ट आहे)
(a) आयात केलेल्या तंत्रज्ञानाचा तपशील;	NIL
(b) आयात वर्ष;	
(c) तंत्रज्ञान पूर्णपणे शोषले गेले आहे की नाही;	NIL
(d) जर पूर्णपणे शोषले नसेल तर ज्या ठिकाणी शोषण झाले नाही आणि त्यामागील कारणे; आणि	लागू नाही
(iv) संशोधन आणि विकासावर केलेला खर्च.	लागू नाही
(c) परकीय चलन कमाई आणि आउटगो:	
परदेशी एक्सचेंजला वर्षाच्या वास्तविक प्रवाहाच्या बाबतीत आणि वर्षाच्या काळात परकीय एक्सचेंजची कमाई झाली.	<p>परकीय चलन कमाई - शून्य</p> <p>परकीय चलन विनिमय -</p> <p>Rs. ८,९८,१९,८०,८४३/-</p>

१८. कंपनी अॅक्ट २०१३ च्या कलम १३४ (३) (g) नुसार कर्ज, गुंतवणूक आणि हमीचे तपशील

पुनरावलोकनाच्या वर्षात कंपनीने कोणतेही कर्ज दिले नाही, कोणतीही गुंतवणूक केली नाही किंवा कोणत्याही कर्जावर हमी दिलेली नाही जी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १३४ (३)च्या कार्यक्षेत्रात येते आणि म्हणूनच, ते जाहीर करणे आवश्यक नाही.

१९. संबंधित पक्षांसह कराराची किंवा व्यवस्थेची माहिती

विहित नमुन्यात वित्तीय वर्ष २०१९-२० साठी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १८८ (१) मध्ये संदर्भित पक्षांशी करार किंवा कराराची माहिती, AOC – २ या अहवालास “अनुलग्नक चतुर्थ” म्हणून जोडली गेली आहे.

२०. वार्षिक परतावा अर्क

कंपनी अधिनियम, २०१ २०१३ मधील तरतुदीनुसार MGT -९ मध्ये वित्तीय वर्ष २०१९-२० च्या वार्षिक परताव्याचा अर्क, या अहवालाला “सलग V” म्हणून जोडलेला आहे.

२१. कर्मचारी

(i) कोणतेही कर्मचारी रु. ८,५०,००० दरमहा किंवा रु. १,०२,००,००० वार्षिक वित्तीय वर्ष २०१९-२० च्या लेखापरीक्षण खात्यानुसार कार्यकारी संचालकांना मोबदल्याची माहिती देण्यात आली आहे.

(ii) पुढे संचालक मंडळाने असे नमूद केले आहे की वित्तीय वर्षाच्या पुनरावलोकनाच्या काळात कंपनीला “कामाची जागा (प्रतिबंध, निषेध, आणि निवारण) कायदा २०११ अंतर्गत “महिलांचा लैंगिक छळ” कोणत्याही तक्रारी मिळाल्या नाहीत.

२२. जोखीम व्यवस्थापन धोरण:

कंपनीच्या व्यवसायाच्या स्वरूपाशी संबंधित कंपनीचे रिस्क मॅनेजमेंट पॉलिसी आहे. संचालक मंडळ / लेखापरीक्षण समिती योग्य मानल्याप्रमाणे नियमित परीक्षण व देखरेख करते.

मंडळाच्या मते, असे कोणतेही कोणतेही जोखीम नाहीत जे कंपनीच्या अस्तित्वाला धोका देतील.

२३. अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे:

संचालक मंडळ, फसवणूक आणि चुका असल्यास त्यापैकी काही असल्यास व्यवस्थित व कार्यक्षम शोध लावल्याचे सुनिश्चित करण्यासाठी वित्तीय स्टेटमेंटसंदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत धोरणांचे आणि कार्यपद्धतींचा आढावा घेते. पुढे, लेखा रेकॉर्डची अचूकता आणि संपूर्णता निश्चित करण्यासाठी अंतर्गत धोरणे आणि कार्यपद्धती आहेत आणि विश्वासाहार्थ आर्थिक माहिती तयार करण्यासाठी एक यंत्रणा आहे.

२४. आयसीएसआयने जारी केलेल्या सचिवात्मक मानकांच्या तरतुदींचे पालन

संचालक मंडळ याद्वारे सचिवात्मक मानके - १ (“बोर्ड बैठक”) आणि सचिवात्मक मानके - २ (“सामान्य सभा”) च्या आयसीएसआयने जारी केलेल्या आणि MCA U/s ११८(१०) द्वारे अधिसूचित केलेल्या तरतुदींचे पालन करण्यास घोषित करते. वित्तीय वर्ष २०१८-१९ दरम्यान झालेल्या कंपनीच्या सर्व मंडळाच्या आणि सर्वसाधारण सभांसाठी कंपनी अॅक्ट, २०१३.

२५. संचालक जबाबदारीचे विधान

संचालकांनी असे नमूद केले की:

- (अ) वार्षिक खाती तयार करताना, लागू असलेल्या लेखाविषयक मानदंडांचे पालन करून भौतिक निर्गमनाशी संबंधित योग्य स्पष्टीकरण दिले गेले आहे;
- (ब) संचालकांनी अशी लेखाविषयक धोरणे निवडली आहेत आणि ती सातत्याने लागू केली आहेत आणि वित्तीय वर्षाच्या शेवटी आणि कंपनीच्या कामकाजाच्या स्थितीबद्दल खरा आणि योग्य दृष्टिकोन देण्यासाठी उचित आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज लावले आहेत. त्या कालावधीत कंपनीचा नफा आणि तोटा;
- (क) संचालकांनी कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी तसेच फसवणूक व इतर अनियमितता रोखण्यासाठी व या कायद्यातील तरतुदीनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्ड सांभाळण्यासाठी योग्य व पुरेशी काळजी घेतली आहे;
- (ड) संचालकांनी चालू असलेल्या चिंतेच्या आधारे वार्षिक लेखाजोखा तयार केला होता; आणि
- (इ) संचालकांनी सर्व लागू असलेल्या कायद्यांच्या तरतुदींचे पालन केले पाहिजे याची खात्री करण्यासाठी योग्य यंत्रणा तयार केली आहेत आणि अशा यंत्रणा पुरेशी व प्रभावीपणे कार्यरत आहेत.

२६. पावती

मी, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय (भारत सरकार), महाराष्ट्र शासन, जपान इंटरनॅशनल कॉर्पोरेशन एजन्सी (JICA) आणि भारत सरकार आणि महाराष्ट्र सरकारच्या विविध विभागांनी त्यांच्या मदतीसाठी, सहकार्याने आणि सहकार्याबद्दल आभार मानले. मी वेळोवेळी मोलाचे मार्गदर्शन, पाठबळ व विवेकी मार्गदर्शन दिल्याबद्दल मंडळाच्या सदस्यांचे आभार मानतो. शेवटी, मी सर्व कर्मचार्यांच्या प्रयत्नांबद्दलचे कौतुक, त्यांचे समर्पण आणि मेहनत नोंदवू इच्छितो, ज्याने देशातील पहिल्या पूर्णपणे भूमिगत मेट्रो रेल नेटवर्कमध्ये बोगद्याच्या कामात प्रगती करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. मी आशा करतो की अत्यंत प्रवृत्त कुशल कार्यबल मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडला भविष्यातील सर्व प्रयत्न यशस्वी करण्यात मदत करेल.

संचालक मंडळाच्या वतीने व
मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

ठिकाण: मुंबई

तिथि: २४.१२.२०२०

अध्यक्ष

परिशिष्ट १ नामनिर्देशन आणि मानधन धोरण

अ. क्र.	अनुक्रमणिका	
1	प्रस्तावना	
2	धोरणाची प्रमुख उद्दिष्टे	
3	प्रभावी तारीख	
4	नामनिर्देशन व मोबदला समितीची स्थापना	
5	व्याख्या	
6	उपयोगिता	
7	संचालक मंडळ / व्यवस्थापकीय संचालक / पूर्णवेळ संचालक यांना धोरण लागू	
8	समितीचे सदस्य	
9	समितीचा कोरम	
10	समितीच्या बैठक	
11	मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन यांची नियुक्ती आणि काढणे	
12	मुदत / कार्यकाळ	
13	मूल्यांकन	
14	काढणे	
15	सेवानिवृत्ती	
16	संचालक / केएमपी / वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचार्यांना मोबदल्याचे धोरण	
17	अंमलबजावणी	
18	दुरुस्ती	

प्रस्तावना:

लागू झालेल्या नियम, नियमांसह वाचलेल्या कंपनी अधिनियम २०१३ मधील कलम १७८(३) च्या तरतुदीनुसार कंपनीने हे नामनिर्देशन व पारिश्रमिक धोरण तयार केले आहे. हे धोरण की मॅनेजरियल कार्मिक आणि कंपनीच्या अन्य वरिष्ठ कर्मचार्यांच्या नियुक्तीस व सरकारी कंपन्यांना लागू होईल.

१. धोरणाचे मुख्य उद्दीष्ट:

धोरणाची प्रमुख उद्दीष्टे अशी असतील:

- व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन यांच्या नियुक्ती आणि काढून टाकण्याच्या संदर्भात मंडळाला मार्गदर्शन करणे.
- वरिष्ठ व्यवस्थापकीय कर्मचारी किंवा कर्मचा-यांच्या कामगिरीचे मूल्यांकन करणे आणि पुढील मूल्यमापनासाठी मंडळाला आवश्यक अहवाल प्रदान करणे.
- मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापनास देय मोबदला मंडळाकडे शिफारस करणे.

२. प्रभावी तारीख:

हे धोरण मंडळाने मंजूर केल्यापासून प्रभावी होईल.

३. नामनिर्देशन आणि स्मरणशक्ती समिती:

५ मार्च, २०१६ आणि २७ मे, २०१६ रोजी झालेल्या ३८ व्या आणि ३९ व्या मंडळाच्या बैठकीत संचालक मंडळाने समितीच्या संदर्भातील अटी व नामनिर्देशन व मोबदला समितीची स्थापना केली.

४. परिभाषा:

- बोर्ड ”म्हणजे कंपनीचे संचालक मंडळ.
- “संचालक” म्हणजे कंपनीचे संचालक.
- “समिती” म्हणजे मंडळाने नियुक्त केलेल्या किंवा पुनर्रचित केल्यानुसार कंपनीची नामनिर्देशन आणि पारिश्रमिक समिती.
- “कंपनी” म्हणजे मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड.
- “महाराष्ट्र सरकार” किंवा “सरकार” चा अर्थ असा आहे की या संदर्भात निर्दिष्ट केल्याशिवाय महाराष्ट्र राज्य सरकारचा समावेश करणे
- “केंद्र सरकार” म्हणजे भारत सरकार. भारत सरकारमध्ये भारतीय राष्ट्रपतींचा ”किंवा त्यातील कोणत्याही नामनिर्देशित व्यक्तीचा समावेश असेल.
- “स्वतंत्र संचालक” म्हणजे कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १४९ (६) मध्ये संदर्भित एक दिग्दर्शक.
- “वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचारी” म्हणजे कंपनीचे संचालक मंडळ वगळता कंपनीच्या मुख्य व्यवस्थापन संघाचे सदस्य. यामध्ये

कार्यकारी संचालकांच्या खाली असलेल्या पातळीवरील व्यवस्थापनाच्या सर्व सदस्यांचा समावेश असेल, ज्यामध्ये सर्व कार्यकारी प्रमुखांचा समावेश असेल, कोणत्याही नावाने.

संदर्भात अन्यथा आवश्यक नसल्यास, या धोरणात शब्द आणि अभिव्यक्ती वापरली जातात आणि यासह परिभाषित नसलेल्या परंतु कंपनी अधिनियम, २०१३ मध्ये परिभाषित केल्या आहेत ज्यात वेळोवेळी दुरुस्ती केली जाऊ शकते आणि त्यामध्ये त्यांना अनुक्रमे अर्थ देण्यात येईल.

५. उपलब्धता:

कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने जारी केलेल्या ५ जून २०१५ रोजीच्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर ४६३

(ई) च्या अटीनुसार, नामनिर्देशन व पारिश्रमिक धोरण केवळ यासाठीच लागू असेल:

- (अ) कार्यकारी / पूर्णवेळ संचालक (कंपनीचे कर्मचारी असल्याने आणि महाराष्ट्र शासनाने नामित केलेले किंवा नेमणूक केलेले नाही)
- (ब) मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी (कंपनीचे कर्मचारी)
- (सी) वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचारी
- (ड) इतर कर्मचारी

या पॉलिसीतील काहीही महाराष्ट्र सरकार किंवा भारत सरकार कंपनीच्या मंडळावर नियुक्त केलेल्या संचालकांना असोसिएशनच्या आर्टिकलच्या संदर्भात लागू होणार नाही.

६. संचालकांच्या बोर्डाची / पॉलिसीचे संचालन / संचालकांचे संचालन / संपूर्ण-वेळेचे निर्देशक

कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने जारी केलेल्या ५ जून २०१५ रोजीच्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर ४६३ (ई) च्या अटीनुसार, नामनिर्देशन व पारिश्रमिक धोरण केवळ यासाठीच लागू असेल:

शासकीय कंपनी असल्याने आणि कंपनीच्या असोसिएशनच्या आर्टिकलच्या अटीनुसार व्यवस्थापकीय संचालकांची अटी, शर्ती, कार्यकाळ व मानधन महाराष्ट्र सरकार किंवा भारत सरकार निश्चित करते. त्यानुसार, या पॉलिसीमधील काहीही व्यवस्थापकीय संचालक / संपूर्ण-वेळ संचालक यांच्या नियुक्ती आणि मोबदल्यास लागू होणार नाही, जेथे त्यांची नियुक्ती सरकारद्वारे केली जाते.

पुढे, कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने जारी केलेल्या ५ जून २०१५ रोजीच्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर ४६३ (ई) नुसार; मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांशी संबंधित कलम २०१३ मधील पोट-कलम (१), (२), (३) आणि (४) च्या तरतुदी एखाद्या सरकारी कंपनीच्या व्यवस्थापकीय संचालक किंवा पूर्ण-काळ संचालकांना लागू नाहीत. म्हणूनच, व्यवस्थापकीय संचालक आणि संपूर्ण-वेळ संचालकांना की व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांशी संबंधित या धोरणात काहीही लागू होणार नाही.

कंपनीच्या असोसिएशनच्या आर्टिकलच्या संदर्भात, महाराष्ट्र सरकार आणि भारत सरकारला कंपनीच्या संचालक मंडळावर काही संचालकांची नेमणूक व नियुक्ती करण्याचा अधिकार आहे. अशा नेमणुका या धोरणाच्या अंमलाबाहेर असतील.

७. समितीचे सदस्य:

समितीत किमान तीन संचालक असतील. बहुसंख्य म्हणजे समितीच्या ५०% पेक्षा जास्त स्वतंत्र संचालकांचा समावेश असेल. समितीचे अध्यक्ष स्वतंत्र संचालक असतील.

९. समितीचा कोरम:

समितीचे कोरम किमान २ संचालक असतील.

१०. समितीची बैठक

समिती योग्य वेळी वाटेल अशा वेळी आणि अशा अंतराने बैठक घेईल. समिती सदस्यांना सोयीस्कर असलेल्या कोणत्याही ठिकाणी सभा घेता येतील. समितीच्या बैठकीत कोणत्याही कायदानुसार कायद्याद्वारे प्रतिबंधित बाबी वगळता व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगच्या तरतूदीचा समावेश असू शकतो.

समितीच्या बैठकीत प्रस्तावित केलेला कोणताही ठरावदेखील लागू असलेल्या कोणत्याही कायदानुसार कायद्याद्वारे विशेषतः प्रतिबंधित असल्याशिवाय प्रचाराद्वारे मंजूर केला जाऊ शकतो.

a. मुख्य व्यवस्थापकीय व्यक्ती व वयोवृद्ध व्यवस्थापनाची नियुक्ती आणि काढणे

- अ) समिती सचोटी, पात्रता ओळखून निश्चित करेल; कंपनीच्या धोरणानुसार केएमपी म्हणून किंवा वरिष्ठ व्यवस्थापन स्तरावर नियुक्तीसाठी असलेल्या व्यक्तीचे कौशल्य आणि अनुभव आणि त्याच्या / तिच्या नियुक्तीची शिफारस.
- ब) एखाद्या व्यक्तीस नियुक्तीसाठी योग्य स्थान, पात्रता, कौशल्य आणि अनुभव असणे आवश्यक आहे. एखाद्या पदावर असलेले पात्रता, कौशल्य आणि अनुभव या पदासाठी पुरेसे / समाधानकारक आहे की नाही हे ठरविण्याचा समितीला अधिकार आहे.
- सी) वयाची सत्तरी वर्षे पूर्ण केलेल्या पूर्ण-वेळेचे संचालक म्हणून कंपनी कोणत्याही व्यक्तीची नेमणूक किंवा चालू ठेवणार नाही. परंतु या पदावर असलेल्या व्यक्तीची मुदत विशेष ठराव संमत करून भागधारकांच्या मान्यतेने वयाच्या सत्तर वर्षांपेक्षा अधिक वाढवता येईल.

११. मुदत / कालावधी

व्यवस्थापकीय संचालक / संपूर्ण-वेळ संचालक

जोपर्यंत महाराष्ट्र सरकार किंवा भारत सरकारद्वारे व्यवस्थापकीय संचालक / पूर्णवेळ संचालकांची नेमणूक केली जाते, त्यांच्या अटी व कार्यकाळ या संदर्भात शासनाने निश्चित केल्या असतील.

स्वतंत्र संचालक:

स्वतंत्र संचालक कंपनीच्या मंडळावर सलग पाच वर्षे मुदतीसाठी पद धारण करील आणि कंपनीने विशेष ठराव मंजूर केल्यावर पुन्हा नियुक्तीस पात्र ठरेल आणि मंडळाच्या अहवालात अशी नियुक्ती जाहीर केली जाईल.

कोणताही स्वतंत्र संचालक जास्तीत जास्त वर्षांपर्यंत सलग दोनपेक्षा अधिक मुदतीसाठी पद धारण करू शकत नाही, परंतु असे स्वतंत्र संचालक स्वतंत्र संचालक होण्याची मुदत तीन वर्षांच्या मुदतीनंतर नियुक्तीस पात्र असतील.

परंतु या स्वतंत्र कालावधीत तीन वर्षांच्या कालावधीत स्वतंत्र संचालक नेमला जाणार नाही किंवा थेट किंवा अप्रत्यक्षपणे इतर कोणत्याही क्षमतेत कंपनीशी संबंधित राहू शकणार नाही.

१२. मूल्यमापन

समिती मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांच्या कामगिरीचे मूल्यांकन वार्षिक किंवा आवश्यक असलेल्या अंतराने करेल.

१३. काढणे

समिती अधिनियम, २०१३ चे नियम व कायदे व कंपनीच्या धोरणाच्या तरतुदी व पालनाच्या अधीन असलेल्या की व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांना किंवा वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचार्यांना लेखी नोंदी काढून टाकण्याबाबतच्या कारणांची शिफारस करू शकते.

१४. पुनर्प्राप्ती

मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचारी कायद्याच्या लागू तरतुदी आणि कंपनीच्या प्रचलित धोरणानुसार सेवानिवृत्त होतील. कंपनीच्या हितासाठी की मॅनेजरियल कार्मिक, वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचारी त्याच पदावर / मोबदल्यात किंवा अन्यथा सेवानिवृत्तीचे वय मिळवल्यानंतरही ठेवण्याचा निर्णय मंडळाकडे असेल.

१५. संचालकांना / मुख्य प्रबंध व्यवस्थापकीय / वरिष्ठ व्यवस्थापक व्यक्तींच्या स्मरणशक्तीसाठी धोरण

कार्यकारी / स्वतंत्र संचालकांना मोबदला

- अ) कार्यकारी / स्वतंत्र संचालकांना कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील तरतुदीनुसार परवानगी असलेली बसण्याची फी व इतर मोबदला मिळू शकेल. बसण्याची शुल्काची रक्कम नामनिर्देशन व मोबदला समितीने शिफारस केलेली असेल व त्याद्वारे मंजूर केलेली असेल.
- ब) कार्यकारी / स्वतंत्र संचालकांचे सर्व मोबदला (कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १९७ (५) नुसार बैठकीस उपस्थित राहण्याचे मानधन वगळता) कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या अंतर्गत आणि नियमानुसार मर्यादा / मर्यादेच्या अधीन असतील. तेथे अंमलबजावणी केली गेली किंवा कोणतीही वेळ लागू असेल. नामनिर्देशन व मोबदला समितीने शिफारस केलेली आणि संचालक मंडळाने किंवा भागधारकांद्वारे मंजूर केलेली रक्कम असेल तर अशा मोबदल्याची रक्कम असावी.
- सी) स्वतंत्र संचालक स्टॉक पर्याय मिळविण्यास पात्र नसतील आणि कंपनीच्या कोणत्याही शेअर आधारित पेमेंट योजनांमध्ये भाग घेण्यास पात्र नसतील.
- ड) खालील अटी पूर्ण झाल्यास वरील कलम (बी) च्या हेतूने मोबदल्याचा भाग म्हणून मानले जाणार नाहीत जे निसर्गातील व्यावसायिक आहेत अशा सेवांसाठी विना-कार्यकारी / स्वतंत्र संचालकांना मोबदला देण्यात येणार नाही:
 - i) सेवा संचालक अशा संचालकांद्वारे त्यांच्या कार्यक्षमतेनुसार व्यावसायिक म्हणून प्रदान केल्या जातात; आणि
 - ii) समितीच्या मते, दिग्दर्शकाकडे त्या व्यवसायाच्या अभ्यासासाठी आवश्यक पात्रता असते.

१६. मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांना व वरिष्ठ व्यवस्थापनाला मोबदला:

- अ) अक्ट २०१३ , च्या तरतुदींचे पालन करून व कंपनीच्या धोरणास अनुसरून कंपनी व्यवस्थापनाच्या कर्मचार्यांना व वरिष्ठ व्यवस्थापनाला मोबदला निश्चित वेतन आणि प्रोत्साहन वेतन असू शकेल.

ब) मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन कर्मचार्यांना मिळणारे मोबदला बाजारपेठेच्या निकषांनुसार किंवा महाराष्ट्र सरकार आणि भारत सरकारच्या नियमांनुसार ठरविले जाऊ शकतात.

१७. अंमलबजावणी:

अ) हे मोबदला धोरण, कंपनीच्या वरिष्ठ व्यवस्थापनासह की व्यवस्थापकीय कर्मचारी आणि संचालक मंडळाच्या सदस्यांसह भविष्यातील सर्व रोजगार करारावर लागू होईल. अर्थात हे धोरण संचालक मंडळाने स्वीकारल्यानंतर घेतलेल्या भेटी. मंडळाने हे धोरण स्वीकारण्यापूर्वी केलेल्या अशा कोणत्याही नेमणूकांना या पॉलिसीतील तरतुदींचे पालन करणे आवश्यक आहे. दुरुस्ती, बदल करताना किंवा त्या नेमणूकांच्या अटी व शर्तीत बदल केल्यास.

ब) इतर बाबतीत, मोबदला धोरण हे मंडळाच्या मार्गदर्शनाचे असेल. या धोरणाच्या कोणत्याही किंवा सर्व तरतुदी कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील संबंधित नियम व कायदे, अधिसूचनेनुसार वेळोवेळी अधिसूचित केल्या जाणार्या दुरुस्ती / दुरुस्तीच्या अधीन असतील. अशा कोणत्याही दुरुस्तीचा नामनिर्देशन व मोबदला समिती आणि / किंवा संचालक मंडळाने कोणतीही मंजूरी न घेता या धोरणात बदल केल्याचा आपोआप परिणाम होईल. तथापि, अशी कोणतीही दुरुस्ती या धोरणाशी संलग्न केली जाईल आणि सर्व संबंधित व्यक्तींच्या सज्ज संदर्भासाठी कंपनीच्या वेबसाइटवर ठेवली जाईल आणि पुढच्या बैठकीत नामनिर्देशन व पारिश्रमिक समिती आणि संचालक मंडळासमोर उभे केले जाईल.

क) समिती परिशिष्टामध्ये आणि योग्यतेनुसार या पॉलिसीच्या चांगल्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे, कार्यपद्धती, स्वरूप, अहवाल देणारी यंत्रणा आणि नियमावली जारी करू शकते.

ड) समिती आपले कोणतेही अधिकार एक किंवा अधिक सदस्यांकडे सोपवू शकते.

संचालक मंडळ हे धोरण कोणतेही कारण न देता कधीही या धोरणात सुधारणा किंवा सुधारीत करू शकते. अशी फेरबदल किंवा दुरुस्ती किंवा पुनरीक्षण या धोरणाशी जोडले जावे आणि मंडळाच्या बैठकीच्या आणि समितीच्या बैठकीच्या मिनिटांमध्येही याची नोंद घ्यावी लागेल.

परिशिष्ट २

सीएसआर अक्टिव्हिटीज / इनिशिएटिव्हज वरील अहवाल

[कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १३५ आणि त्याखालील नियमांचे पालन करणे]

कंपनीच्या सीएसआर धोरणाची एक संक्षिप्त रूपरेषा, ज्यामध्ये हाती घेण्याच्या प्रस्तावित प्रकल्पांचे किंवा कार्यक्रमांचे विहंगावलोकन आणि सीएसआर धोरण आणि प्रकल्प किंवा प्रोग्रामच्या वेब-लिंकचा संदर्भ आहे.

मुं.मे.रे.कॉ.लि.च्या सीएसआर धोरणाचे उद्दीष्ट जैवविविधता, ऊर्जा आणि जल संवर्धनासह शिक्षण आणि कौशल्य विकास, आरोग्य आणि निरोगीपणा आणि पर्यावरणीय टिकाव यावर लक्ष केंद्रित करून समुदायाची काळजी दर्शविणे आहे. या उद्देशाने अंतर्भूत केलेले म्हणजे समाजातील उपेक्षित क्रॉस वर्गाला त्यांचे जीवनमान सुधारण्याची संधी देऊन समर्थन देणे. हाती घेतलेले प्रकल्प कंपनी अधिनियम २०१३ च्या अनुसूची ७ च्या व्यापक चौकटीत असतील. कंपनीने हाती घेतलेल्या सीएसआर पॉलिसीचा तपशील आणि प्रकल्प किंवा कार्यक्रमांचा तपशील कंपनीच्या वेबसाइटवर उपलब्ध आहे.

१. सीएसआर पॉलिसी खालील वेब लिंकवर कंपनीच्या वेब पोर्टलवर देखील उपलब्ध आहे. www.mmrc.com

२. ३१ मार्च, २०२० रोजी सीएसआर समितीची रचना:

अ. क्र.	नाम	पद
1	डॉ. नितिन करीर	अध्यक्ष
2	श्रीमती अश्विनी भिडे *	सदस्य
3	श्री. रणजित सिंग देओल **	सदस्य
4	श्री. अजयकुमार ए. भट्ट	सदस्य

* श्रीमती अश्विनी भिडे ह्यानी व्यवस्थापकीय संचालक पद २३ जानेवारी २०२० सोडले.

** नवनियुक्त व्यवस्थापकीय संचालक w.e.f. २३ जानेवारी २०२० नेमणुक.

३. कंपनीचा मागील ३ वित्तीय वर्षासाठी सरासरी निव्वळ नफा

(रूपए लाख में)

वित्तीय वर्ष	कलम 198 नुसार नफा	कलम 198 नुसार नफा
2016-17	(1,494.55)	
2017-18	(810.47)	
2018-19	(1,006.53)	(1,103.85)

४. निर्धारित सीएसआर खर्च (२% रकम): शून्य

a) आर्थिक वर्षासाठी खर्च करण्याची एकूण रकम - रु. १० लाख

मुलांमधील शिक्षणाच्या प्रचारात आणि पोलिस विभागाच्या गरजू विधवांना मदत करण्यासाठी मुंबई पोलिस कल्याण निधीसाठी दिले जाणारे योगदान सीएसआरने मंजूर केल्याप्रमाणे

- b) खर्च न केलेली रक्कम (असल्यास) - शून्य
५. वर्षभरात हाती घेतलेल्या सीएसआर उपक्रम / प्रकल्पांचा तपशील:
- a) आर्थिक वर्षासाठी खर्च करण्याची एकूण रक्कम - शून्य
- b) खर्च न केलेली रक्कम (असल्यास) - शून्य
- c) आर्थिक वर्षात खर्च केलेली रक्कम खाली दिलेली आहे:

1	2	3	4	5	6	7	8
अ. क्र.	सीएसआर प्रकल्प / क्रियाकलाप	क्षेत्र	प्रकल्प / कार्यक्रम 1. स्थानिक क्षेत्र / इतर- 2. प्रकल्प / कार्यक्रम हाती घेण्यात आला राज्य निर्दिष्ट करा	रक्कम (बजेट) प्रकल्प / कार्यक्रमा नुसार	प्रकल्प / कार्यक्रमावर खर्च केलेली रक्कम उप प्रमुख : 1. प्रकल्प / कार्यक्रमावर थेट खर्च, 2. ओव्हरहेड	अहवाल कालावधीपर्यंत एकत्रित खर्च	खर्च केलेली रक्कम : प्रत्यक्ष / अंमलबजावणी करणाऱ्या एजन्सी मार्फत *
लागू नाही							

६. गेल्या ३ वित्तीय वर्षांच्या सरासरी निव्वळ नफ्याच्या २% किंवा त्यातील काही भाग खर्च करण्यात कंपनीला अपयशी ठरल्यास, रक्कम त्याच्या बोर्डाच्या अहवालात खर्च न करण्याची कारणे
- मागील तीन वित्तीय वर्षात झालेल्या नुकसानीमुळे कंपनीकडे कोणतेही सीएसआर उत्तरदायित्व नाही. त्यानुसार चालू वर्षात कंपनीने कोणताही सीएसआर खर्च केलेला नाही.
७. सीएसआर समितीचे जबाबदार निवेदन की सीएसआर पॉलिसीची अंमलबजावणी आणि देखरेख करणे सीएसआर उद्दिष्टे आणि कंपनीच्या धोरणाचे अनुपालन आहे.
- कंपनीची सीएसआर समिती पुष्टी करते की सीएसआर धोरणाची अंमलबजावणी व देखरेख कंपनीच्या सीएसआर उद्दिष्टे व धोरणाचे अनुपालन असेल.

ठिकाण: नवी दिल्ली

हस्ताक्षर/-

हस्ताक्षर/-

तारीख: २४.१२.२०२०

अध्यक्ष

कार्पोरेट सोशलचे अध्यक्ष जबाबदार समिती

फॉर्म नं. एमआर-३

सचिवीय लेखा परीक्षकांचा अहवाल

कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम २०४ (१) आणि कंपन्यांचा नियम क्रमांक (व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांची नियुक्ती व मोबदला) नियम २०१४

प्रति,

सदस्य,

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

पारगमन कार्यालय ई-ब्लॉक,

सिटी पार्कची उत्तर बाजू,

आयकर कार्यालयाच्या मागे,

ए-विंग, वांद्रे (पूर्व), वांद्रे-कुर्ला कॉम्प्लेक्स,

मुंबई - ४०००५१

आम्ही मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (सीआयएन: U60100MH2008SGC181770) (यानंतर "कंपनी" म्हणून संबोधित केले) लागू असलेल्या वैधानिक तरतुदींचे पालन आणि चांगल्या कॉर्पोरेट पद्धतींचे पालन यांचे सचिवात्मक लेखापरीक्षण केले आहे. सचिवात्मक लेखापरीक्षण अशा पद्धतीने केले गेले ज्यायोगे आम्हाला कॉर्पोरेट संचालनालय / वैधानिक अनुपालनांचे मूल्यांकन करण्यासाठी आणि त्यावर आपले मत व्यक्त करण्यासाठी वाजवी आधार प्रदान केला.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक, फॉर्म आणि रिटर्न तसेच कंपनीने सांभाळलेले अन्य नोंदी आणि सचिवांच्या लेखापरीक्षेच्या वेळी कंपनी, त्याचे अधिकारी, एजंट आणि अधिकृत प्रतिनिधींनी पुरविलेल्या माहितीच्या आमच्या पडताळणीवर आधारित आम्ही आमच्या अहवालानुसार १ एप्रिल २०१८ ते ३१ मार्च २०१९ पर्यंतच्या लेखापरीक्षण कालावधीत कंपनीने खाली सूचीबद्ध केलेल्या वैधानिक तरतुदींचे पालन केले आहे आणि तसेच कंपनीकडे योग्य बोर्ड प्रक्रिया आणि अनुपालन यंत्रणा आहे.

आम्ही मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ("कंपनी") ने १ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च २०२० पर्यंतच्या लेखापरीक्षण कालावधीसाठी राखीव पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक, फॉर्म आणि रिटर्न्स आणि इतर नोंदी तपासल्या आहेत:

- (i) कंपनी अॅक्ट, २०१३ ("कायदा") आणि त्याद्वारे बनविलेले नियम;
- (ii) सिक्युरिटीज कॉन्ट्रॅक्ट्स (नियमन) कायदा १९५६ ('एससीआरए') आणि त्याखालील बनविलेले नियम; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही)
- (iii) डिपॉझिटरीज अॅक्ट, १९९६ आणि त्यानुसार बनविलेले नियम आणि पोट-कायदे; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही).
- (iv) परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा १९९९ आणि तेथे थेट परकीय गुंतवणूकी, परदेशी थेट गुंतवणूक आणि बाह्य वाणिज्यिक कर्ज घेण्याच्या मर्यादांनुसार बनविलेले नियम व नियम; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही).
- (v) भारतीय सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया अधिनियम, १९९२ नुसार खालील नियम आणि मार्गदर्शक सूचना

('सेबी कायदा'): (अहवाल देण्याच्या कालावधीत लागू नाही).

- ए) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (शेअर्स अँड टेकओव्हर्सचे भरीव संपादन) विनियम, २०११.
- बी) भारतीय सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड (इनसीडर ट्रेडिंग प्रतिबंध) नियमन, २०१५
- सी) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (कॅपिटल अँड डिस्क्लोजर आवश्यकता) जारी करणे, २००९
- डी) भारतीय सुरक्षा आणि विनियम मंडळ (शेअर बेस्ड कर्मचारी लाभ) विनियम, २०१४.
- ई) भारतीय सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (डेट सिक्युरिटीजची जारी व यादी) विनियम, २००८.
- एफ) सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (रजिस्ट्रार टू इश्यू अँड शेयर ट्रान्सफर एजंट्स) रेग्युलेशन्स, १९९३ कंपनी कायदा करतात आणि ग्राहकांशी व्यवहार करतात.
- जी) भारतीय सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड (इक्विटी शेअर्सची सूची) विनियम, २००९.
- एच) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सिक्युरिटीज बाय बॅक बॅक) रेग्युलेशन्स, २००९.

(vi) कंपनीला लागू असलेले खालील सेक्टर विशिष्ट कायदे:

- ए. मेट्रो रेल्वे (बांधकामांचे बांधकाम) कायदा, १९७८
- बी. मेट्रो रेल्वे (ऑपरेशन आणि मॅटेनन्स) कायदा, २००२
- सी. मेट्रो रेल्वे (दुरुस्ती) कायदा, २००२
- डी. भारतीय रेल्वे अधिनियम, १८९०

कार्यकारी प्रमुख व विविध कंत्राटदारांकडून कंपनीने मिळविलेले अनुपालन प्रमाणपत्रांच्या आधारे आम्ही उपरोक्त नमूद केलेल्या नियमांच्या अनुपालनावर अवलंबून आहोत.

आम्ही सेक्रेटेरियल स्टँडर्ड्स अर्थात एसएस - १ आणि एसएस - २ च्या भारतीय सेक्रेटरी ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या एसएस - २ च्या लागू कलमाचे अनुपालन देखील तपासले आहे.

पुनरावलोकनाच्या कालावधीत कंपनीने खाली नमूद केलेल्या मर्यादेशिवाय वरील अधिनियम, नियम, मार्गदर्शक तत्त्वे, मानक इत्यादींच्या तरतुदींचे पालन केले आहे:

१. कंपनीने खालील समित्यांची स्थापना केली आहे परंतु अहवाल देण्याच्या कालावधीत कोणतीही बैठक झाली नाही:

- कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समिती
- नामनिर्देशन व मोबदला समिती

कंपनीने कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाकडे विधिवत फॉर्म दाखल केले परंतु काही फॉर्म भरण्यात काही विलंब झाला

आम्ही अहवाल देण्याच्या कालावधीत पुढील अहवाल देतो:

- कंपनीचे संचालक मंडळ, कार्यकारी संचालक आणि योग्य कार्यकारी संचालक यांच्या योग्य ताळेबंदसह स्थापन केले जाते.
- संचालक मंडळाच्या रचनेत बदल झालेल्या आढावा कालावधीत ते अंमलात आले आणि त्या कायद्याच्या तरतुदींचे पालन करीत आहेत.
- मंडळाच्या बैठकीचे वेळापत्रक तयार करण्यासाठी सर्व संचालकांना पुरेशी नोटीस दिली जाते, अजेंडा व अजेंडा विषयी सविस्तर नोट्स किमान सात दिवस अगोदर पाठविल्या गेल्या आणि संमेलनापूर्वी व अजेंडा विषयी अधिक माहिती व स्पष्टीकरण मिळविण्यासाठी व त्यासाठी एक यंत्रणा अस्तित्वात आहे. बैठकीत अर्थपूर्ण सहभाग.
- असंतुष्ट सदस्यांची मते, काही असल्यास ती पकडली जातात आणि काही मिनिटांचा भाग म्हणून रेकॉर्ड केली जातात तेव्हा बहुमताचा निर्णय घेण्यात येतो.
- लागू होणारे कायदे, नियम, नियम आणि मार्गदर्शक तत्त्वे यांचे पालन करणे आणि त्यांचे पालन करणे सुनिश्चित करण्यासाठी कंपनीच्या आकार आणि कार्यप्रणालीनुसार कंपनीमध्ये पर्याप्त यंत्रणा आणि प्रक्रिया आहेत.

आम्ही पुढे अहवाल देतो की अहवाल देण्याच्या कालावधीत कंपनीच्या व्यवस्थापनात पुढील बदल घडले:

• **अहवाल कालावधी दरम्यान भेटी:**

- १) श्री. प्रवीणसिंग प्रतापसिंह परदेशी (डीन: ०७६८३३८१) यांची १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- २) श्री. श्याम सुंदर दुबे (डीन: ०६६०११५१) यांची ३०/०७/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- ३) श्री. जयदीप (डीन: ०८५५८०६३) यांची ०६/१२/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

• **अहवाल कालावधी दरम्यान खंड:**

- १) श्री. यू पी एस मदन (डीन: ०३५७०२५६) यांनी १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
- २) श्री. अजाय कुमार मेहता (डीन: ००१५५१८०) यांनी १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
- ३) श्री. मुकुंद के सिन्हा (डीन: ०६७७४९२३) यांनी ०६/०६/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
- ४) श्री. अचल जैन (डीन: ०८२२३०२८) यांनी १९/०६/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
- ५) सुश्री झांजा त्रिपाठी (डीन: ००६८५९३१२) यांनी ३०/०७/२०१९ पासून कंपनीच्या नामनिर्देशकपदाचा कार्यभार सोडला आहे.

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

- ६) श्रीमती अश्विनी भिडे (डीन: २८६१००८) यांनी २१/०१/२०२० कंपनीच्या नामनिर्देशित संचालकपदी कार्यभार सोडला आहे.
- ७) श्री. एन एन करीर (डीन: १६२४८६३) २१/०२/२०२० पासून कंपनीच्या नामनिर्देशकपदाचा कार्यभार सोडला आहे.

आम्ही पुढे असेही सांगतो की अहवालाच्या काळात श्री. कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १६७ (१) (बी) अन्वये आर.ए. राजीव (डीन: ०३१२५९५२) दि. २४/०९/२०१९ पासून कंपनी कलम १६१(३) अंतर्गत नामनिर्देशक म्हणून पुन्हा नामनिर्देशित करण्यात आले.

आम्ही पुढील अहवाल देतो की अहवालाअंतर्गत कंपनीने भारत सरकार व महाराष्ट्र सरकारच्या नामनिर्देशित व्यक्तींना अधिनियमाच्या कलम ६२ च्या तरतुदी आणि त्यातील नियमांचे पालन करून हक्क जारी केले आहेत:

- १) २६ जून, २०१९ रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या २००,००,००० इक्विटी शेअर्सची राईट ऑफर, ५ जुलै, २०१९ रोजी देण्यात आली.
- २) ३ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या ४००,००,००० इक्विटी शेअर्सची हक्क ऑफर, १८ ऑक्टोबर २०१९ रोजी देण्यात आली.
- ३) २७ जानेवारी, २०२० रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या ३००,००,००० इक्विटी शेअर्सची राईट ऑफर, २२ फेब्रुवारी, २०२० रोजी देण्यात आली.

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १०.०९.२०२०

रागिणी चोकसी ऍण्ड कं.
(कंपनी सचिव)

किरण ठाकरे
(भागीदार)

सी.पी. नंबर: - २१२१०
एफसीएस क्रमांक: - २३१६

परिशिष्ट अ

प्रति,

सदस्य,

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

पारगमन कार्यालय ई ब्लॉक

सिटी पार्कची उत्तर बाजू

आयकर कार्यालयाच्या मागे

ए-विंग, वांद्रे (ई), वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्स,

मुंबई- ४०००५१.

आमचे तारखेचा अहवाल या पत्रासह वाचला पाहिजे.

१. सचिवांची नोंद ठेवणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमच्या लेखा परीक्षणावर आधारित या सचिवात्मक नोंदींवर मत व्यक्त करण्याची आमची जबाबदारी आहे.
२. सचिवालयातील अभिलेखांमधील सामग्रीच्या शुद्धतेबद्दल वाजवी आश्वासन मिळण्यासाठी आम्ही ऑडिट पद्धती व प्रक्रियेचे पालन केले. सचिवात्मक अभिलेखांमध्ये योग्य तथ्ये प्रतिबिंबित होतात हे सुनिश्चित करण्यासाठी चाचणी आधारावर सत्यापन केले गेले. आमचा विश्वास आहे की आम्ही अनुसरण केलेल्या प्रक्रिया आणि पद्धती आमच्या मतासाठी वाजवी आधार प्रदान करतात.
३. आम्ही कंपनीच्या वित्तीय नोंदी आणि खात्यांची पुस्तके यांची अचूकता व योग्यता तपासली नाही.
४. ज्याठिकाणी आवश्यकता असेल तेथे आम्ही कायदे, नियम आणि नियमांचे पालन आणि घटना इत्यादींच्या व्यवस्थापनाचे प्रतिनिधित्व प्राप्त केले आहे.
५. देशात कोरोनाव्हायरसचा उद्रेक आणि लॉकडाऊनमुळे शारिरीक पडताळणीद्वारे ऑनलाईन तसेच ऑडिटही करण्यात आले.
६. कॉर्पोरेट आणि इतर लागू कायद्यांचे, नियमांचे, मानकांच्या तरतुदींचे पालन करणे ही व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमची परीक्षा चाचणी आधारावर प्रक्रियेच्या पडताळणीपुरती मर्यादित होती.
७. सचिवात्मक लेखापरीक्षण अहवाल हा कंपनीच्या भविष्यातील व्यवहार्यतेबद्दल किंवा कंपनीच्या कार्यात व्यवस्थापनाने केलेल्या कार्यक्षमतेचा किंवा परिणामकारकतेचा कोणताही आश्वासन नाही.

रागिणी चोकसी ऍण्ड कं.

(कंपनी सचिव)

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १०.०९.२०२०

किरण ठाकर (भागीदार)

एफसीएस क्रमांक २३१६ सी.पी. क्रमांक २१२१०

UDIN: F002316B000693699

फॉर्म क्रमांक एओसी - 2

(अधिनियम कलम १३४ च्या पोट-कलम (३) च्या कलम (एच) आणि कंपनी (लेखा) नियम, २०१४ चे नियम ८ (२)चे पालन करणे)

कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १८८ च्या पोट-कलम (१) मध्ये संदर्भित संबंधित पक्षांद्वारे कंपनीत दाखल केलेल्या कराराचे / व्यवस्थेचे तपशील उघड करण्याचे फॉर्म, त्यातील तिसऱ्या तरतुदीनुसार काही विशिष्ट हातांच्या लांबी व्यवहारांचा समावेश आहे.

1	कराराचा तपशील किंवा व्यवस्था किंवा हाताच्या लांबीच्या आधारावर व्यवहार	
(a)	संबंधित पक्षाचे नाव आणि नात्याचे स्वरूप	लागू नाही
(b)	करार / व्यवस्था / व्यवहारांचे स्वरूप	
(c)	करार / व्यवस्था / व्यवहार कालावधी	
(d)	कराराच्या ठराविक अटी किंवा व्यवस्था असल्यास किंवा मूल्यासह काही व्यवहार असल्यास	
(e)	अशा करारात किंवा व्यवस्थेमध्ये किंवा व्यवहारात प्रवेश करण्याचे औचित्य मंडळाने मंजुरी दिनांक	
(f)	मंडळाने मंजुरी दिनांक	
(g)	अॅडव्हान्स म्हणून देय रक्कम काही असल्यास	
(h)	कलम १८८ च्या पहिल्या अधिनियमान्वये आवश्यकतेनुसार सर्वसाधारण सभे त विशेष ठराव मंजूर करण्यात आल्याची तारीख	
2	सामग्रीच्या कराराचा किंवा व्यवस्थेचा तपशील किंवा हाताच्या लांबीच्या आधारावर नसलेल्या व्यवहाराचा तपशील	
(a)	संबंधित पक्षाचे नाव आणि नात्याचे स्वरूप	लागू नाही
(b)	करार / व्यवस्था / व्यवहारांचे स्वरूप	
(c)	कराराचे कालावधी / व्यवस्था / व्यवहार	
(d)	कराराच्या ठराविक अटी किंवा व्यवस्था असल्यास किंवा मूल्यासह काही व्यवहार असल्यास	
(e)	बोर्डाने मंजूर होण्याची तारीख (ती) असल्यास असल्यास	
(f)	अॅडव्हान्स म्हणून देय रक्कम काही असल्यास	

निदेशक मंडल के की ओर से
मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

ठिकाण: नवी दिल्ली
तारीख: २४.१२.२०२०

हस्ताक्षर/-
अध्यक्ष

फॉर्म क्रमांक MGT 9

वार्षिक परतावा

३१.०३.२०२० रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षानुसार

कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ९२ (३) चे पालन करणे आणि कंपनी (व्यवस्थापन व प्रशासन) नियम २०१४ चे नियम १२ (१)

I नोंदणी आणि इतर तपशील:

i	CIN	U60100MH2008SGC181770
ii	नोंदणी क्रमांक	181770
iii	कंपनीचे नाव	मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड
iv	कंपनीची श्रेणी / उप-श्रेणी	शेअर्सद्वारे मर्यादित कंपनी
v	नोंदणीकृत कार्यालयाचा पत्ता & संपर्काची माहिती	ट्रांजिट ऑफिस, ई ब्लॉक, सीटी पार्क च्या बाजूला, इनकम टॅक्स ऑफिसच्या पाठी, वांद्रे-कुर्ला संकुल, वांद्रे (पूर्व)-मुंबई 400 051
vi	सूचीबद्ध कंपनी असो	N.A
vii	रजिस्ट्रार आणि ट्रान्सफर एजंटचे नाव, पत्ता आणि संपर्क तपशील, असल्यास काही.	N.A

II कंपनीच्या प्रिंसिपल व्यवसाय क्रियाकलाप

कंपनीच्या एकूण उलाढालीच्या 10% किंवा त्याहून अधिक योगदान देणाऱ्या सर्व व्यावसायिक क्रियाकलापांचे वर्णन केले जाईल.

SL No	मुख्य उत्पादने / सेवांचे नाव आणि वर्णन	एनआयसी कोड ऑफ उत्पादन / सेवा	%एकूण उलाढाल करण्यासाठी
1	जनतेला वेगवान, विश्वासार्ह, कार्यक्षम, आधुनिक व आर्थिकदृष्ट्या सार्वजनिक वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी मुंबईत रेल्वे आधारित द्रुत द्रुत वाहतूक व्यवस्था उभारणे, व्यवस्थापित करणे, देखभाल करणे आणि व्यवसाय ठेवणे.	60212	NIL

III होल्डिंग, सबसिडीयरी आणि असोसिएट कंपनीची वैशिष्ट्ये

SI No	कंपनीचे नाव व पत्ता	CIN/GLN	होल्डिंग / सबसिडी / असोसिएट "	% शेअर्स हेल्ड "	लागू विभाग
1	N.A				

IV. शेअरिंग होल्डिंग (इक्विटी शेअर कॅपिटल ब्रेक अप टू इक्विटी)

भागधारकांची श्रेणी	वर्षाच्या सुरुवातीस घेतलेल्या शेअर्सची संख्या				वर्षाच्या शेवटी झालेल्या समभागांची संख्या				%वर्षात बदल
	डिमेंट	शारीरिक	एकूण	एकूण शेअर्सचेकी %	डिमेंट	शारीरिक	एकूण	एकूण शेअर्सचेकी %	
A. प्रवर्तक									
(1) भारतीय									
a) वैयक्तिक / HUF		0	0	0%		0	0	0%	
b) केंद्र सरकार राज्य सरकार		231520000	231520000	100%		321520000	321520000	100%	
c) संस्था कॉर्पोरेट्स		0	0	0%		0	0	0%	
d) बँक/FI		0	0	0%		0	0	0%	
e) इतर कोणतेही		0	0	0%		0	0	0%	
उप एकूण: (A) (1)		231520000	231520000	100%		321520000	321520000	100%	
(2) परदेशी									
a) अनिवासी भारतीय- व्यक्ती		0	0	0%		0	0	0%	
b) इतर व्यक्ती		0	0	0%		0	0	0%	
c) बाँडीज कॉर्पोरेशन		0	0	0%		0	0	0%	
d) बँक / एफआय		0	0	0%		0	0	0%	
e) इतर कोणतेही		0	0	0%		0	0	0%	
उप एकूण: L (A) (2)		0	0	0%		0	0	0%	
प्रमोटरची एकूण हिस्सेदारी (A) = (A)(1) + (A)(2)		231520000	231520000	100%		321520000	321520000	100%	
B. सार्वजनिक सामायिकरण									
(1) संस्था									

a) म्युच्युअल फंड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b) बँक / एफआय	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
C) केंद्र सरकार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d) राज्य सरकार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e) व्हॅचर कॅपिटल फंड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f) विमा कंपन्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g) एफआयआयएस	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
h) विदेशी उद्यम भांडवल निधी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i) इतर (निर्दिष्ट)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
उप एकूण (B)(1):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
(2) संस्था नसलेल्या															
a) संस्था कॉर्पोरेट्स	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i) भारतीय	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ii) भारताबाहेरील	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b) व्यक्ती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i) एक लाखापर्यंत नाममात्र हिस्सा भांडवल असणारे वैयक्तिक भागधारक	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1. लाख रु. पेक्षा जास्त नाममात्र भागभांडवल असलेल्या व्यक्ती समभागधारक	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
c) इतर (निर्दिष्ट)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
उप एकूण (B)(2):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण सार्वजनिक भागभांडवल (B) = (B)(1)+(B)(2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
C. कस्टोडियनने यासाठी समभाग ठेवले आहेत जीडीआर आणि एडीआर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण (A+B+C)	231520000	231520000	231520000	100%	321520000	321520000	100%	321520000	321520000	100%	321520000	321520000	100%	321520000	100%

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

(ii) प्रवर्तकाचे सामायिकरण

SI No.	भागधारकाचे नाव	वर्षाच्या सुरुवातीस भागधारक				वर्षाच्या शेवटी भागधारक				वर्षाच्या कालावधीत भागभांडवलात बदल
		समभागांची संख्या	समभागांच्या एकूण संख्या	एकूण समभागांवर तारण ठेवलेले	समभागांची संख्या	% of शेअर्स कंपनीच्या	% समभाग तारण ठेवले एकूण	समभागांची संख्या	% of शेअर्स कंपनीच्या	
1	भारताचे राष्ट्रपती यांचे मार्फत श्री दुर्गा शंकर मिश्रा	160,760,000	50%	0	115,760,000	50%	0	0		
2	महाराष्ट्राचे राज्यपाल श्री. आर ए राजीव	160,760,000	50%	0	0	50%	0	0		
3	डॉ नितीन करीर	1			1					
4	श्री रणजितसिंग देओल	1			1					
5	श्री अबोध खडेलवाल	1			1					
6	सुश्री रचना कुमार	1			1					
7	श्री अबुज बाजपेयी	1			1					
8	श्री दीन दयाल	1			1					
	एकूण	321,520,006	100%		115,760,006	100%				

(iii) प्रमोटर्सच्या शेअरहोल्डिंगमध्ये बदल (निर्दिष्ट नसल्यास स्पष्टीकरण द्या)

Sl. No.	वर्षाच्या सुरुवातीस शेअर होल्डिंग	वर्षभरात एकत्रित हिस्सा			
	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी	
1	भारताचे राष्ट्रपती यांचे मार्फत श्री दुर्गा शंकर मिश्रा				
	वर्षाच्या सुरुवातीस	115760000	50.00%	115760000	50.00%
	05 जुलै, 2019 रोजी वाटप	10000000	50%	125760000	50%
	03 ऑक्टोबर, 2019 रोजी वाटप	20000000	50%	145760000	50%
	27 जानेवारी, 2020 रोजी वाटप	15000000	50%	160760000	50%
	वर्षाच्या शेवटी	160760000	50%	160760000	50%

Sl. No.	वर्षाच्या सुरुवातीस शेअर होल्डिंग	वर्षभरात एकत्रित हिस्सा			
	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी	
2	महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे मार्फत श्री. आर ए राजीव				
	वर्षाच्या सुरुवातीस	115760000	50.00%	115760000	50.00%
	05 जुलै, 2019 रोजी वाटप	10000000	50%	125760000	50%
	03 ऑक्टोबर, 2019 रोजी वाटप	20000000	50%	145760000	50%
	27 जानेवारी, 2020 रोजी वाटप	15000000	50%	160760000	50%
	वर्षाच्या शेवटी	160760000	50%	160760000	50%

(iv) शीर्ष भागधारकांचे शेअरहोल्डिंग नमुना (जीडीआर आणि एडीआर चे संचालक, प्रमोटर आणि धारक व्यतिरिक्त)

Sl. No	वर्षाच्या शेवटी शेअरहोल्डिंग	वर्षाच्या दरम्यान एकत्रित भागभांडवल			
	शीर्ष 10 भागधारकांपैकी प्रत्येकासाठी	समभागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांचे	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांचे
	वर्षाच्या सुरुवातीस	0	0.00%	0	0.00%
	वाढीव घट / घट (उदा. वाटप / हस्तांतरण / बोनस / घाम इक्विटी इ.) कारणे सांगणाऱ्या वर्षात प्रमोटर्स समभागात होणारी तारखेनुसार वाढ / घट				
	वर्षाच्या शेवटी (किंवा विभक्त होण्याच्या तारखेला, वर्षाच्या दरम्यान विभक्त झाल्यास)	0	0%	0	0%

(v) संचालक व KMP भागधारक

Sl. No	प्रत्येक संचालक व केएमपीसाठी	वर्षाच्या शेवटी शेअरहोल्डिंग		वर्षाच्या दरम्यान एकत्रित भागभांडवल	
		समभागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%
	श्री रणजितसिंग देओल				
	वर्षाच्या सुरुवातीस	1		1	
	वाढीव घट / घट (उदा. वाटप / हस्तांतरण / बोनस / घाम इक्विटी इ.) कारणे सांगणाऱ्या वर्षात प्रमोटर्स समभागात होणारी तारखेनुसार वाढ / घट				
	वर्षाच्या शेवटी	1	0.00%	1	0.00%

Sl. No	प्रत्येक संचालक व केएमपीसाठी	वर्षाच्या शेवटी शेअरहोल्डिंग		वर्षाच्या दरम्यान एकत्रित भागभांडवल	
		समभागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%
	श्री प्रवीणसिंग परदेशी *				
	वर्षाच्या सुरुवातीस	1	0.00%	1	0.00%
	वाढीव घट / घट (उदा. वाटप / हस्तांतरण / बोनस / घाम इक्विटी इ.) कारणे सांगणाऱ्या वर्षात प्रमोटर्स समभागात होणारी तारखेनुसार वाढ / घट				
	वर्षाच्या शेवटी	1	0.00%	1	0.00%

*04/08/2020 रोजी संचालक म्हणून निघून गेले.

Sl. No	प्रत्येक संचालक व KMPसाठी	वर्षाच्या शेवटी शेअरहोल्डिंग		वर्षाच्या दरम्यान एकत्रित भागभांडवल	
		समभागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%	शेअर्सची संख्या	कंपनीच्या एकूण समभागांपैकी%
	श्री अबोध खंडेलवाल				
	वर्षाच्या सुरुवातीस	1	0.00%	1	0.00%
	वाढीव घट / घट (उदा. वाटप / हस्तांतरण / बोनस / घाम इक्विटी इ.) कारणे सांगणाऱ्या वर्षात प्रमोटर्स समभागात होणारी तारखेनुसार वाढ / घट				
	वर्षाच्या शेवटी	1	0.00%	1	0.00%

टीप: श्री. रणजितसिंग देओल, श्री. प्रवीणसिंग परदेशी आणि श्री. अजयकुमार भट महाराष्ट्र सरकारच्या कार्यकारीतेवर समभाग ठेवत आहेत.

(vi) अनिश्चितता

व्याज थकित / जमा झालेल्या परंतु देय देय नसलेल्या (लक्षावधी रूपये) यासह कंपनीचा भार

तपशील	ठेवी वगळता सुरक्षित कर्ज	असुरक्षित कर्जे	ठेवी	एकूण अनिश्चितता
आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीस अयोग्यपणा				
i) मुख्य रक्कम	0.00	639328.68	0.00	355132.16
ii) व्याज देय पण दिले नाही	0.00	0.00	0.00	0.00
iii) व्याज जमा झाले परंतु थकीत नाही	0.00	0.00	0.00	0.00
Total (i+ii+iii)	0.00	639328.68	0.00	355132.16
आर्थिक वर्षात अनिश्चिततेत बदल				
व्यतिरिक्त	0.00	638179.59	0.00	638179.59
कपात	0.00	0.00	0.00	0.00
निव्वळ बदल	0.00	638179.59	0.00	638179.59
आर्थिक वर्षाच्या शेवटी अस्थिरता				
i) प्रधान रक्कम		993311.75	0.00	993311.75
ii) व्याज देय पण दिले नाही	0.00	0.00	0.00	0.00
iii) व्याज जमा झाले परंतु थकीत नाही	0.00	0.00	0.00	0.00
एकूण (i+ii+iii)		993311.75	0.00	993311.75

(vii) संचालक आणि मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचारी यांचे स्मरण

A. व्यवस्थापकीय संचालक, संपूर्ण वेळ संचालक आणि / किंवा व्यवस्थापक यांना मोबदला:

Sr.No	मोबदल्याची माहिती			एमडी / डब्ल्यूटीडी / व्यवस्थापकाचे नाव			एकूण रक्कम
			श्रीमति. अश्विनी भिडे	श्री रणजितसिंह देओल			
1	एकूण वेतन		2194627	487920		2682547	
	(अ) प्राप्तिकर कलम १ ((१) मधील तरतुदीनुसार वेतन. 1961.		0	0			
	बी) प्राप्तिकर अधिनियम १ 61 of १ च्या कलम १ ((२) च्या परवान्यांचे मूल्य		-	-			
	सी) प्राप्तिकर अधिनियम १. of १ च्या कलम १ 3 (i) अन्वये पगाराच्या बदल्यात नफा		0	0			
2	स्टॉक पर्याय		0	0			
3	इक्विटी		0	0			
4	कमिशन		0	0			
	नफ्याच्या% म्हणून			0			
	इतर (निर्दिष्ट)		0	0			
5	इतर, कपया निर्दिष्ट करा						
	एकूण (A)		2194627	487920		2682547	
	कायदयानुसार कमाल मर्यादा (लागू)						

B. इतर संचालकांना मोबदला:

अ. क्र.	मोबदल्याची माहिती	संचालकांची नावे	एकूण रक्कम
1	स्वतंत्र संचालक	लागू नाही	
	अ) बोर्डाच्या समितीच्या बैठकीत भाग घेण्यासाठी फी		
	(ब) कमिशन		
	(c) इतर, कृपया निर्दिष्ट करा		
	एकूण (1)		
2	इतर कार्यकारी संचालक		
	(अ) हजेरीसाठी फीबोर्डे समिती बैठक		
	(ब) कमिशन		
	(c) इतर, कृपया निर्दिष्ट करा		
	एकूण (२)		
	एकूण (बी) = (१ + २)		
	एकूण व्यवस्थापकीय मोबदला		
	कायद्यानुसार एकूणच सौलिंग.		

C. एमडी / मॅनेजर / डब्ल्यूटीडी इतर की मॅनेजरियल पर्सनलचे स्मरण

Sl. No.	मोबदल्याची माहिती	की व्यवस्थापकीय कर्मचारी		
		कंपनी सचिव (रिट् देब)	सीएफओ (अबोध खंडेलवाल)	
1	एकूण वेतन	2,696,460	4,722,386	7,418,846
	(अ) प्राप्तिकर अधिनियम 1961 च्या कलम 17(1) मधील तरतुदीनुसार वेतन.			
	(बी) प्राप्तिकर अधिनियम 1961 च्या कलम 17(2) च्या परवान्यांचे मूल्य	0	0	
	(सी) प्राप्तिकर अधिनियम १.१ च्या कलम १ ३ (i) अन्वये पगाराच्या बदल्यात नफा	0	0	
2	स्टॉक पर्याय	0	0	
3	इक्विटी	0	0	
4	कमिशन			
	नफ्याच्या% म्हणून			
	इतर, निर्दिष्ट करा	0	0	
5	इतर, कृपया निर्दिष्ट करा (पीएफ)	-	-	-
	एकूण	2,696,460	4,722,386	7,418,846

(viii) दंड / शिक्षा / कार्यालयीन कामकाज

प्रकार	कंपन्या कायद्याचा कलम	संक्षिप्त वर्णन	लादलेल्या दंड / शिक्षेचा / कपाऊडिंग शुल्काचा तपशील (आरडी /	(आरडी / एनसीएलटी / कोर्ट)	काही असल्यास अपील केले (तपशील द्या)
A. कंपनी					
दंड					
शिक्षा					
कपाऊडिंग					
B. संचालक					
दंड					
शिक्षा					
कपाऊडिंग					
C. चुकलेले इतर अधिकारी					
दंड					
शिक्षा					
कपाऊडिंग					

ठिकाण: मुंबई
तारीख: २४.१२.२०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड च्या वतीने

हस्ताक्षर/-
अध्यक्ष

फॉर्म नं. एमआर-३

सचिवीय लेखा परीक्षकांचा अहवाल

कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम २०४ (१) आणि कंपन्यांचा नियम क्रमांक (व्यवस्थापकीय कर्मचार्यांची नियुक्ती व मोबदला) नियम २०१४

प्रति,

सदस्य,

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

पारगमन कार्यालय ई-ब्लॉक,

सिटी पार्कची उत्तर बाजू,

आयकर कार्यालयाच्या मागे,

ए-विंग, वांद्रे (पूर्व), वांद्रे-कुर्ला कॉम्प्लेक्स,

मुंबई - ४०००५१.

आम्ही मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (सीआयएन: U60100MH2008SGC181770) (यानंतर "कंपनी" म्हणून संबोधित केले) लागू असलेल्या वैधानिक तरतुदींचे पालन आणि चांगल्या कॉर्पोरेट पद्धतींचे पालन यांचे सचिवात्मक लेखापरीक्षण केले आहे. सचिवात्मक लेखापरीक्षण अशा पद्धतीने केले गेले ज्यायोगे आम्हाला कॉर्पोरेट संचालनालय / वैधानिक अनुपालनांचे मूल्यांकन करण्यासाठी आणि त्यावर आपले मत व्यक्त करण्यासाठी वाजवी आधार प्रदान केला.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक, फॉर्म आणि रिटर्न तसेच कंपनीने सांभाळलेले अन्य नोंदी आणि सचिवांच्या लेखापरीक्षेच्या वेळी कंपनी, त्याचे अधिकारी, एजंट आणि अधिकृत प्रतिनिधींनी पुरविलेल्या माहितीच्या आमच्या पडताळणीवर आधारित आम्ही आमच्या अहवालानुसार १ एप्रिल २०१८ ते ३१ मार्च २०१९ पर्यंतच्या लेखापरीक्षण कालावधीत कंपनीने खाली सूचीबद्ध केलेल्या वैधानिक तरतुदींचे पालन केले आहे आणि तसेच कंपनीकडे योग्य बोर्ड प्रक्रिया आणि अनुपालन यंत्रणा आहे.

आम्ही मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ("कंपनी") ने १ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च २०२० पर्यंतच्या लेखापरीक्षण कालावधीसाठी राखीव पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक, फॉर्म आणि रिटर्न्स आणि इतर नोंदी तपासल्या आहेत:

- (i) कंपनी अॅक्ट, २०१३ ("कायदा") आणि त्याद्वारे बनविलेले नियम;
- (ii) सिक्युरिटीज कॉन्ट्रॅक्ट्स (नियमन) कायदा १९५६ ('एससीआरए') आणि त्याखालील बनविलेले नियम; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही)
- (iii) डिपॉझिटरीज अॅक्ट, १९९६ आणि त्यानुसार बनविलेले नियम आणि पोट-कायदे; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही).
- (iv) परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा १९९९ आणि तेथे थेट परकीय गुंतवणूकी, परदेशी थेट गुंतवणूक आणि बाह्य वाणिज्यिक

कर्ज घेण्याच्या मर्यादांनुसार बनविलेले नियम व नियम; (अहवाल कालावधी दरम्यान लागू नाही).

- (v) भारतीय सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया अधिनियम, १९९२ नुसार खालील नियम आणि मार्गदर्शक सूचना ('सेबी कायदा'): (अहवाल देण्याच्या कालावधीत लागू नाही).
- ए) सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (शेअर्स अँड टेकओव्हर्सचे भरीव संपादन) विनियम, २०११.
- बी) भारतीय सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड (इनसीडर ट्रेडिंग प्रतिबंध) नियमन, २०१५
- सी) सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (कॅपिटल अँड डिस्क्लोजर आवश्यकता) जारी करणे, २००९
- डी) भारतीय सुरक्षा आणि विनियम मंडळ (शेअर बेस्ड कर्मचारी लाभ) विनियम, २०१४.
- ई) भारतीय सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (डेट सिक््युरिटीजची जारी व यादी) विनियम, २००८.
- एफ) सिक््युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (रजिस्ट्रार टू इश्यू अँड शेयर ट्रान्सफर एजंट्स) रेग्युलेशन्स, १९९३ कंपनी कायदा करतात आणि ग्राहकांशी व्यवहार करतात.
- जी) भारतीय सिक््युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड (इक्विटी शेअर्सची सूची) विनियम, २००९.
- एच) सिक््युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सिक््युरिटीज बाय बँक बँक) रेग्युलेशन्स, २००९.

(vi) कंपनीला लागू असलेले खालील सेक्टर विशिष्ट कायदे:

- ए. मेट्रो रेल्वे (बांधकामांचे बांधकाम) कायदा, १९७८
- बी. मेट्रो रेल्वे (ऑपरेशन आणि मेंटेनन्स) कायदा, २००२
- सी. मेट्रो रेल्वे (दुरुस्ती) कायदा, २००२
- डी. भारतीय रेल्वे अधिनियम, १८९०

कार्यकारी प्रमुख व विविध कंत्राटदारांकडून कंपनीने मिळविलेले अनुपालन प्रमाणपत्रांच्या आधारे आम्ही उपरोक्त नमूद केलेल्या नियमांच्या अनुपालनांवर अवलंबून आहोत.

आम्ही सेक्रेटेरियल स्टँडर्ड्स अर्थात एसएस -१ आणि एसएस -२ च्या भारतीय सेक्रेटरी ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या एसएस -२ च्या लागू कलमाचे अनुपालन देखील तपासले आहे.

पुनरावलोकनाच्या कालावधीत कंपनीने खाली नमूद केलेल्या मर्यादेशिवाय वरील अधिनियम, नियम, मार्गदर्शक तत्त्वे, मानक इत्यादींच्या तरतुदींचे पालन केले आहे:

१. कंपनीने खालील समित्यांची स्थापना केली आहे परंतु अहवाल देण्याच्या कालावधीत कोणतीही बैठक झाली नाही:
- कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समिती
 - नामनिर्देशन व मोबदला समिती

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

कंपनीने कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाकडे विधिवत फॉर्म दाखल केले परंतु काही फॉर्म भरण्यात काही विलंब झाला

आम्ही अहवाल देण्याच्या कालावधीत पुढील अहवाल देतो:

- कंपनीचे संचालक मंडळ, कार्यकारी संचालक आणि योग्य कार्यकारी संचालक यांच्या योग्य ताळेबंदसह स्थापन केले जाते.
- संचालक मंडळाच्या रचनेत बदल झालेल्या आढावा कालावधीत ते अंमलात आले आणि त्या कायद्याच्या तरतुदींचे पालन करित आहेत.
- मंडळाच्या बैठकीचे वेळापत्रक तयार करण्यासाठी सर्व संचालकांना पुरेशी नोटीस दिली जाते, अजेंडा व अजेंडा विषयी सविस्तर नोट्स किमान सात दिवस अगोदर पाठविल्या गेल्या आणि संमेलनापूर्वी व अजेंडा विषयी अधिक माहिती व स्पष्टीकरण मिळविण्यासाठी व त्यासाठी एक यंत्रणा अस्तित्वात आहे. बैठकीत अर्थपूर्ण सहभाग.
- असंतुष्ट सदस्यांची मते, काही असल्यास ती पकडली जातात आणि काही मिनिटांचा भाग म्हणून रेकॉर्ड केली जातात तेव्हा बहुमताचा निर्णय घेण्यात येतो.
- लागू होणारे कायदे, नियम, नियम आणि मार्गदर्शक तत्त्वे यांचे पालन करणे आणि त्यांचे पालन करणे सुनिश्चित करण्यासाठी कंपनीच्या आकार आणि कार्यप्रणालीनुसार कंपनीमध्ये पर्याप्त यंत्रणा आणि प्रक्रिया आहेत.

आम्ही पुढे अहवाल देतो की अहवाल देण्याच्या कालावधीत कंपनीच्या व्यवस्थापनात पुढील बदल घडले:

- अहवाल कालावधी दरम्यान भेटी:
 - १) श्री. प्रवीणसिंग प्रतापसिंह परदेशी (डीन: ०७६८३३८१) यांची १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
 - २) श्री. श्याम सुंदर दुबे (डीन: ०६६०११५१) यांची ३०/०७/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
 - ३) श्री. जयदीप (डीन: ०८५५८०६३) यांची ०६/१२/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- अहवाल कालावधी दरम्यान खंड:
 - १) श्री. यू पी एस मदन (डीन: ०३५७०२५६) यांनी १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
 - २) श्री. अजॉय कुमार मेहता (डीन: ००१५५१८०) यांनी १०/०५/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
 - ३) श्री. मुकुंद के सिन्हा (डीन: ०६७७४९२३) यांनी ०६/०६/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
 - ४) श्री. अचल जैन (डीन: ०८२२३०२८) यांनी १९/०६/२०१९ पासून कंपनीचे नामनिर्देशक पदाचा कार्यभार सोडला आहे.
 - ५) सुश्री झांजा त्रिपाठी (डीन: ००६८५९३१२) यांनी ३०/०७/२०१९ पासून कंपनीच्या नामनिर्देशकपदाचा कार्यभार सोडला आहे.

- ६) श्रीमती अश्विनी भिडे (डीन: २८६१००८) यांनी २१/०१/२०२० कंपनीच्या नामनिर्देशित संचालकपदी कार्यभार सोडला आहे.
- ७) श्री. एन एन करीर (डीन: १६२४८६३) यांनी २१/०२/२०२० पासून कंपनीच्या नामनिर्देशकपदाचा कार्यभार सोडला आहे.

आम्ही पुढे असेही सांगतो की अहवालाच्या काळात श्री. कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १६७ (१) (बी) अन्वये आर.ए. राजीव (डीन: ०३१२५९५२) दि. २४/०९/२०१९ पासून कंपनी कलम १६१(३) अंतर्गत नामनिर्देशक म्हणून पुन्हा नामनिर्देशित करण्यात आले.

आम्ही पुढील अहवाल देतो की अहवालाअंतर्गत कंपनीने भारत सरकार व महाराष्ट्र सरकारच्या नामनिर्देशित व्यक्तींना अधिनियमाच्या कलम ६२ च्या तरतुदी आणि त्यातील नियमांचे पालन करून हक्क जारी केले आहेत:

- १) २६ जून, २०१९ रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या २००,००,००० इक्विटी शेअर्सची राईट ऑफर, ५ जुलै, २०१९ रोजी देण्यात आली.
- २) ३ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या ४००,००,००० इक्विटी शेअर्सची हक्क ऑफर, १८ ऑक्टोबर २०१९ रोजी देण्यात आली.
- ३) २७ जानेवारी, २०२० रोजी प्रत्येकी १०० रुपयांच्या ३००,००,००० इक्विटी शेअर्सची राईट ऑफर, २२ फेब्रुवारी, २०२० रोजी देण्यात आली.

रागिणी चोकसी ऍण्ड कं.
(कंपनी सचिव)

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १०.०९.२०२०

किरण ठाकरे
(भागीदार)

सी.पी. नंबर: - २१२१०
एफसीएस क्रमांक: - २३१६

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

परिशिष्ट अ

प्रति,

सदस्य,

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

पारगमन कार्यालय ई ब्लॉक

सिटी पार्कची उत्तर बाजू

आयकर कार्यालयाच्या मागे

ए-विंग, वांद्रे (ई), वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्स,

मुंबई- ४०००५१.

आमचे तारखेचा अहवाल या पत्रासह वाचला पाहिजे.

१. सचिवांची नोंद ठेवणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमच्या लेखा परीक्षणावर आधारित या सचिवात्मक नोंदींवर मत व्यक्त करण्याची आमची जबाबदारी आहे.
२. सचिवालयीन अभिलेखांमधील सामग्रीच्या शुद्धतेबद्दल वाजवी आश्वासन मिळण्यासाठी आम्ही ऑडिट पद्धती व प्रक्रियेचे पालन केले. सचिवात्मक अभिलेखांमध्ये योग्य तथ्ये प्रतिबिंबित होतात हे सुनिश्चित करण्यासाठी चाचणी आधारावर सत्यापन केले गेले. आमचा विश्वास आहे की आम्ही अनुसरण केलेल्या प्रक्रिया आणि पद्धती आमच्या मतासाठी वाजवी आधार प्रदान करतात.
३. आम्ही कंपनीच्या वित्तीय नोंदी आणि खात्यांची पुस्तके यांची अचूकता व योग्यता तपासली नाही.
४. ज्याठिकाणी आवश्यकता असेल तेथे आम्ही कायदे, नियम आणि नियमांचे पालन आणि घटना इत्यादींच्या व्यवस्थापनाचे प्रतिनिधित्व प्राप्त केले आहे.
५. देशात कोरोनाव्हायरसचा उद्रेक आणि लॉकडाऊनमुळे शारिरीक पडताळणीद्वारे ऑनलाईन तसेच ऑडिटही करण्यात आले.
६. कॉर्पोरेट आणि इतर लागू कायदांचे, नियमांचे, नियमांचे, मानकांच्या तरतुदींचे पालन करणे ही व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमची परीक्षा चाचणी आधारावर प्रक्रियेच्या पडताळणीपुरती मर्यादित होती.
७. सचिवात्मक लेखापरीक्षण अहवाल हा कंपनीच्या भविष्यातील व्यवहार्यतेबद्दल किंवा कंपनीच्या कार्यात व्यवस्थापनाने केलेल्या कार्यक्षमतेचा किंवा परिणामकारकतेचा कोणताही आश्वासन नाही.

रागिणी चोकसी ऍण्ड कं.

(कंपनी सचिव)

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १०.०९.२०२०

किरण ठाकर (भागीदार)

एफसीएस क्रमांक २३१६ सी.पी. क्रमांक २१२१०

UDIN: F002316B000693699

भारतीय लेखापरीक्षा और लेखा विभाग
कार्यालय प्रधान निदेशक लेखापरीक्षा
(नौवहन), मुंबई

INDIAN AUDIT AND ACCOUNTS DEPARTMENT
OFFICE OF THE PRINCIPAL DIRECTOR OF AUDIT
(SHIPPING), MUMBAI.

गोपनीय / शीघ्रडाक

संख्या: जीए/सीए-1/ लेखा/Mumbai Metro/ 2019-20/ 185

10/12/2020

सेवा में,

The Managing Director
Mumbai Metro Rail Corporation Limited,
MMRC Transit Office Building,
'A' Wing, 'E' Block,
North Side of City Park,
Behind Income Tax Office,
Bandra Kurla Complex, Bandra (East),
Mumbai - 400 051.

विषय:- 31 मार्च 2020 को समाप्त वर्ष हेतु मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड के वित्तीय विवरणों पर कंपनी अधिनियम 2013 की धारा 143 (6)(बी) के अंतर्गत भारत के नियंत्रक एवं महालेखापरीक्षक की टिप्पणियाँ।

महोदय,

31 मार्च 2020 को समाप्त वर्ष हेतु मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड के वित्तीय विवरणों पर कंपनी अधिनियम 2013 की धारा 143(6)(बी) के अंतर्गत भारत के नियंत्रक एवं महालेखापरीक्षक की टिप्पणियाँ इस पत्र के साथ संलग्न हैं। टिप्पणियों को मुद्रित वार्षिक प्रतिवेदन के विषयसूची में उचित संकेत सहित सांविधिक लेखापरीक्षक के प्रतिवेदन के आगे रखा जाये।

वार्षिक सामान्य बैठक के समापन के पश्चात, वित्तीय विवरणों, सांविधिक लेखापरीक्षक का प्रतिवेदन तथा भारत के नियंत्रक एवं महालेखापरीक्षक की टिप्पणियों को अपनाते हुए वार्षिक सामान्य बैठक की कार्यवाही की एक प्रतिलिपि इस कार्यालय को अविलम्ब अग्रेषित की जाय। मुद्रित वार्षिक रिपोर्ट की दस प्रतियाँ भी इस कार्यालय को भेजी जायें।

कृपया इस पत्र एवं संलग्नकों की प्राप्ति की सूचना दें।

भवदीय

(पी.वी. हरि कृष्णा)

प्रधान निदेशक लेखापरीक्षा (नौवहन), मुंबई

संलग्न: यथोपरि।

COMMENTS OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA UNDER SECTION 143(6) (b) OF THE COMPANIES ACT, 2013 ON THE FINANCIAL STATEMENTS OF MUMBAI METRO RAIL CORPORATION LIMITED FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2020

The preparation of financial statements of Mumbai Metro Rail Corporation Limited for the year ended 31 March, 2020 in accordance with the financial reporting framework prescribed under the Companies Act, 2013 (Act) is the responsibility of the management of the company. The statutory auditor appointed by the Comptroller and Auditor General of India under section 139 (5) of the Act is responsible for expressing opinion on the financial statements under section 143 of the Act based on independent audit in accordance with the standards on auditing prescribed under section 143(10) of the Act. This is stated to have been done by them vide their Audit Report dated 18 September 2020.

I, on behalf of the Comptroller and Auditor General of India, have conducted a supplementary audit of the financial statements of Mumbai Metro Rail Corporation Limited for the year ended 31 March 2020 under section 143(6)(a) of the Act. This supplementary audit has been carried out independently without access to the working papers of the statutory auditors and is limited primarily to inquiries of the statutory auditors and company personnel and a selective examination of some of the accounting records.

Based on my supplementary audit, I would like to highlight the following significant matter under section 143(6)(b) of the Act which have come to my attention and which in my view are necessary for enabling a better understanding of the financial statements and the related audit report:

Comment on Disclosure

Balance Sheet as at March 31, 2020

A. Assets

Non-current Assets:

b) Capital Work-in-progress – Note 3(a) – ₹12,45,751.33 lakh

The above includes an amount of ₹454 crore (approx.) towards construction of Car Shed Depot for the Metro Line-3 at Aarey. The activities inside Car Depot at Aarey Colony were stopped, vide Urban Development Department of Govt of Maharashtra letter dated 29 November 2019. Further, as per the Minutes of the meeting dated 28th August 2020 conducted under the Chairmanship of the Hon'ble Chief Minister of Maharashtra State, regarding Metro line 3 and Metro Line 6, it was decided that, Aarey premises being eco-sensitive, it shall be reserved / promoted for wild-life sanctuary, and that place should be used for wild-life research, mangrove unit, creating forensic lab etc and to explore alternative options at Goregaon Pahadi or Kanjur Marg. The said developments were placed in the 58th Board of Directors Meeting held in September 2020 along with the tentative cost estimated for new route alignment for Depot as ₹ 2800 crore.

The situation being an event occurring between the end of the reporting period and the date when the financial statements were approved by the Board of Directors, requires disclosure as per paras 20 and 21 of IndAS 10 - Events after the Reporting Period.

Though this is an important matter and considerable expenditure is involved, no disclosure in this regard has been made in Notes on accounts.

For and on behalf of the
Comptroller & Auditor General of India

(P. V. Hari Krishna)
Principal Director of Audit (Shipping)

Place: Mumbai
Date: 10.12.2020

वर्षातील महानगरपालिकेच्या खात्यावर भारतीय कॉम्प्युटर आणि ऑडिटर जनरल टिप्पण्या रोजी संपलेल्या

अ. क्र.	लेखा परीक्षकांच्या टिप्पण्या	व्यवस्थापन टिप्पणी
1.	<p>३१ मार्च २०२० पर्यंत बॅलन्स शीट ए मालमत्ता विद्यमान नसलेली मालमत्ता: B. भांडवलाचे काम प्रगतीपथावर नोंद ३(a)- Rs. १२,४५,७५१.३३ lakhs</p> <p>वरीलमध्ये आरे येथे मेट्रो लाइन -३ साठी कारशेड डेपो बांधण्यासाठी सुमारे ४५४ कोटी (अंदाजे) रक्कम समाविष्ट आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या नगरविकास विभागाने दि. २ नोव्हेंबर २०१९ रोजीच्या पत्राद्वारे आरे कॉलनीतील कार डेपोमधील गतिविधी थांबविण्यात आले. पुढे, महाराष्ट्र राज्यमंत्री मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली मेट्रो लाइन ३ आणि मेट्रो लाईन संदर्भात झालेल्या बैठकीच्या मिनिटांनुसार, आरे परिसर पर्यावरणीय संवेदनशील असल्याचा निर्णय घेण्यात आला. वन्यजीव अभयारण्याकरिता राखीव / पदोन्नती देण्यात येईल आणि त्या जागेचा उपयोग वन्यजीव संशोधन, मॅग्नोव्ह युनिट, फॉरेन्सिक लॅब तयार करण्यासाठी आणि गोरेगाव पहाडी किंवा कांजूरमार्ग येथे पर्यायी पर्याय शोधण्यासाठी केला पाहिजे. सप्टेंबर २०२० मध्ये झालेल्या ५८व्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत डेपोसाठी रु २००० कोटी रुपयांच्या नवीन मार्ग संरेखनासाठीच्या तात्पुरती खर्चासह हा विकास केला गेला. अहवाल देण्याच्या कालावधीच्या समाप्तीनंतर आणि संचालक मंडळाने आर्थिक स्टेटमेंट्स मंजूर केल्याच्या तारखेदरम्यान उद्भवणारी परिस्थिती, इंडेस १० च्या परिच्छेद २० आणि २१ नुसार प्रकटीकरण आवश्यक आहे - अहवाल कालावधीनंतरच्या घटना.</p>	<p>राज्य सरकारच्या निर्देशानुसार आरे येथे कार डेपोचे बांधकाम २९ नोव्हेंबर २०१९ रोजी थांबविण्यात आले. डेपो आणि डेपोच्या इतर मालमत्तांवर तोपर्यंतचा खर्च रु. ४५४ कोटी (अंदाजे.) २८ ऑगस्ट २०२० रोजी सरकारने आरे येथून पहाडी गोरेगाव येथील जागेवर कार डेपो साइट हलविण्याची शक्यता शोधण्याचा निर्णय घेतला.</p> <p>२८ ऑगस्ट २०२० रोजी माननीय मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या राज्य सरकारच्या बैठकीचा निकाल विचारात घेण्यात आलेल्या ५८ व्या मंडळाच्या बैठकीतही याच विषयावर चर्चा झाली. आगारापर्यंतच्या नवीन मार्गाच्या संरेखनासाठी तात्पुरती खर्च अंदाजाचे लेखापरीक्षण निरीक्षण रु.२८०० कोटी प्रतिबिंब बोर्डाच्या बैठकीच्या मिनिटांत दिसून येत नाही आणि यामुळे चुकीचे आहे. त्यानंतर पहाडी गोरेगाव येथील डेपोचा प्रस्ताव शासनाने रद्द केला आणि संरेखन, आगार स्थान आणि त्यासंबंधी संभाव्य आर्थिक परिणामांमध्ये बदल करणे आता वैध नाही.</p> <p>या आकडेवारीवरून राज्य सरकारला सादर केलेल्या संभाव्य प्रभावाचे मूल्यांकन होते परंतु सक्षम प्राधिकरणाने अद्याप निर्णय घेतलेला नसल्यामुळे आकस्मिक दायित्वाच्या स्वरूपात नव्हते.</p> <p>त्याचबरोबर, डेपोच्या कामावर होणारा परिणाम ताळेबंदातील वित्तीय निवेदनाच्या टीप क्र.२२ च्या कलम मध्ये आधीच प्रतिबिंबित झाला आहे. संचालनालयाच्या अहवालात आरे येथील डेपोच्या स्थितीबद्दल थोडक्यात माहितीदेखील समाविष्ट करण्यात आली आहे.</p>

संचालक मंडळाच्या वतीने व मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

ठिकाण: नवी दिल्ली
तारीख: २४.१२.२०२०

हस्ताक्षर/-
रणजित सिंग देओल
प्रबंधकीय निदेशकनिदेशक

हस्ताक्षर/-
अबोध खंडेलवाल
वित्त और सीएफओ

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांचा अहवाल मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या सदस्यांचा

आर्थिक विधान लेखापरीक्षकाचा अहवाल

मत

आम्ही मुंबई मेट्रो रेल महामंडळ मर्यादित यांच्या सोबत जोडलेला दिनांक ३१ मार्च २०२० रोजीचा ताळेबंद आणि त्याच तारखेचे नफा - तोटा पत्रक, रोख प्रवाह विवरणपत्राचे, महत्वाची लेख धोरणे व इतर खुलासेवार माहितीची लेखापरीक्षण केले आहे.

३१ मार्च २०२० पर्यंत कंपनीच्या कामकाजाच्या परिस्थितीत साधारणपणे भारतातील लेखा तत्वांच्या अनुरूप आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाचा नफा, इतर व्यापक उत्पन्न, इक्विटीमधील बदल आणि तिचा रोख प्रवाह खाली उल्लेख केला आहे.

मत करण्यासाठी आधार

आम्ही कायद्याचे कलम १४३(१०) नुसार निर्दिष्ट केलेल्या लेखापरीक्षण (SAs) केले. त्या मानकां अंतर्गत असलेल्या आमच्या जबाबदाऱ्याचे वर्णन आमच्या अहवालाच्या वित्तीय विधान ऑडिटसाठी लेखापरीक्षकाच्या जबाबदाऱ्यांमध्ये पुढील वर्णन केले आहे. आम्ही भारतीय सनदी लेखाकारांच्या इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या आचारसंहिता आणि कायद्याच्या तरतुदींच्या अंतर्गत वित्तीय विधान आमच्या ऑडिटशी संबंधित असलेल्या नैतिक आवश्यकतांबरोबरच कंपनी स्वतंत्र आहेत. आमचा विश्वास आहे की आम्ही प्राप्त केलेला ऑडिट पुरावा आमच्या मतासाठी आधार देण्यासाठी पुरेसा आणि योग्य आहे.

इतर माहिती

इतर माहितीसाठी कंपनीचे संचालक मंडळ जबाबदार आहे. अन्य माहितीमध्ये वार्षिक अहवालात समाविष्ट माहितीचा समावेश आहे, अर्थात संचालकांच्या अहवालाशी जोडलेल्या संचालनालयाचा अहवाल, परंतु त्यात वित्तीय स्टेटमेन्ट आणि त्यावरील लेखापरीक्षकाचा अहवाल समाविष्ट नाही. या लेखा परीक्षेच्या अहवालाच्या तारखेनंतर आम्हाला आमचे आर्थिक विधानांबद्दलचे मत इतर माहितीचा समावेश करित नाही आणि आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे आश्वासन निष्कर्ष व्यक्त करणार नाही. अन्य माहिती उपलब्ध करून देण्यात येईल अशी अपेक्षा आहे.

आमच्या आर्थिक स्टेटमेन्टच्या ऑडिटच्या संदर्भात, आपली जबाबदारी आहे की जेव्हा ती उपलब्ध होते तेव्हा वर दर्शविलेली इतर माहिती वाचणे आणि असे करताना, इतर माहिती आर्थिक स्टेटमेन्टशी भौतिकरित्या विसंगत आहे की नाही किंवा ऑडिटमध्ये प्राप्त झालेल्या आमच्या ज्ञानावर विचार करा किंवा अन्यथा भौतिकदृष्ट्या चुकीचे असल्याचे दिसते

जेव्हा आम्ही अन्य माहिती वाचतो, त्यामध्ये भौतिक गैरप्रकार असल्याचे निष्कर्ष काढले आहे, तर आपण शासनावर आरोप असलेल्यांना हे प्रकरण कळविणे आवश्यक आहे आणि इतर माहिती प्राप्त झाल्यास त्यांच्याशी संवाद साधण्यासाठी व्यवस्थापनाने घेतलेल्या चरणांचे पुनरावलोकन करणे आवश्यक आहे, यापूर्वी त्यांना पुनरावृत्तीची माहिती देण्यासाठी जारी केले.

आर्थिक विधानांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

या वित्तीय स्टेटमेन्टच्या तयारीसंदर्भात कायद्याच्या कलम १३४(५) मध्ये नमूद केलेल्या बाबींसाठी कंपनीचे संचालक मंडळ जबाबदार आहे, जे आर्थिक स्थिती, आर्थिक कामगिरी (इतर व्यापक उत्पन्नासह) एक खरा आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन देतात. कायद्याच्या कलम १३३ नुसार निर्देशित भारतीय लेखा मानक (Ind AS) यासह सामान्यतः भारतात स्वीकारलेल्या लेखा तत्वांनुसार कंपनीच्या इक्विटी आणि रोख

प्रवाहात बदल. या जबाबदायामध्ये कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी तसेच फसवणूकी आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी व कायद्याच्या तरतुदीनुसार पुरेसे लेखा रेकॉर्डची देखभाल करणे देखील समाविष्ट आहे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि अर्ज; वाजवी व विवेकपूर्ण निर्णय आणि अनुमान काढणे; आणि अकाउंटिंग रेकॉर्डची अचूकता आणि संपूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्य करणार्या, वास्तविक आणि योग्य दृष्टिकोन देणारी आणि आर्थिक चुकीची माहिती देणा आणि आर्थिक गैरव्यवहारापासून मुक्त असणार्या, वित्तीय लेखाच्या तयारी आणि सादरीकरणाशी संबंधित, पर्याप्त आंतरीक वित्तीय नियंत्रणे डिझाइन, अंमलबजावणी आणि देखभाल जरी फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे आहे.

वित्तीय अहवाल तयार करताना व्यवस्थापनाला कंपनीची कार्यवाही रद्द करण्याचा किंवा थांबविण्याचा विचार होत नाही तोपर्यंत चालू असलेल्या काळजीची चिंता करणे, लागू होणे, उघड करणे, लागू असणारी चिंता करणे आणि हिशोबचा आधार घेण्याशी संबंधित बाबींचा उपयोग करणे या कंपनीच्या क्षमतेचे मूल्यांकन करण्यास जबाबदार आहे. ऑपरेशन किंवा तसे करण्याशिवाय कोणताही वास्तववादी पर्याय नाही.

ते संचालक मंडळ कंपनीच्या आर्थिक अहवाल प्रक्रियेवर देखरेख ठेवण्यासही जबाबदार असतात.

आर्थिक अहवालाच्या लेखापरिक्षणासाठी लेखापरिक्षकाच्या जबाबदाय्या

आमची उद्दिष्टे संपूर्णपणे वित्तीय स्टेटमेंट सामग्रीच्या गैरवापरांपासून मुक्त आहेत की नाही याविषयी वाजवी आश्वासन मिळविणे, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे झाले आहे की नाही आणि एखाद्या लेखाचा अहवाल जारी करणे ज्यात आमचे मत आहे. वाजवी आश्वासन ही उच्च पातळीची हमी असते, परंतु एसए च्या अनुसार केलेल्या ऑडिटमध्ये एखादी सामग्री चुकीची नसते तेव्हा ती नेहमी आढळेल याची हमी नाही. चुकीचा दावा फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे उद्भवू शकतो आणि वैयक्तिकरित्या किंवा एकूणच, या वित्तीय विधानांच्या आधारे घेतलेल्या वापरकर्त्यांच्या आर्थिक निर्णयावर त्यांच्याकडून अपेक्षित परिणाम होण्याची अपेक्षा केली जाऊ शकते.

ऑडिटचा एक भाग म्हणून आम्ही व्यावसायिक निवाडा करतो आणि ऑडिटमध्ये व्यावसायिक संशयास्पदता राखत असतो. आम्ही सुद्धा:

- ए) आर्थिक अहवालाच्या भौतिक चुकीच्या माहितीच्या जोखमीस ओळखा आणि त्याचे मूल्यांकन करा, जरी त्या फसवणूकीमुळे किंवा त्रुटीमुळे, त्या जोखमीस जबाबदार ऑडिट प्रक्रिया तयार करा आणि करा आणि आमच्या मतासाठी आधार प्रदान करण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य असे ऑडिट पुरावे मिळवा. फसवणूकीमुळे उद्भवणाऱ्या भौतिक चुकीची माहिती शोधण्याचा धोका कमी होण्याचा धोका जास्त असतो कारण फसवणूकीमध्ये एकत्रीकरण, बनावटपणा, हेतुपुरस्सर चूक, चुकीचे भाष्य करणे किंवा अंतर्गत नियंत्रण अधिलिखित असू शकते.
- बी) परिस्थितीत योग्य असलेल्या ऑडिट प्रक्रियेची रचना करण्यासाठी ऑडिटशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची समज प्राप्त करा. कायद्याच्या कलम 143(3) I अन्वये, कंपनीकडे असलेल्या वित्तीय स्टेटमेंटच्या संदर्भात कंपनीकडे पर्याप्त अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणाली आहे की नाही आणि अशा नियंत्रणाची कार्यक्षमता प्रभावी आहे यावर आपले मत व्यक्त करण्यासही आम्ही जबाबदार आहोत.
- सी) वापरलेल्या लेखा धोरणांची योग्यता आणि व्यवस्थापनाद्वारे केलेल्या लेखा अंदाज आणि संबंधित प्रकटीकरणाच्या वाजवीपणाचे मूल्यांकन करा.
- डी) अकाउंटिंगच्या चालू असलेल्या चिंतेच्या आधारावर व्यवस्थापनाच्या उपयोगाच्या योग्यतेचा निष्कर्ष आणि प्राप्त केलेल्या

ऑडिट पुराव्यांच्या आधारे, एखाद्या घटनेची अनिश्चितता घटनांशी किंवा परिस्थितीशी संबंधित आहे की नाही यावर कंपनीच्या चालू ठेवण्याच्या क्षमतेवर लक्षणीय शंका येऊ शकते. चिंता. जर आम्ही असा निष्कर्ष काढला की एखादी सामग्री अनिश्चितता अस्तित्वात आहे, तर आम्ही आमच्या लेखाच्या अहवालात वित्तीय स्टेटमेंटमधील संबंधित प्रकटीकरणाकडे लक्ष वेधले पाहिजे किंवा असे काही खुलासे अपुरे पडल्यास आपले मत सुधारित करावे. आमचे निष्कर्ष आमच्या ऑडिटरच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत प्राप्त केलेल्या ऑडिट पुरावांवर आधारित आहेत. तथापि, भविष्यातील घटना किंवा परिस्थितीमुळे कंपनी चिंताजनक म्हणून चालू ठेवण्यास कारणीभूत ठरू शकते.

(इ) प्रकटीकरणासह वित्तीय स्टेटमेंटची संपूर्ण सादरीकरण, रचना आणि सामग्रीचे मूल्यांकन करणे आणि वित्तीय स्टेटमेंट योग्य प्रकारे सादरीकरण साध्य करण्याच्या पद्धतीने अंतर्निहित व्यवहार आणि कार्यक्रमांचे प्रतिनिधित्व करतात.

भौतिकता ही वित्तीय विधानातील चुकीच्या माहितीची तीव्रता आहे जी स्वतंत्रपणे किंवा एकत्रितपणे वित्तीय स्टेटमेंटच्या वाजवी जाणकार वापरकर्त्यांच्या आर्थिक निर्णयावर परिणाम होऊ शकते. आम्ही (i) आमच्या ऑडिट कार्याची व्याप्ती आखण्यात आणि आपल्या कार्याच्या परिणामाचे मूल्यांकन करण्यासाठी परिमाणात्मक भौतिकता आणि गुणात्मक घटकांचा विचार करतो; आणि (ii) वित्तीय विधानांमधील कोणत्याही ओळखल्या गेलेल्या चुकीच्या तारखांच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करतो.

आम्ही आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान ओळखल्या जाणार्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्त्वपूर्ण कमतरतांसह अन्य गोष्टींबरोबरच ऑडिटची नियोजित व्याप्ती आणि लक्षणीय ऑडिटच्या निष्कर्षाबद्दल, प्रशासनासह शुल्क आकारलेल्या लोकांशी आम्ही संवाद साधतो.

आम्ही स्वातंत्र्य संबंधित संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले आहे असे निवेदन देऊन आणि त्यांच्याशी सर्व संबंध आणि आमच्या स्वातंत्र्यावर वाजवी विचार करता येतील अशा इतर बाबींशी संवाद साधण्यासाठी आणि जेथे लागू असेल तेथे संबंधित सेफगार्ड्सदेखील आम्ही राज्यशासनावर शुल्क आकारले आहेत.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवर अहवाल

- अधिनियमाच्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (११) च्या अनुषंगाने भारत सरकारच्या केंद्र सरकारने जारी केलेल्या कंपन्यांच्या (ऑडिटरचा अहवाल) ऑर्डर २०१६ च्या आवश्यकतेनुसार, आम्ही जोडतो " ए ", लागू होईपर्यंत ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये निर्दिष्ट बाबींवरील निवेदन केले आहे.
- अधिनियमाच्या कलम १३३(५) नुसार आवश्यक असलेली माहिती आम्ही भारतीय नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांनी जारी केलेले निर्देश व उप-निर्देश, "ब" मध्ये दिले आहेत, त्यावरील कारवाई व त्याचा लेखा व वित्तीय विवरणांवर होणारा परिणाम कंपनीचा नमूद केला आहे.

कायद्याच्या कलम १४३ (३) नुसार आवश्यक असलेले आम्ही अहवाल देतो:

- आम्ही आमच्या माहिती आणि विश्वासाची सर्वात चांगली माहिती आमच्या ऑडिटच्या उद्देशाने आवश्यक असलेल्या सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे शोधून घेतल्या आहेत.
- आमच्या मते, कायदानुसार आवश्यक असलेल्या लेखाची पुस्तके कंपनीने या पुस्तकांच्या आमच्या परीक्षणाद्वारे आतापर्यंत ठेवली आहेत.

- सी) या अहवालाद्वारे बॅलन्स शीट, नफा व तोटा यांचे स्टेटमेंट (इतर व्यापक उत्पन्नासहित), इक्विटीमधील बदलांचे विधान आणि रोख प्रवाहांचे स्टेटमेंट हे हिशोबच्या पुस्तकांशी सहमत आहेत.
- डी) आमच्या मते, उपरोक्त वित्तीय विधाने अधिनियमच्या कलम १३३ नुसार निर्दिष्ट केलेल्या भारतीय लेखा मानदंड (इंडस्ट्रीज़ एएस) चे पालन करतात, त्यानुसार संबंधित नियमांचे वाचन करतात.
- इ) संचालक मंडळाने नोंदवलेल्या ३१ मार्च २०२० रोजी संचालकांकडून मिळालेल्या लेखी निवेदनांच्या आधारे, १ मार्च, २०२० रोजी संचालकांपैकी कोणालाही संचालक म्हणून नियुक्त केल्याने अपात्र घोषित केले गेले नाही कायद्याचे कलम १६४ (२) नुसार.
- एफ) कंपनीच्या वित्तीय स्टेटमेंटच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या पर्याप्ततेबद्दल आणि अशा नियंत्रणाची कार्यकारी परिणामकारकता या संदर्भात “एनेक्शर सी” मधील आमच्या स्वतंत्र अहवालाचा संदर्भ घ्या.
- जी) कंपनी एक सरकारी कंपनी आहे, त्यानुसार अधिसूचना जी.एस.आर. ४६३(E) ५ जून, २०१५ रोजी कायद्याच्या अनुसूची पाचसह वाचलेल्या कलम १९७ च्या तरतुदी लागू नाहीत.
- एच) कंपन्यांच्या (लेखा परिक्षक आणि लेखापरीक्षक) नियम २०१४ च्या नियम ११ नुसार ऑडिटच्या अहवालात समाविष्ट केलेल्या इतर बाबींच्या संदर्भात, आमच्या मते आणि आमच्या उत्कृष्ट माहितीनुसार आणि दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार आम्हाला:
- कंपनीने प्रलंबित असलेल्या खटल्यांचा त्याच्या वित्तीय स्थितीतील आर्थिक स्थितीवर होणारा परिणाम खुलासा केला आहे - आर्थिक स्टेटमेंट नोट २२.१ पहा.
 - ३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाच्या कालावधीत कंपनीला दीर्घकालीन कराराचे कोणतेही नुकसान अपेक्षित नसते. कंपनीकडे कोणतेही व्युत्पन्न करार नाहीत.
 - कंपनीकडून गुंतवणूकदार एज्युकेशन अँड प्रोटेक्शन फंडात हस्तांतरित करणे आवश्यक असलेल्या रकमेचे हस्तांतरण करण्यास विलंब झाला नाही.

कल्याणीवाला ऍण्ड मिस्त्री एलएलपी

चार्टर्ड अकौंटन्ट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नंबर: 104607W/W100166

स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालाची नोंद

३१ मार्च, २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय स्टेटमेन्टवरील कंपनीच्या सदस्यांना आमच्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालातील परिच्छेद १ 'इतर कायदेशीर व नियामक आवश्यकतांवर अहवाल' संदर्भात परिशिष्टात संदर्भित केले आहे.

कंपन्यांच्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये नमूद केलेल्या बाबींवर विधान (ऑडिटरचा अहवाल) ऑर्डर, २०१६ कंपनीकडे त्याच्या निश्चित मालमत्तेच्या भौतिक पडताळणीचा नियमित कार्यक्रम असतो, ज्याद्वारे सर्व निश्चित मालमत्ता तीन वर्षांच्या कालावधीत टप्प्याटप्प्याने सत्यापित केल्या जातात. आमच्या मते, कंपनीच्या आकाराबद्दल आणि त्याच्या मालमत्तेच्या स्वरूपाशी संबंधित शारीरिक सत्यापनाची ही मुदत वाजवी आहे. कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने वर्षभरात काही निश्चित मालमत्तांची शारीरिक तपासणी केली गेली आणि अशा पडताळणीत कोणतीही भौतिक विसंगती आढळली नाहीत.

आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे कंपनीच्या मालकीच्या अचल मालमत्तेची शीर्षक कार्ये खाली सूचीबद्ध केल्याशिवाय कंपनीच्या नावे ठेवली जातात:

तपशील	ग्रॉस ब्लॉक / नेट ब्लॉक (लाखात रुपये)	संख्या प्रकरणांची	शेरा
फ्री होल्ड जमिन	Rs. 3,352.43	48	a. 43 जमीन पार्सल मिळाली अनुदान म्हणून सरकारी अधिकारी b. 5 खासगी पक्षांकडून जमीन पार्सल

लीजवर घेतलेल्या स्थावर मालमत्तेच्या संदर्भात लीज करार कंपनीच्या नावे आहेत.

- ii. कंपनीकडे यादी नाहीत आणि म्हणून ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ (ii) च्या तरतुदी लागू नाहीत.
- iii) कायद्याच्या कलम १८९ नुसार रजिस्टरमध्ये समाविष्ट असलेल्या कंपन्या, कंपन्या, मर्यादित दायित्व भागीदारी किंवा इतर पक्षांना कंपनीने कोणतीही कर्ज, सुरक्षित किंवा असुरक्षित कोणतीही मंजूर केलेली नाही. म्हणून, ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ (iii) च्या पोट-कलम (अ), (बी) आणि (सी) च्या तरतुदी लागू नाहीत.
- iv) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेली माहिती आणि स्पष्टीकरण आणि आमच्याद्वारे तपासणी केलेल्या नोंदीनुसार कंपनीने कलम १८५ आणि १८६ च्या अंतर्गत असलेल्या पक्षांना कोणतेही कर्ज दिले नाही किंवा कोणतीही गुंतवणूक केली नाही किंवा कोणतीही हमी किंवा सुरक्षितता दिली नाही. म्हणूनच ऑर्डरच्या कलम ३(iv) च्या तरतुदी कंपनीला लागू नाहीत.
- v) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने लोकांकडून कोणतीही ठेव स्वीकारली नाही आणि म्हणूनच भारतीय रिझर्व्ह बँकेने जारी केलेले निर्देश आणि कलम ७३ ते ७६ च्या तरतुदी किंवा इतर कोणत्याही संबंधित तरतुदी अधिनियम आणि त्यानुसार बनविलेले नियम लागू नाहीत.
- vi) आमच्या मते आणि आम्हाला देण्यात आलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कायद्याच्या कलम १४८ च्या पोट कलम (१) अन्वये किंमतीच्या नोंदीची देखभाल कंपनी (कॉस्ट रेकॉर्ड आणि ऑडिट) नियम २०१४ अंतर्गत कंपनीला लागू नाही.
- vii) (ए)आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व स्पष्टीकरण व आमच्याद्वारे तपासणी केलेल्या नोंदीनुसार कंपनी सामान्यतः भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचार्यांचे राज्य विमा, आयकर, विक्री कर, सेवा कर, वस्तू व सेवांचा समावेश असलेले निर्विवाद वैधानिक

थकबाकी जमा करण्यात नियमित आहे. कर, कस्टमची ड्युटी, अबकारी शुल्क, मूल्यवर्धित कर, उपकर आणि योग्य त्या अधिका यांसह इतर कोणत्याही वैधानिक देय, जेथे लागू असेल आणि ३१ मार्च २०२० पर्यंत सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकबाकी बाकी नाही. ज्या दिवशी ते देय झाले

(बी) आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार, आयकर, विक्री कर, सेवा कर, वस्तू व सेवा कर, सीमाशुल्क शुल्क, उत्पादन शुल्क, आकार मूल्य कर यापैकी कुठलीही थकबाकी नाही जी कंपनीने जमा केलेली नाही. मालमत्ता कर वगळता विवादाचा लेखा जो ३१ मार्च २०२० रोजी जमा झाला नाही अशा वादांमुळे खालीलप्रमाणे आहे:

पुतळ्याचे नाव	थकबाकीचे स्वरूप	राशि (रु.)	कालावधी ज्यात रकम संबंधित आहे	फोरम जेथे विवाद प्रलंबित आहे	शेरा, काही असल्यास
मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, 1888	मालमत्ता कर	1,219 लाख	2015-16 to 2019-20	सहाय्य मूल्यांकनकर्ता व जिल्हाधिकारी (एच.ई. प्रभाग)	मागणी रद्द / माफ करण्यासाठी पत्र लिहिलेले

- viii. आम्हाला देण्यात आलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्हाला सादर केलेल्या कागदपत्रांच्या आणि नोंदींच्या आधारे, भारत सरकार आणि महाराष्ट्र सरकारकडून घेतलेले गौण कर्ज आणि जपान आंतरराष्ट्रीय सहकार एजन्सी (जेआयसीए) कडून 'सहाय्य माध्यमातून पास' म्हणून घेतले गेलेले कर्ज नगरविकास मंत्रालय (एमओयूडी) देय नाही आणि त्यामुळे कोणत्याही डिफॉल्टचा प्रश्न उद्भवत नाही. JICA कडून पूर्वोत्तर घेतलेल्या कर्जावरील व्याज देय देय तारखेविषयी स्पष्टतेच्या अनुपस्थितीत, आम्ही उशीर किंवा डीफॉल्टबद्दल काही सांगू शकत नाही. भारत सरकार व महाराष्ट्र सरकारचे सब-ऑर्डिनेट कर्ज हे व्याजमुक्त आहे. कंपनीकडे वित्तीय संस्था आणि बँकांकडून कोणतेही कर्ज किंवा कर्ज नाही आणि कोणतेही डिबेंचर दिले नाहीत.
- ix. सुरुवातीच्या सार्वजनिक ऑफरद्वारे किंवा पुढील सार्वजनिक ऑफरद्वारे (कर्ज उपकरणासह) कंपनीने कोणतीही रकम उभी केली नाही. म्हणून, ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ (ix) च्या तरतुदी लागू नाहीत.
- x. कंपनीच्या खाती व रेकॉर्डची पुस्तके आणि आमची माहिती व स्पष्टीकरण व व्यवस्थापनाद्वारे केलेल्या निवेदनानुसार आमच्या कंपनीच्या वतीने किंवा कंपनीवर कोणतीही भौतिक फसवणूक झाल्याचे आढळून आले नाही किंवा वर्ष नोंदवले गेले नाही.
- xi. कंपनी एक सरकारी कंपनी आहे, त्यानुसार अधिसूचना G.S.R. ४६३ (E) ५ जून, २०१५ रोजी १७९ विभाग कायद्याच्या अनुसूची पाचसह वाचलेल्या कलमच्या तरतुदी लागू नाहीत. म्हणून, ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ (अकरा) च्या तरतुदी लागू नाहीत.
- xii. आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी कायद्याची कलम ४०६ नुसार विहित केलेली कंपनी ही कंपनीची कंपनी नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या परिच्छेद ३ (xii) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
- xiii. आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे संबंधित पक्षांसोबत व्यवहार कायदानुसार कलम १७७ आणि १८८ चे पालन आहेत जेथे लागू असेल आणि त्याचा तपशील वित्तीय निवेदनात जाहीर केला गेला आहे.

- xiv. आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे कंपनीने वर्षाच्या कालावधीत शेअर्सचे कोणतेही प्राधान्य वाटप किंवा खासगी प्लेसमेंट किंवा पूर्ण किंवा अंशतः परिवर्तनीय डिबेंचर केले नाहीत.
- xv. आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आमच्या नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे कंपनीने संचालक किंवा त्यांच्याशी जोडलेल्या व्यक्तींशी विना-रोकड व्यवहार केला नाही. म्हणून, कायद्याच्या कलम १९२ मधील तरतुदी लागू नाहीत.
- xvi. आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार कंपनीला भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम १९३४ च्या कलम-४५-IA अंतर्गत नोंदणी करणे आवश्यक नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या (xvi) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.

कल्याणीवाला ऍण्ड मिस्त्री एलएलपी

चार्टर्ड अकौंटन्ट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नंबर: 104607W/W100166

फरहाद एम. भेसाणिया

भागीदार

सदस्यता क्रमांक: 127355

UDIN: 20127355AAAAEC3374

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १८ सप्टेंबर २०२०

स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालात ब संलग्नक

३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक स्टेटमेंटवरील आमच्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकांच्या अहवालातील पॅरा २ मधील "इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांचा अहवाल" मध्ये संदर्भित

कायद्याचे कलम १४३ (५) अंतर्गत भारतीय नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांनी जारी केलेल्या दिशानिर्देश, त्यावरील कारवाई आणि त्याच्या खात्यावर आणि कंपनीच्या वित्तीय विधानांवर त्याचा परिणाम:

A. दिशानिर्देश

I. आयटी प्रणालीद्वारे सर्व लेखा व्यवहारांवर प्रक्रिया करण्यासाठी कंपनीकडे यंत्रणा आहे की नाही? जर होय, खात्यांच्या अखंडतेवर आयटी प्रणालीच्या बाहेर लेखा व्यवहाराच्या प्रक्रियेचे परिणाम तसेच वित्तीय परिणामांसह काही असल्यास, सांगितले जाऊ शकते.

प्रतिसाद:

कंपनी त्याच्या मुख्य लेखा प्रणाली म्हणून टॅली ईआरपी - ९ (मालिका ६.४.३) वापरते आणि त्यात एकात्मिक आयटी अनुप्रयोग नाही. प्रक्रिया आणि मंजूरी मिळविण्याच्या उद्देशाने व्यवहार कॅप्चर करण्यासाठी आणि रेकॉर्ड करण्यासाठी हे एकाधिक अनुप्रयोग वापरते. या अनुप्रयोग आणि टॅली ईआरपी दरम्यान मॅन्युअल इंटरफेस आहे.

कंपनी त्याच्या मुख्य लेखा प्रणाली म्हणून टॅली ईआरपी - ९ (मालिका ६.४.३) वापरते आणि त्यात एकात्मिक आयटी अनुप्रयोग नाही. प्रक्रिया आणि मंजूरी मिळविण्याच्या उद्देशाने व्यवहार कॅप्चर करण्यासाठी आणि रेकॉर्ड करण्यासाठी हे एकाधिक अनुप्रयोग वापरते. या अनुप्रयोग आणि टॅली ईआरपी दरम्यान मॅन्युअल इंटरफेस आहे.

II. अस्तित्वात असलेल्या कर्जाचे पुनर्गठन किंवा कर्ज माफी / कर्जे / कर्ज / व्याज वगैरे प्रकरणे आहेत की कंपनी कर्ज परत करण्यास असमर्थ आहे? होय, आर्थिक परिणाम सांगितला जाऊ शकतो.

प्रतिसाद:

आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे परतफेडीसाठी कोणतेही कर्ज नाही आणि म्हणून पुनर्चना / कर्ज माफीचा प्रश्न उद्भवत नाही. कर्जाचे कोणतेही लेखन नाही.

पुढे, नगर विकास मंत्रालयाच्या (MOUD) जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी (JICA) कडून 'सहाय्यक पास' म्हणून घेतलेल्या कर्जावरील व्याज देण्याच्या देय तारखेविषयी कोणतेही स्पष्टीकरण नसतानाही, तेथे काही असल्यास आम्ही भाष्य करण्यास अक्षम आहोत कोणताही विलंब किंवा डीफॉल्ट. तथापि, ३१ मार्च २०२० पर्यंत देय व देय व्याजदाराच्या हिशोबाच्या पुस्तकांमध्ये तरतूद करण्यात आली आहे.

III. केंद्र / राज्य एजन्सी कडून विशिष्ट योजनांसाठी मिळालेला / प्राप्त करण्यायोग्य निधी त्याच्या मुदती व शर्तीनुसार योग्यप्रकारे वापरण्यात आला / वापरला गेला? विचलनाच्या प्रकरणांची यादी करा.

प्रतिसाद:

आम्हाला पुरविलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणाच्या आधारे आणि अभिलेखांच्या तपासणीच्या आधारे कंपनीकडे मुंबई मेट्रो लाईन

- ((कोलाबा-वांद्रे-एसईपीझेड) बांधण्यासाठी फक्त एकच प्रकल्प (योजना) आहे. सर्व कर्ज / गुंतवणूक एजन्सींकडून प्राप्त निधी या प्रकल्पासाठी लागू केला गेला आहे आणि आम्ही कोणतेही विचलन पाहिले नाही.

कल्याणीवाला ऍण्ड मिस्त्री एलएलपी

चार्टर्ड अकौंटन्ट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नंबर: 104607W/W100166

फरहाद एम. भेसाणिया

भागीदार

सदस्यता क्रमांक: 127355

UDIN: 20127355AAAAEC3374

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १८ सप्टेंबर २०२०

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालात जोडलेले क संलग्नक

३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक निवेदनांवर कंपनीच्या सदस्यांना आमच्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालातील पॅरा २ (f) 'इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांचा अहवाल' मध्ये संदर्भित.

कंपनी अधिनियम, २०१३ ("अधिनियम") च्या कलम १३३ च्या पोट-कलम च्या कलम (i) अंतर्गत आर्थिक स्टेटमेंटच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाविषयी अहवाल

त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाच्या कंपनीच्या वित्तीय स्टेटमेंटच्या ऑडिटच्या अनुषंगाने आम्ही ३१ मार्च २०२० पर्यंत मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ("कंपनी") च्या वित्तीय विधानांच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे ऑडिट केले.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनीचे व्यवस्थापन वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावरील लेखापरीक्षणाच्या मार्गदर्शनात नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक विचारात घेऊन कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवालाच्या निकषावर आधारित अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे स्थापित करण्यास आणि देखरेखीसाठी जबाबदार आहे ("मार्गदर्शन" टीप ") इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडियाने (आयसीएआय) जारी केले. या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या धोरणांचे पालन, त्याच्या मालमत्तेचे संरक्षण, फसवणूक आणि त्रुटींचे निवारण आणि शोध यासह व्यवसायाचे व्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्य करणार्या पुरेशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणेची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल यांचा समावेश आहे. लेखा रेकॉर्डची अचूकता आणि संपूर्णता आणि कायदानुसार आवश्यक असणारी विश्वसनीय आर्थिक माहितीची वेळेवर तयारी.

ऑडिटर्सची जबाबदारी

आमच्या ऑडिटच्या आधारे आर्थिक स्टेटमेंटच्या संदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाविषयी मत व्यक्त करण्याची आमची जबाबदारी आहे. आयडीएआयने जारी केलेल्या मार्गदर्शक टीप आणि लेखा परिक्षण मानकांच्या अनुषंगाने आम्ही आमचे लेखापरीक्षण केले आणि अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावरील लेखापरीक्षणास लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत कायद्याच्या कलम १३३ (१०) नुसार विहित केले. आर्थिक नियंत्रणे आणि, दोन्ही आयसीएआयने जारी केले. त्या मानके आणि मार्गदर्शनाची नोंद आवश्यक आहे की आम्ही नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले पाहिजे आणि आर्थिक स्टेटमेंटच्या संदर्भात पुरेसे अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणे स्थापित केली गेली आहेत की नाही आणि याची सर्व प्रकारच्या गोष्टींमध्ये प्रभावीपणे अंमलबजावणी होत असल्यास कायदेशीर आश्वासन मिळण्यासाठी ऑडिट करावे.

आमच्या लेखापरीक्षणामध्ये आर्थिक स्टेटमेंट आणि त्यांच्या ऑपरेटिंग प्रभावीपणाच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रणालीच्या पर्याप्ततेबद्दल लेखापरीक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी कार्यपद्धती समाविष्ट आहे. आमच्या आर्थिक स्टेटमेंटच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे आमच्या ऑडिटमध्ये वित्तीय विधानांच्या संदर्भात अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणे समजून घेणे, भौतिक दुर्बलता अस्तित्वात असलेल्या जोखमीचे मूल्यांकन करणे आणि मूल्यांकनानुसार अंतर्गत नियंत्रणाची रचना आणि कार्यक्षमतेची चाचणी आणि मूल्यांकन करणे समाविष्ट आहे. धोका निवडलेली कार्यपद्धती फसवणूकीमुळे किंवा चुकांमुळे झाली की वित्तीय विवरणपत्रांच्या भौतिक गैरवर्तन करण्याच्या जोखमीच्या मूल्यांकनासह लेखा परीक्षेच्या निर्णयावर अवलंबून असते.

आमचा विश्वास आहे की आम्ही प्राप्त केलेला ऑडिट पुरावा आर्थिक स्टेटमेंटच्या संदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे सिस्टमवरील आमच्या ऑडिट मतासाठी आधार प्रदान करण्यासाठी पुरेसा आणि योग्य आहे.

अधिक आर्थिक अहवालासह अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे अर्थ

वित्तीय स्टेटमेन्टच्या संदर्भात कंपनीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण ही एक प्रक्रिया आहे जी सामान्य अहवालाच्या तत्वांनुसार वित्तीय अहवालाची विश्वासाहता आणि बाह्य उद्देशासाठी आर्थिक स्टेटमेन्ट्स तयार करण्याबाबत वाजवी आश्वासन प्रदान करण्यासाठी बनविली जाते. वित्तीय स्टेटमेन्टच्या संदर्भात कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणामध्ये ती घोरणे आणि कार्यपद्धती समाविष्ट आहेत जी (१) रेकॉर्डच्या देखभालीशी संबंधित आहेत जी कंपनीच्या मालमत्तेचे व्यवहार आणि व्यवहार व्यवस्थितपणे व अचूकपणे प्रतिबिंबित करतात; (२) सर्वसाधारणपणे स्वीकारलेल्या लेखा तत्वांनुसार वित्तीय स्टेटमेन्ट तयार करण्यास परवानगी म्हणून व्यवहारांची नोंद केली जाते आणि कंपनीच्या पावत्या व खर्च केवळ कंपनीच्या व्यवस्थापन व संचालकांच्या अधिकृततेनुसारच केला जातो याची वाजवी हमी देतो. आणि आर्थिक स्टेटमेन्टवर साहित्यिक परिणाम होऊ शकणार्या कंपनीच्या मालमत्तेचा अनधिकृत अधिग्रहण, वापर, किंवा निवारण वेळेवर रोखण्यासाठी किंवा वेळेवर शोधण्याबाबत वाजवी आश्वासन प्रदान करते.

आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाची मूळ मर्यादा

वित्तीय स्टेटमेन्टच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या मूळ मर्यादांमुळे, एकत्रित होण्याची शक्यता किंवा नियंत्रणाचे अयोग्य व्यवस्थापन अधिलिखित होण्याची शक्यता यासह, लुटी किंवा फसवणूकीमुळे भौतिक गैरवर्तन होऊ शकते आणि सापडू शकले नाही. तसेच, भविष्यातील काळात आर्थिक स्टेटमेन्टच्या संदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावरील कोणत्याही मूल्यांकनाचे अनुमान परिस्थितीच्या बदलांमुळे अंतर्गत अहवालातील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण अपुरी पडते या धोक्याच्या अधीन आहे किंवा धोरणांचे पालन करण्याच्या प्रमाणात आहे. किंवा कार्यपद्धती बिघडू शकते.

मत

आमच्या मते, कंपनीने सर्व भौतिक बाबतीत, अंतर्गत नियंत्रणावरील अंतर्गत नियंत्रणावर आधारित, ३१ मार्च २०२० रोजी वित्तीय स्टेटमेन्टच्या संदर्भात आणि वित्तीय स्टेटमेन्टच्या संदर्भात अशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रणाली कार्यरत आहेत. इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या “अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावरील लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शक सूचना” मध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक विचारात घेऊन कंपनीने स्थापित केलेल्या वित्तीय अहवालाचे निकष.

कल्याणीवाला ऍण्ड मिस्त्री एलएलपी

चार्टर्ड अकौंटन्ट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नंबर: 104607W/W100166

फरहाद एम. भेसाणिया

भागीदार

सदस्यता क्रमांक: 127355

UDIN: 20127355AAAAEC3374

ठिकाण: मुंबई

तारीख: १८ सप्टेंबर २०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड
३१, मार्च २०२० पर्यंतचे ताळेबंद

तपशिल	टीप	३१ मार्च २०२० पर्यंत	३१ मार्च २०१९ पर्यंत (पुनर्संचयित*)	१ एप्रिल २०१८ पर्यंत (पुनर्संचयित*)
अ. मता				
नॉन-चालू मालमत्ता				
अ) Property plant and equipment	2(a)	47,903.31	45,986.93	7,337.00
ब) भाडवळी काम प्रगतोपथावर	3(a)	1,245,751.33	720,553.30	312,067.74
क) वापरात असलेली मालमत्ता	4	5,950.93	-	-
ड) इतर अमूर्त मालमत्ता	2(b)	234.12	1,115.12	1,717.54
इ) विकासा अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता	3(b)	369.33	281.90	240.99
फ) आर्थिक मालमत्ता				
(i) कर्ज	5	761.95	627.30	558.98
(ii) इतर आर्थिक मालमत्ता	6	(6,340.36)	-	-
ग) स्थगित कर मालमत्ता (net)	19(a)	151.89	169.85	88.95
ह) आयकर मालमत्ता (net)	19(f)	2,285.28	1,087.05	315.40
य) इतर अस्थायी मालमत्ता	7	1,640.50	204,686.99	166,291.63
एकूण अस्थायी मालमत्ता		1,298,708.28	974,508.44	488,618.23
स्थायी मालमत्ता				
अ) आर्थिक मालमत्ता				
(i) रोख आणि रोख रकमेसमान	8(a)	-	88,500.16	74,956.54
(ii) बँक शिल्लक व्हातोरेकत वरील पॅकी (i)	8(b)	-	402.45	-
(iii) कर्ज	5	(761.95)	155.98	30.60
(iv) इतर आर्थिक मालमत्ता	6	6,340.36	10,586.74	486.34
ब) इतर स्थायी मालमत्ता	7	(1,640.51)	296.18	82.89
एकूण स्थायी मालमत्ता		3,937.91	99,941.51	75,556.37
एकूण मालमत्ता		1,302,646.18	1,074,449.95	564,174.60
ब. समानता आणि दायित्व				
समानता				
अ) इन्विटी शेअर भांडवल	9	321,520.00	231,520.00	131,520.00
ब) इतर इन्विटी	10	16,844.48	(3,204.93)	(2,160.94)
एकूण इन्विटी		338,364.48	228,315.07	129,359.06
दायित्व				
अस्थायी दायित्व				
अ) आर्थिक दायित्व				
(i) कर्ज	11	(1,508.89)	639,328.68	355,276.72
(ii) भाडेपट्टी दायित्व	4	2,909.84	-	-
(iii) इतर आर्थिक दायित्वे	12	32.75	-	-
ब) इतर अस्थायी दायित्वे	13	2,690.59	119,065.38	30,049.24
क) तरतुदी	14	494.19	281.72	237.48
एकूण अस्थायी दायित्व		4,618.48	758,675.78	385,563.44
स्थायी दायित्व				
अ) आर्थिक दायित्व				
(i) भाडेपट्टी दायित्व	4	2,609.87	-	-
(ii) इतर आर्थिक दायित्वे	12	1,750.85	81,801.04	48,074.87
ब) इतर स्थायी दायित्वे	13	4,362.41	5,554.88	1,052.27
क) तरतुदी	14	(494.19)	103.18	85.14
ड) स्थायी कर दायित्व (निव्वळ)		-	-	39.82
एकूण स्थायी दायित्व		8,228.93	87,459.10	49,252.10
एकूण दायित्व		12,847.41	846,134.88	434,815.54
एकूण इन्विटी आणि दायित्व		351,211.89	1,074,449.95	564,174.60
महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे	1			

* येथे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानांशी संबंधित नाही आणि केलेल्या समायोजनांना प्रतिबिंबित करते, संदर्भासाठी 29 पहा

सोबत दिलेल्या नोट्स १-३१ ही वित्तीय विधानांचा अविभाज्य भाग आहे

आमच्या तारखेच्या अहवालानुसार
कल्यानीवाला आणि मेस्त्री एलएलपी
सनदी लेखापाल
नोंदणी क्र. 10460W/W100166

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या संचालक मंडळाच्या वतीने बॅलन्स शीटवर स्वाक्षरी आणि
वित्तीय निवेदनांची नोंद.
CIN:U60100MH2008SGC181770

फरहाद एम. भेसाणिया
भागीदार
सदस्यता क्रमांक: १२७३५५

रणजित सिंग देओल
व्यवस्थापकीय संचालक
DIN: 06759002

अबोध खंडेलवाल
संचालक (वित्त)
DIN:07807394

रितू देब
कंपनी सचिव
Membership No.: F6754

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १८.०९.२०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

MMRC

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

३१, मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा व तोटा यांचे विधान

(Rs.in lakhs)

तपशिल	टीप	For the year ended March 31, 2020	For the year ended March 31, 2019 (Restated*)
उत्पन्न			
कामकाजातून मिळणारा महसूल		-	-
इतर उत्पन्न	15	20.89	1,688.19
एकूण उत्पन्न		20.89	1,688.19
खर्च			
कर्मचाऱ्यांच्या फायदाचा खर्च	16	0.00	976.41
आर्थिक किंमत	17	-	-
घसारा आणि परिशोधन खर्च	2 & 4 (f)	774.05	410.73
इतर खर्च	18	0.00	1,394.49
एकूण खर्च		774.05	2,781.63
वर्षासाठी (तोटा) कराच्या आधी		(753.16)	(1,093.44)
कर खर्च			
चालू कर	20(b)	(635.31)	56.46
स्थगित कर	20(b)	(174.11)	(88.18)
एकूण कर खर्च		(809.42)	(31.72)
वर्षासाठी (तोटा)		56.27	(1,061.72)
इतर व्यापक उत्पन्न			
ज्या वस्तु नफा आणि तोट्यासाठी पुन्हा वर्गीकृत केले जाणार नाहीत			
परिभाषित लाभ योजनांचे स्मरण		(9.68)	25.01
वरील बाबी संबंधित आयकर	20(c)	2.82	(7.28)
इतर व्यापक उत्पन्न / (नुकसान)		(6.86)	17.73
वर्षासाठी एकूण व्यापक (तोटा)		49.41	(1,043.99)
प्रति शेअर कमाई - दर्शनी मूल्य रु. 100 प्रति शेअर	19		
मूलभूत (रु. मध्ये)		0.02	(0.70)
घसारा (रु. मध्ये)		0.02	(0.70)
महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे	1		

* येथे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानांशी संबंधित नाही आणि केलेल्या समायोजनांना प्रतिबिंबित करते, संदर्भासाठी 29 पहा

सोबत दिलेल्या नोट्स १-31 ही वित्तीय विधानांचा अविभाज्य भाग आहे

आमच्या तारखेच्या अहवालानुसार
कल्याणीवाला आणि मॅन्सो एलएलपी
सनदी लेखापाल
नोंदणी क्र. 10460W/W100166

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या संचालक मंडळाच्या वतीने बॅलन्स शीटवर स्वाक्षरी
आणि वित्तीय निवेदनांची नोंद,
CIN:U60100MH2008SGC181770

फरहाद एम. भेंसाणिया
भागीदार
सदस्यता क्रमांक: १२७३५५

रणजित सिंग देओल
व्यवस्थाकीय संचालक
DIN: 06759002

अबोध खंडेलवाल
संचालक (वित्त)
DIN:07807394

रितू देब
कंपनी सचिव
Membership No.: F6754

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १८.०९.२०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

३१, मार्च २०२० रोजी समाप्त झालेल्या व वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

अ. इक्विटी शेअर भांडवल	(रुपये लाखात)
तपशील	रक्कम
शिल्लक 1 एप्रिल 2018 पर्यंत	131,520.00
वर्ष काळात इक्विटी शेअर भांडवलात बदल	100,000.00
शिल्लक 31 मार्च 2019 पर्यंत	231,520.00
वर्ष काळात इक्विटी शेअर भांडवलात बदल	90,000.00
शिल्लक 31 मार्च 2020 पर्यंत	321,520.00

B. Other Equity	(रुपये लाखात)		
तपशील	वाटप प्रलंबित असलेल्या अर्जांच्या रक्कमेचे सामायिकीकरण	राखीव आणि अधिशेष - कमाई कायमठेवणेबाबत	एकूण इतर इक्विटी
शिल्लक 1 एप्रिल 2018 पर्यंत (उर्वरित)	-	(2,160.94)	(2,160.94)
वर्षासाठी नफा / (तोटा)	-	(1,061.72)	(1,061.72)
इतर व्यापक उत्पन्न	-	17.73	17.73
वर्षासाठी एकूण व्यापक उत्पन्न	-	(1,043.99)	(1,043.99)
शिल्लक 31 मार्च 2019 पर्यंत (उर्वरित)	-	(3,204.93)	(3,204.93)
वर्षासाठी नफा / (तोटा)	-	56.27	56.27
इतर व्यापक उत्पन्न (निव्वळ कर)	-	(6.86)	(6.86)
वर्षासाठी एकूण व्यापक उत्पन्न	-	49.40	49.40
अर्जांची रक्कम प्राप्त	20,000.00	-	20,000.00
शिल्लक 31 मार्च 2020 पर्यंत	20,000.00	(3,155.52)	16,844.48

* येथे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानांशी संबंधित नाही आणि केलेल्या समायोजनांना प्रतिबिंबित करते, संदर्भासाठी 29 पहा

सोबत दिलेल्या नोट्स १-31 ही वित्तीय विधानांचा अविभाज्य भाग आहे

आमच्या तारखेच्या अहवालानुसार
कल्याणीवाला आणि मेस्त्री एलएलपी
सनदी लेखापाल
नोंदणी क्र. 10460W/W100166

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या संचालक मंडळाच्या वतीने बॅलन्स शीटवर
स्वाक्षरी आणि वित्तीय निवेदनांची नोंद,
CIN:U60100MH2008SGC181770

फरहाद एम. भेसाणिया
भागदार
सदस्यता क्रमांक: १२७३५५

रणजित सिंग देओल
व्यवस्थाकीय संचालक
DIN: 06759002

अबोध खंडेलवाल
संचालक (वित्त)
DIN:07807394

रितू देब
कंपनी सचिव
Membership No.: F6754

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १८.०९.२०२०

३१, मार्च २०२० रोजी समाप्त झालेल्या व वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

तपशील	31 मार्च 2020 संपलेल्या वर्षाकरीता	31 मार्च 2019 संपलेल्या वर्षाकरीता
(रुपये लाखात)		
अ. कार्यरत उपक्रमपासून रोख प्रवाह		
(तोटा) करापूर्वी	(753.16)	(1,093.44)
समायोजन:		
घसारा आणि परिशोधन खर्च	774.05	410.73
आर्थिक किंमत	-	-
सुरक्षा ठेवीच्या मूल्यांकनाचे निव्वळ नुकसान	16.81	72.52
मालमत्ता, जमिन आणि उपकरणांच्या विक्रीत (नफा)/ तोटा	-	0.12
व्याजाचे उत्पन्न	(20.89)	(1,680.51)
परिभाषित लाभ योजनेचे पुन्हा मोजमाप	(9.68)	25.01
कार्यरत भांडवलात बदल होण्यापूर्वीचा नफा	7.13	(2,265.57)
समायोजन:		
कर्जात घट / (वाढ)	892.38	(181.19)
इतर वित्तीय मालमत्तांमध्ये घट / (वाढ)	-	-
अवित्तीय मालमत्तांमध्ये घट / (वाढ)	1,848.66	(21.76)
इतर आर्थिक दायित्वांमध्ये वाढ (/ घट)	(1,734.91)	1,040.35
अवित्तीय दायित्वांमध्ये वाढ (/ घट)	(1,174.68)	4,501.08
तरतूदींमध्ये वाढ (/ घट)	(575.12)	13.26
ऑपरेशनमधून उत्पन्न रोख	(736.53)	3,086.17
भरलेला आयकर (निव्वळ)	(562.91)	(867.94)
कार्यरत गोष्टींमधून निव्वळ रोख प्रवाह (ए)	(1,299.44)	2,218.23
ब. गुंतवणूकीच्या कार्यातून रोख प्रवाह		
मालमत्ता, जमिन व उपकरणे आणि भांडवल खरेदी प्रगतीपथावर	(391,630.38)	(464,614.24)
मालमत्ता, जमिन आणि उपकरणांच्या विक्रीतून मिळणारी रक्कम	18.25	3.97
विकासातील इतर अमूर्त मालमत्ता आणि अमूर्त मालमत्ता खरेदी	(257.25)	(69.74)
मुदत ठेवीची / (गुंतवणूक) परिपक्वता	402.45	(402.46)
बँकांकडे असलेल्या ठेवींवर व्याज प्राप्त	2,391.61	3,767.86
उपठेकामधील गुंतवणूकीतून मिळालेली रक्कम (व्याजासह)	300.68	-
गुंतवणूकींमधून निव्वळ रोख रक्कम (बी)	(388,774.64)	(461,314.61)
क. आर्थिक बाबींमधून रोख प्रवाह		
कर्जातून मिळणारी रक्कम	375,911.00	372,640.00
भाडेपट्टीची देय रक्कम (व्याजासह)	(1,834.78)	-
समभाग भांडवलाच्या रकमेपासून मिळणारी रक्कम	90,000.00	100,000.00
सामायिक अर्जांच्या विरोधात प्राप्त रक्कम	20,000.00	-
वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निव्वळ रोख प्रवाह (सी)	484,076.22	472,640.00
रोख आणि रोख समकक्षांची निव्वळ वाढ (ए + बी + सी)	94,002.14	13,543.62
आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीस रोख आणि रोख समकक्ष	88,500.16	74,956.54
आर्थिक वर्षाच्या अखेर रोख आणि रोख समकक्ष	182,502.31	88,500.16

टिप:

(अ). उपरोक्त कॅश फ्लो स्टेटमेंट कंपनीच्या (लेखा) नियम, २०१५ अंतर्गत अधिसूचित केल्याप्रमाणे रोख प्रवाहाच्या स्टेटमेंटवरील इंडस्ट्रीज - मध्ये दिलेली 'अप्रत्यक्ष पद्धत' अंतर्गत तयार केली गेली आहे.

(ब). रोख आणि रोख समकक्ष यांचा समावेश :

तपशील	31 मार्च 2020 संपलेल्या वर्षाकरीता	31 मार्च 2019 संपलेल्या वर्षाकरीता
बँकामधील शिल्लक	-	2,500.16
तीन महिन्यांच्या किंवा त्याहून कमी मुदतीची मुदतपूर्ती बँकामध्ये स्थिर ठेवी असल्यास	-	86,000.00
वर्षाच्या अखेरीस रोख आणि रोख समकक्ष	-	88,500.16

३१, मार्च २०२० रोजी समाप्त झालेल्या व वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

(क). इंड एस ७ नुसार कर्ज स्वीकारण्याबाबत

तपशील	As at March 31, 2019	Cash Flows	Non-cash Changes	As at March 31, 2020
दीर्घकालीन कर्ज	639,328.68	375,911.00	(21,927.93)	993,311.75
एकूण कर्ज	639,328.68	375,911.00	(21,927.93)	993,311.75

तपशील	As at March 31, 2018	Cash Flows	Non-cash Changes	As at March 31, 2019
दीर्घकालीन कर्ज	355,276.72	372,640.00	(88,588.04)	639,328.68
एकूण कर्ज	355,276.72	372,640.00	(88,588.04)	639,328.68

(ड). मागील वर्षाची आकडेवारी जेथे लागू असेल तेथे पुन्हा एकत्रित / पुन्हा वर्गीकरण केली गेली आहे

आमच्या तारखेच्या अहवालानुसार
कल्याणीवाला आणि मेस्त्री एलएलपी
सनदी लेखापाल
नोंदणी क्र. 10460W/W100166

Signature to the Balance Sheet and notes to the financial statements for and on behalf
of the Board of Directors of Mumbai Metro Rail Corporation Limited
CIN:U60100MH2008SGC181770

फरहाद एम. भेसाणिया
भागीदार
सदस्यता क्रमांक: १२७३५५

रणजित सिंग देओल
व्यवस्थाकीय संचालक
DIN: 06759002

अबोध खंडेलवाल
संचालक (वित्त)
DIN:07807394

रितू देब
कंपनी सचिव
Membership No.: F6754

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १८.०९.२०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

आर्थिक विवरणांचा भाग बनविणारे मुद्दे

कॉर्पोरेट माहिती

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन कंपनी लिमिटेड ('कंपनी' किंवा 'एमएमआरसीएल' CIN: U60100MH2008SGC181770 भारतात लागू असलेल्या कंपनी अॅक्टच्या तरतुदीनुसार समाविष्ट केली गेली. कंपनी भारत सरकार ('जीओआय') आणि महाराष्ट्र सरकार ('जीओएम') यांच्यात ५०:५० संयुक्त उद्यम आहे. मुंबई उपनगरीय रेल्वे प्रणालीद्वारे न जुळलेल्या भागात राहणा-या लोकांना "रेल आधारित मास रॅपिड ट्रान्झिट सुविधा" प्रदान करणे आणि मेट्रो सिस्टमला ५०० मीटरच्या अंतरावर १ किमीच्या अंतरावर आणणे हा कंपनीचा मुख्य उद्देश आहे.

कंपनीचे मुख्यालय मुंबई, भारत येथे आहे.

१ मार्च, २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वित्तीय विधान १ सप्टेंबर, २०२० रोजी संचालक मंडळाने अधिकृत व मंजूर केले.

१. लेखा खात्यांची सही

१.१ वित्तीय विधान तयारीचा आधार

कंपनीचे हे वित्तीय विधान कंपनी, २०१३ च्या कलम १३३ ("अधिनियम" च्या कलम १३३ नुसार कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने अधिसूचित केल्यानुसार भारतीय लेखा मानदंड ('इंड एएस') च्या सर्व साहित्यासंबंधी आणि त्यानुसार त्यांचे पालन केले गेले आहेत) अधिनियमातील सुधारित आणि इतर संबंधित तरतुदी आणि इतर लागू तरतुदी आणि सामान्यतः भारतात स्वीकारल्या गेलेल्या अन्य लेखा तत्वांनुसार कंपन्यांच्या नियम (भारतीय लेखा मानक) नियम २०१५ सह वाचन केले. पुढे, दि इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट ऑफ इंडियाने (आयसीएआय) जारी केलेल्या मार्गदर्शक नोट्स / घोषणांचा देखील कंपनीकडून सातत्याने अवलंब केल्याप्रमाणे, जेथे लागू असेल तेथे विचार केला जातो. कंपनीने सादर केलेल्या कालावधीत लेखा धोरण एकसारखेपणाने लागू केले.

१.२ मोजमाप आधारित

विशिष्ट आर्थिक साधने आणि मालमत्ता वगळता हिशेब तपासणीच्या ऐतिहासिक आणि अधिवेशनाच्या आधारे ऐतिहासिक मूल्य अधिवेशनाच्या अंतर्गत वित्तीय विधान तयार केले गेले आहेत जे इंड एएसनुसार उचित मूल्य मोजले जातात.

१.३ आस्थापना व व्यवस्थापन न्यायाधीशांचा वापर

आर्थिक विधान पूर्वतयारीसाठी, इंडस्ट्रीज़ एएसच्या अनुरूप, न्यायालयीन अंदाज, अंदाज आणि अनुमान लावण्यासाठी व्यवस्थापनाची आवश्यकता असते जे अहवाल देण्याच्या तारखेस महसूल आणि खर्च, मालमत्ता आणि दायित्वे आणि आकस्मिक उत्तरदायित्वाच्या प्रकल्पावर परिणाम करतात. व्यवस्थापनाचा असा विश्वास आहे की आर्थिक निवेदने तयार करताना केलेले अंदाज विवेकी आणि वाजवी आहेत. वाजवी समजल्या जाणार्या भविष्यातील घटनांच्या अपेक्षांसह ऐतिहासिक अनुभवावर आणि इतर घटकांवर आधारित अंदाज आणि निकालांवर सातत्याने मूल्यमापन केले जाते. लेखाच्या अंदाजानुसार पुनरावृत्ती संभाव्यतेने ओळखल्या जातात.

अकाउंटिंग पॉलिसी लागू करण्याच्या गंभीर निर्णयाविषयी माहिती, तसेच मालमत्ता आणि जबाबदाऱ्या वाहून नेण्याचे सर्वात महत्त्वपूर्ण परिणाम करणारे अंदाज आणि गृहितक खालील माहितीमध्ये समाविष्ट आहेत:

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

- (i) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्तांच्या अंदाजे उपयुक्त जीवनाचे निर्धारण.
- (ii) परिभाषित लाभाच्या जबाबदाऱ्या ओळखणे आणि त्याचे मोजमाप करणे, की वास्तविक वास्तविकता गृहित धरणे.
- (iii) तरतुदी आणि आकस्मिकता ओळखणे आणि त्यांचे मोजमाप करणे, संसाधनांच्या प्रसाराची शक्यता आणि विशालता याबद्दलची मुख्य धारणा.
- (iv) स्थगित कर मालमत्तेची ओळख.
- (v) आर्थिक साधनांचे उचित मूल्य आणि लागू सवलतीच्या दर
- (vi) आर्थिक मालमत्तेची कमजोरी.
- (vii) व्यवस्थापनाने वर्ष २०२२ मध्ये प्रकल्प पूर्ण होण्याचा अंदाज व्यक्त केला आहे त्यानुसार वरिष्ठ कर्ज (JICA) मान्यताप्राप्त मुदतीनुसार म्हणजे सन २०५२ पर्यंत प्रकल्प पूर्ण होण्याच्या तारखेपासून वर्षात परतफेड करणे अपेक्षित आहे. त्यानुसार सर्व वितरणास वर्ष २०५२ मध्ये अधीनस्थ कर्जाची कंपनी देय मानली जाते.
- (viii) लीज देयतेचे मोजमाप आणि वापराच्या मालमत्तेचा अधिकार.

१.४ अलीकडील लेखा विकास

कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालय (एमसीए) नवीन मानके किंवा विद्यमान मानदंडांमधील सुधारणा सूचित करते. अशी कोणतीही अधिसूचना नाही जी १ एप्रिल २०२० पासून लागू असेल.

१.५ चालू/ चालू नसलेला क्लासिफिकेशन

इंडस्ट्रीट एएस १ नुसार कंपनी “आर्थिक विधान सादरीकरण” चालू/ अ-वर्तमान वर्गीकरणाच्या आधारे बॅलन्स शीटमधील मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व सादर करते.

स्थगित कर मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व विद्यमान मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व म्हणून वर्गीकृत केले जाते.

सार्वजनिक पायाभूत प्रकल्पांच्या बांधकामासंदर्भात कंपनीचे सामान्य परिचालन चक्र प्रकल्पाचे आकार, विकासाचे प्रकार, प्रकल्प गुंतागुंत आणि संबंधित मंजूरी यावर अवलंबून प्रकल्पानुसार प्रकल्पानुसार बदलू शकते. सर्व पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांचे ऑपरेटिंग सायकल आणि ऑपरेटिंग व्यवसाय बारा महिन्यांच्या कालावधीवर आधारित आहे. मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व त्यांच्या संबंधित ऑपरेटिंग सायकलच्या आधारे चालू आणि नॉन-करंटमध्ये वर्गीकृत केले गेले आहे.

१.६ कार्यात्मक आणि विद्यमानता प्रमाणपत्र

ही आर्थिक विधान भारतीय रूपये (₹) मध्ये सादर केली जातात जी कंपनीचे कार्यकारी चलन आहे आणि अन्य मूल्ये दर्शविल्याखेरीज सर्व मूल्ये जवळच्या `लाखांपर्यंत गोल केली जातात.

१.७ मालमत्ता, जागा आणि उपकरणे –

ओळख आणि प्रारंभिक मोजमाप

- मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे (पीपीई) अधिग्रहण / बांधकामाच्या किंमतीवर कमी जमा झालेली घसारा / परिशोधन आणि दुर्बलता, जर असतील तर. किंमतीत खरेदी किंमत आणि मालमत्ता त्यांच्या सध्याच्या स्थानावर आणण्यासाठी आणि त्याच्या उद्देशाने वापरल्या जाणार्या कामाच्या अवस्थेत ठेवण्याची कोणतीही विशेषता / वाटप करण्यायोग्य किंमत असते. खर्चात थेट खर्च आणि इतर संबंधित प्रासंगिक खर्चाचा देखील समावेश आहे. मालमत्ता चाचणी दरम्यान मिळविलेला महसूल मालमत्तांच्या किंमतीच्या विरुद्ध समायोजित केला जातो. खर्चात वनस्पती आणि उपकरणांचा भाग बदलण्याची किंमत देखील समाविष्ट आहे. पीपीईच्या अधिग्रहण / बांधकाम / विकासाशी संबंधित कर्जाची किंमत, ज्याचा हेतू वापरण्यासाठी तयार होण्यास बराच कालावधी लागतो अशा कालावधीत अशा मालमत्तेचा उपयोग होईपर्यंत तयार होईपर्यंत त्यांचा समावेश केला जातो.
 - मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे जी बॅलन्स शीटच्या तारखेनुसार हेतूने वापरण्यासाठी तयार नाहीत त्यांना 'कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस' म्हणून जाहीर केले जाते.
 - एक्झिक्युटिव्ह एजन्सीजकडून प्राप्त झालेल्या अकाउंटच्या स्टेटमेंटच्या आधारे आणि त्याच्या अनुपस्थितीत अंमलात आलेल्या कामाच्या तांत्रिक मूल्यांकनच्या आधारे ठेवीचे काम / कॉन्ट्रॅक्ट पूर्ण केले जातात. मालमत्ता त्याच्या अपेक्षित वापरासाठी तयार केलेली तारण आणि कोणत्याही व्यापारात सूट व सूट आणि इतर प्रासंगिक खर्चाचा निव्वळ निव्वळ मालमत्ता संपादन करण्याच्या कारणास्तव घेतलेल्या कर्जावरील व्याज आणि निराकरण करण्याच्या खर्चाचा प्रारंभिक अंदाज आणि किंमती काढून टाकणे या किंमतीत देखील समाविष्ट आहे.
 - इच्छित वापरासाठी तयार असलेल्या मालमत्तेच्या बाबतीत, जेथे कंलाटदारांसह बिले अंतिम अंमलबजावणी होणे बाकी आहे, अंतिम सेटलमेंटच्या वर्षात आवश्यक समायोजनाच्या अधीन तात्पुरते आधारावर भांडवलीकरण केले जाते.
- त्यानंतरचे मापन (घसारा आणि उपयुक्त जीवन)
- कंपनी ॲक्ट, २०१३ च्या अनुसूची II च्या भाग सी च्या खाली नमूद केल्याप्रमाणे त्यांच्या अंदाजित उपयुक्त जीवनापेक्षा त्यांची किंमत, त्यांच्या अवशिष्ट मूल्यांचे निव्वळ वाटप करण्यासाठी सरळ रेषेच्या पद्धतीवर घसारा प्रदान केली जाते:

मालमत्तांचे नाव	जीवन मानले	वस्तूंचे स्वरूप मानले जाते
इमारत	५ वर्ष	संक्रमण कार्यालय इमारत व सौर यंत्रणा
संगणक आणि उपकरणे	३ वर्ष	सर्व्हर आणि नेटवर्क डिव्हाइस
फर्निचर आणि फिक्स्चर	५ वर्ष	वर्क स्टेशन, सोफा
कार्यालय उपकरणे	३ वर्ष	यूपीएस, मोबाइल कॅमेरा इ.

जेथे उपयुक्त जीवन अनुसूची II मध्ये नमूद केलेल्यापेक्षा भिन्न आहेत, ते अंतर्गत तांलिक मूल्यांकनांवर आधारित आहेत. अंदाजे उपयुक्त जीवन, अवशिष्ट मूल्ये आणि घसारा पद्धती प्रत्येक अहवाल तारखेला व्यवस्थापनाद्वारे पुनरावलोकन केल्या जातात आणि योग्य असल्यास समायोजित केल्या जातात.

- अवशिष्ट मूल्ये, उपयुक्त जीवनशैली आणि मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांच्या घसाराच्या पद्धतीचा आढावा प्रत्येक आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस घेतला जातो आणि योग्य असल्यास, समायोजित केले जाते.
- भाडेपट्टीवरील जमिनीवरील सुधारणांचा कालावधी आणि वापरण्याच्या इतर अटींच्या आधारे परिशोधन केले जाते.
- ५००० रुपये किंवा त्यापेक्षा कमी किंमतीची मालमत्ता स्वतंत्रपणे खरेदीच्या वर्षात पूर्णपणे नापसंत / अमोरकीकरण केले जाते.
- अवमूल्यन प्रो-रटाच्या आधारावर मोजले जाते.
- भिन्न उपयुक्त जीवनासह महत्त्वपूर्ण घटक स्वतंत्रपणे मोजले जातात आणि त्यानुसार नापसंत केले जाते.

डी-मान्यता

सेवानिवृत्ती किंवा मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे विल्हेवाट लावल्यास उद्धरणारे नावे किंवा तोटा स्टेटमेंट ऑफ नफा आणि तोटा मध्ये मान्य केले जातात.

जमीन

विविध सरकारी संस्था आणि विभागांसह जमीन मालकांनी ताब्यात घेतलेले आणि कंपनी ताब्यात घेतलेल्या जमीन पार्सल कंपनीच्या ताब्यात घेताना किंवा जे काही आधी पैसे भरले गेले त्या वेळी ओळखले गेले.

वर्धित भरपाई, जर काही असेल तर, केव्हा आणि केव्हाच नोंदविली जाईल

देय आहे. पुनर्वसन आणि पुनर्वसनाची किंमत जमीनच्या किंमतीत जोडली जाते.

ताब्यात असलेल्या भाडेपट्टी-भूमीसह जमीन संबंधित मोबदल्याच्या किंवा नुकसान भरपाईसाठी दिलेली कर्तव्ये / त्यासंबंधित तात्पुरती / संबंधित परिणामाची भरपाई, अशा बांधकामांची जमीन विकत घेण्यापेक्षा कमी जमीन खरेदी किंवा जमीन भाडेपट्टीच्या जागेची किंमत मानली जाते.

तात्पुरते आधारावर अधिग्रहित केलेल्या जमीनीवर देण्यात आलेल्या कर्तव्यदक्षतेचे तात्पुरते / त्यासंदर्भात दिले गेलेले पेमेंट जमीन ताब्यात घेण्याच्या कालावधीत मोजली जाते.

सरकारी भूमि :-

राज्य सरकारच्या विविध संस्था / विभागांकडून विनाशुल्क, नियंत्रण / मालकी विनामुल्य प्राप्त झालेल्या / जमीन अधिग्रहण कंपनीच्या मालकीचे नाममात्र मूल्य मानले जाते.

खाजगी पक्षांसह इतर जमीन:

प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक असलेल्या संरेखनात ओळखल्या गेलेल्या आणि इतर एजन्सीज / खासगी पक्षांकडून घेतलेल्या लँड पार्सलचे अधिग्रहण खर्च मोजले जाते.

१.८ A अविभाज्य मालमत्ता ओळख आणि प्रारंभिक मोजमाप

- स्वतंत्रपणे मिळविलेल्या अमूर्त मालमत्ता सुरुवातीला किंमतीवर मोजल्या जातात. त्यानंतर, अमूर्त मालमत्ता कमी प्रमाणात जमा केलेली आणि संचित कमजोरी तोट्यात कमी असल्यास वाहून जातात.
- खर्चामध्ये अधिग्रहण किंमत, विकासाची किंमत आणि मालमत्ता त्याच्या कामाच्या स्थितीनुसार त्याच्या कामकाजाच्या स्थितीत आणण्याची कोणतीही विशेषता / वाटप करण्यायोग्य प्रासंगिक किंमत असते.
- शासन / इतर एजन्सी कडून विनामुल्य प्राप्त झालेल्या जमिनीच्या तात्पुरत्या वापरासाठी परवानगी म्हणजे अमूर्त मालमत्ता - परवानग्या. हे अधिकार नाममात्र मूल्यावर मोजले जातात.
- त्यानंतरच्या खर्चाचे भांडवल फक्त त्या काळात केले जाते जर भविष्यात होणार्या खर्चाशी संबंधित आर्थिक फायदे कंपनीकडे येतील.
- विकासाखालील मालमत्तांवर होणारी किंमत विकास अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता अंतर्गत उघड केली जाते आणि मालमत्ता वापरण्यास तयार होईपर्यंत नकार दिला जात नाही.

परिशोधन

निश्चित उपयुक्त जीवनासह सर्व अमूर्त मालमत्ता अंदाजे उपयुक्त जीवनापेक्षा सरळ रेषेत आधारीत केली जातात. सॉफ्टवेअरसह अतुलनीय मालमत्ता जो संबंधित हार्डवेअरचा अविभाज्य भाग नाही आहे स्ट्रेट लाइन पद्धतीने वापरण्याच्या कायदेशीर हक्क कालावधीत किंवा पाच वर्षांपैकी जे कमी असेल त्यानुसार आकारले गेले आहेत.

अवशिष्ट मालमत्ता, उपयुक्त जीवन आणि अमूर्त मालमत्तेच्या शोषणाच्या पद्धतीचा प्रत्येक आर्थिक वर्षाच्या शेवटी पुनरावलोकन केला जातो आणि योग्य असल्यास, समायोजित केले जाते.

१.८ B प्रगतीमधील भरीव काम

भांडवली कामे प्रगतीपथावर आहेत. कमी असल्यास तोटा कमी झाल्यास तोटा कमी झाल्याचे सांगितले गेले आहे. कंपनीच्या प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीच्या कालावधीत झालेल्या सर्व प्रत्यक्ष आणि श्रेयस्कर अप्रत्यक्ष खर्चाच्या (बांधकामासाठी किंवा पाल पीपीईच्या अधिग्रहणासाठी कर्ज घेण्यासाठी लागणारा वित्तपुरवठा खर्चासह) खर्चाचा समावेश. परिभाषित प्रकल्पाचा टप्पा पूर्ण होईपर्यंत अशा खर्चास कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस (सीडब्ल्यूआयपी) मानले जाते आणि त्यानंतर हा खर्च ओळखल्या जाणार्या पीपीईला हस्तांतरित / वाटप केला जाईल. भांडवलीकरण करण्यापूर्वी अशा भांडवली प्रकल्पातून मिळविलेले उत्पन्न, जर काही असेल तर, प्रगतीपथावरील भांडवलाच्या मूल्याच्या विरुद्ध समायोजित केले जातात. अंतिम बिले निकाली काढण्यावर तरल नुकसान. किंमत बदलांसह दाव्यांचा स्वीकार केल्यावर हिशेब दिले जातात. प्रकल्पाच्या तांत्रिक भागाशी थेट कारणीभूत प्रशासकीय आणि सामान्य ओव्हरहेड एकूण सीडब्ल्यूआयपीचा भाग म्हणून भांडवल केले जातात.

JICA कडून घेण्यात आलेल्या व्याजदराच्या कर्जाच्या विरुद्ध पास थ्रू सहाय्य (पीटीए) वर मिळणारे व्याज आणि कंत्राटदारांना दिले गेलेले व्याज, तसेच प्रोजेक्टशी संबंधित व्याज, सीडब्ल्यूआयपी अंतर्गत बांधकाम (IDC) दरम्यान व्याज म्हणून समायोजित केले जाते.

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

बांधकाम दरम्यान व्याज वाटप

वर्षाच्या सुरु झालेल्या पात्रता असलेल्या मालमत्तेसंदर्भात बांधकाम कालावधी दरम्यान (IDC) व्याज दिले जाते त्या प्रमाणात, ज्यास चालू असलेल्या महिन्याच्या शेवटी पात्र भांडवलाच्या कामात प्रगती होते त्या प्रमाणात मालमत्तेचे मूल्य दिले जाते.

१.९ यादी आणि सुटे

एक वर्षापेक्षा जास्त उपयुक्त आयुष्य असणारी आणि प्रत्येक बाबतीत दहा लाख रुपये किंवा त्याहून अधिक मूल्ये असणारी अतिरिक्त वस्तू संबंधित प्रमुखांच्या खाली स्वतंत्रपणे भांडवली जातात.

सैल साधनांसह सूची कमी किंमतीवर मोजली जाते, वेट केलेल्या सरासरी आधारावर आणि निव्वळ प्राप्य मूल्यावर.

१.१० गैर-वित्तीय मालमत्तांचे प्रभावी

अंतर्गत / बाह्य घटकांवर आधारित असमर्थतेची काही चिन्हे आहेत की नाही हे मूल्यांकन करण्यासाठी प्रत्येक बॅलन्स शीट तारखेला आर्थिक-आर्थिक मालमत्तेच्या वाहून असलेल्या रकमेचे पुनरावलोकन केले जाते. जेथे मालमत्तेची वहन रक्कम त्याच्या वसूल करण्यायोग्य रकमेपेक्षा जास्त असेल तेथे अशा मूल्यांकनातील तोटा तोटा ओळखला जाईल.

मालमत्ता पुनर्प्राप्त करण्यायोग्य रक्कम म्हणजे निव्वळ विक्री किंमत किंवा वापरातील मूल्य, जे काही जास्त असेल. वापरातील मूल्यांचे मूल्यांकन करीत असताना, भविष्यातील अंदाजे रोख प्रवाह सध्याच्या किंमतीवर भांडवलाची भारित सरासरी किंमत वापरून सवलतीत आणतात.

पूर्वीची मान्यता दिलेली हानी पुढील परिस्थितीत झालेल्या बदलांवर अवलंबून असते किंवा उलट केली जाते परंतु ती वाहून रकमेपेक्षा जास्त नसते जे आधीचे नुकसान न ओळखल्यास निश्चित केले गेले असते. सद्भावनादोषाच्या उलटतेस ओळखले जाऊ शकत नाही.

१.११ परदेशी चलन प्रारंभिक मान्यता

परकीय चलन व्यवहारात (विदेशी रुपयाची रक्कम), विदेशी चलनाची रक्कम, कार्यकारी चलन आणि विदेशी चलनामधील विनिमय दर व्यवहारांच्या तारखेस अर्ज करून परकीय चलन व्यवहार नोंदवले जातात.

रुपांतरण

परकीय चलनात वर्षाकाठी थकबाकी असलेल्या सर्व आर्थिक वस्तूंना अहवाल देण्याच्या तारखेच्या विनिमय दरावर भारतीय रुपयांमध्ये रुपांतरित केले जाते. परकीय चलनात नमूद केलेल्या ऐतिहासिक खर्चाच्या वस्तूंमध्ये मोजल्या जाणाऱ्या गैर-आर्थिक वस्तू आणि व्यवहारांच्या तारखेला विनिमय दर आणि गैर-आर्थिक वस्तू वापरल्या जातात जे उचित मूल्य किंवा इतर समान मूल्यांकनास परदेशी मानल्या जातात. मूल्ये निर्धारित केल्या गेल्या तेव्हा अस्तित्वात असलेल्या विनिमय दरांचा वापर करून चलन नोंदवले जाते.

विनिमय फरक

रुपांतरणात आणि व्यवहाराच्या तोडग्यात उद्भवलेल्या देवाणघेवाणीतील फरक मालमत्ता हेतूने वापरण्यासाठी तयार

होईपर्यंत आणि तेथे नफा-तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये मान्य केल्याशिवाय भांडवल केले जाते.

१.१२ महसूल नोंदणी

महसूल

ग्राहकांशी केलेल्या कराराचा महसूल इंडस्ट्रीज एएस १११ च्या नुसार स्वीकारला जातो (ग्राहकांशी करारातून मिळालेला महसूल) एखाद्या ग्राहकाला वचन दिलेली वस्तू किंवा सेवांचे नियंत्रण हस्तांतरित करण्याच्या रकमेवर जे कंपनीला अपेक्षित आहे त्या विचाराने प्रतिबिंबित करते. कामगिरीचे कर्तव्य बजावण्याच्या समाधानाकडे जाणारे उत्पन्न त्या कामगिरीच्या जबाबदाऱ्यासाठी वाटप केलेल्या व्यवहाराच्या किंमती (व्हेरिएबल विचाराच्या निव्वळ) प्रमाणात मोजले जाते. कराराचा भाग म्हणून कंपनीने देऊ केलेल्या विविध सवलती व योजनांच्या बाबतीत विकल्या जाणाऱ्या वस्तू आणि सेवांच्या व्यवहार किंमतीवर विचार करण्यायोग्य मूल्य आहे. परिवर्तनशील विचार बाह्य प्रवाहाच्या अपेक्षित मूल्याच्या आधारावर अनुमानित आहे. महसूल (परिवर्तनीय विचारांचा निव्वळ) फक्त त्या मर्यादेपर्यंत ओळखला जातो जेव्हा त्याच्या मान्यता संबंधित अनिश्चिततेचे निराकरण केले जाते तेव्हा ही रक्कम महत्त्वपूर्ण उलट्यास पात्र होणार नाही याची अत्यधिक शक्यता असते. निश्चित किंमत कराराच्या अंतर्गत महसूल टक्केवारी पूर्ण करण्याच्या पद्धतीचा वापर करून एकलित किंमत आणि प्रमाणित समास जोडून ओळखले जाते. पूर्ण होण्याची टक्केवारी एकूण अंदाजित कराराच्या खर्चाच्या तारखेच्या खर्चाच्या प्रमाणात निश्चित केली जाते. ग्राहकांना सेवांचे नियंत्रण हस्तांतरित केल्यावर महसूल ओळखला जातो जे त्या सेवांच्या बदल्यात आम्हाला अपेक्षित असलेला विचार प्रतिबिंबित करते.

इतर नॉन-ऑपरेटिंग उत्पन्न

भाड्याने घेतलेल्या उत्पन्नातून, जर काही असेल तर, बांधकामांच्या कामासंदर्भात कंत्राटदारांकडून प्राप्त होणारी सीडब्ल्यूआयपी वरून कमी केली जाते.

अन्य नॉन-ऑपरेटिंग उत्पन्नाची प्राप्ति वसूलीच्या आधारे नोंदविली जाते.

व्याज उत्पन्न

कंपनीच्या इक्विटी योगदानातून उपलब्ध असलेल्या पैशांमधून निश्चित ठेवीवरील व्याज उत्पन्न जशी जमा होते तशी नफा आणि तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये मान्य केली जाते.

कंत्राटदारांना मिळणाऱ्या व्याजाची रक्कम नफा व तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये मिळकत म्हणून स्वीकारली गेली आहे परंतु त्या साध्य करण्याबाबत कोणतीही अनिश्चितता नसेल.

१.१३ कर्ज घेण्याचे खर्च

कर्ज घेण्याच्या किंमती जे थेट मालमत्तेच्या संपादन, बांधकाम किंवा उत्पादनास थेट जोडल्या जातात त्या कालावधीत त्या मालमत्तेचा हेतू पूर्ण किंवा तयार करण्यासाठी आवश्यक असणारी मालमत्ता पूर्ण करणे आणि तयार करणे आवश्यक असते.

अर्हताप्राप्त मालमत्ता ही अशी मालमत्ता आहे जी त्यांच्या इच्छित वापरासाठी किंवा विक्रीसाठी तयार होण्यासाठी आवश्यक असणारा बराच कालावधी घेते. विशिष्ट मालमत्तेवरील त्यांच्या उर्वरित खर्चाच्या तात्पुरत्या गुंतवणूकीवर मिळवलेल्या गुंतवणूकीचे उत्पन्न भांडवलासाठी पात्र असलेल्या कर्ज घेण्यापासून वजा केले जाते. इतर कर्ज घेण्याच्या किंमती ज्या

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

कालावधीत केल्या जातात त्या कालावधीत वाढवल्या जातात.

१.१४ पोस्ट-रोजगार फायदे

परिभाषित योगदान योजना

कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी आणि पेन्शन फंडाच्या योगदानाच्या स्वरूपात सेवानिवृत्तीचा लाभ नफा आणि तोटा खात्यावर आकारला जातो.

परिभाषित लाभ योजना

ग्रॅज्युएटी ही निश्चित केलेल्या योजनेच्या स्वरूपात असते.

ग्रॅज्युएटीसाठी तरतूद नोंदविण्याच्या तारखेस वास्तविक मूल्यांकनाच्या आधारे मोजली जाते आणि नफा-तोटाच्या स्टेटमेंटवर शुल्क आकारले जाते. प्रोजेक्ट युनिट क्रेडिट पद्धतीचा वापर करून वास्तविक मूल्यमापन मोजले जाते.

निव्वळ परिभाषित लाभाच्या दायित्वावर निव्वळ व्याजात समाविष्ट असलेली रक्कम आणि योजनेच्या मालमत्तेवरील परतावा (निव्वळ परिभाषित लाभाच्या उत्तरदायित्वावर निव्वळ व्याजात समाविष्ट असलेली रक्कम वगळता) पुन्हा मोजमापे, वास्तविक लाभ आणि तोटा यांचा समावेश, बॅलन्स शीटमध्ये त्वरित ओळखले जाते की ते संबंधित कालावधीत इतर व्यापक उत्पन्न (ओसीआय) द्वारे राखीव उत्पन्नासाठी संबंधित डेबिट किंवा क्रेडिटसह क्रेडिट आहेत. त्यानंतरच्या काळात नफ्यासाठी किंवा तोटा करण्यासाठी पुन्हा-मोजमापांची पुन्हा वर्गीकरण केली जात नाही.

इतर कर्मचार्यांचे फायदे - अर्जित रजा

लीव्ह एन्कॅशमेंटला नफा आणि तोटा खाते आणि जेव्हा ते जमा होतात तेव्हाच्या स्टेटमेंटमधील खर्च म्हणून ओळखले जातात. बॅलन्स शीटच्या तारखेनुसार वास्तविक मूल्यांकनासह कंपनी प्रोजेक्ट केलेली युनिट क्रेडिट पद्धत वापरून उत्तरदायित्व निश्चित करते. मोजमाप नफा आणि तोटा इतर व्यापक उत्पन्नाच्या विधानात ओळखला जातो.

प्रतिनियुक्तीवाद्यांना नोकरीनंतरचे फायदे

अन्य भारत सरकार / सरकार / इतर सरकारी विभाग / पीएसयू यांच्या प्रतिनियुक्तीवर कर्मचार्यांनंतरच्या कर्मचार्यांना त्यांच्या संबंधित पालक संघटना / नियोक्ता यांना त्यांच्या निर्देशानुसार पैसे दिले जातात. आर्थिक वर्षाच्या समाप्तीस देय असलेल्या अशा लाभासाठी आवश्यक तरतूदीचा अंदाज लावला जातो आणि त्यासाठी प्रदान केली जाते.

१.१५ उत्पन्न कर

उत्पन्न कर

कर प्राप्ती कर अधिका authorities यांना अपेक्षित असलेल्या रकमेवर वर्तमान आयकर मोजला जातो

अहवाल देण्याच्या तारखेपासून अंमलात असलेले कर दर आणि कर कायदे वापरणे.

नफा-तोटाच्या स्टेटमेंटच्या बाहेरील मान्यताप्राप्त वस्तूशी संबंधित सध्याचा आयकर अन्य व्यापक व्याज (ओसीआय) किंवा इक्विटीमध्ये मान्य केला जातो. सध्याच्या कर आयटम ओसीआयमध्ये किंवा थेट इक्विटीमध्ये मूलभूत व्यवहाराशी संबंधित आहेत.

स्थगित कर

मालमत्ता आणि दायित्वांच्या कर बेसमधील तात्पुरते फरक आणि अहवाल देण्याच्या तारखेला आर्थिक अहवाल देण्याच्या उद्देशाने त्यांची वहन रक्कम यांच्यावर उत्तरदायित्वाची पद्धत वापरून स्थगित कर प्रदान केला जातो.

विलंबित कर मालमत्ता इतक्या प्रमाणात ओळखल्या जात आहेत की करपात्र नफा उपलब्ध होईल ज्याच्या विरुद्ध वजा करता येण्याजोगे तात्पुरते फरक आणि न वापरलेले कर जमा करणे आणि न वापरलेले कर तोटा पुढे करणे शक्य आहे.

स्थगित कर मालमत्तेच्या वाहून जाणाऱ्या रकमेचा अहवाल प्रत्येक रिपोर्टिंग तारखेला केला जातो आणि त्या प्रमाणात कमी केला जातो की पुढे ढकललेले कर मालमत्तेचा सर्व भाग किंवा भाग वापरण्यास पुरेसा करपात्र नफा उपलब्ध होईल.

संबंधित कर मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व जेव्हा ते समान कर आकारणी प्राधिकरणाने आकारलेल्या आयकरांशी संबंधित असतात आणि संबंधित संस्था तिची सध्याची कर मालमत्ता आणि दायित्वे निव्वळ आधारावर निकाली काढण्याचा विचार करतात तेव्हा त्यांना ऑफसेट केले जाते.

नफा आणि तोटाच्या स्टेटमेंटच्या बाहेर मान्यता असलेल्या वस्तूशी संबंधित स्थगित कर नफ्यात तोटाच्या स्टेटमेंटच्या बाहेर ओळखला जातो. अशा स्थगित कर आयटम इतर व्यापक उत्पन्न किंवा थेट इक्विटीमध्ये मूलभूत व्यवहाराशी संबंधित आहेत.

स्थगित कर मालमत्ता आणि दायित्वे ज्या वर्षात तात्पुरती फरक प्राप्त होण्याची किंवा तोडगा निघण्याची अपेक्षा आहे अशा वर्षामध्ये करपात्र उत्पन्नावर लागू होणे अपेक्षित भरीव अधिनियमित कर दर वापरून मोजले जाते.

१.१६ लीज

भाडेकरार म्हणून कंपनी:

सुधारित रेट्रोस्पेक्टिव्ह पद्धतीचा वापर करून कंपनीने १ एप्रिल, २०१९ पासून Ind AS ११६-लीज लागू केले आहे, त्यानुसार मागील कालावधीची माहिती पुन्हा दिली गेली नाही. प्रारंभिक अर्जाच्या तारखेला या मानकांच्या अर्जावरील संचयी प्रभाव सीडब्ल्यूआयपी मध्ये ओळखला जातो. कंपनीच्या लीज मालमत्ता वर्गात मुख्यतः जमीन आणि इमारतींसाठी लीज असतात. एकत्रित लीज करारा अंतर्गत जमीन व इमारतीचे स्वतंत्रपणे मूल्यांकन केले जाते. कराराच्या सुरुवातीस कंपनी कंलाट आहे की लीज आहे की नाही याचे मूल्यांकन कंपनी करते. जर करारामध्ये विचार-विनिमयाच्या बदल्यात ठराविक मुदतीसाठी ओळखलेल्या मालमत्तेचा वापर नियंत्रित करण्याचा अधिकार मिळाल्यास कराराचा भाग असतो किंवा असतो. कराराद्वारे ओळखल्या जाणार्या अधोरेखित मालमत्तेचा वापर नियंत्रित करण्याचा अधिकार आहे की नाही हे मूल्यांकन करण्यासाठी कंपनी मूल्यांकन करते की नाही:

- करारामध्ये ओळखल्या जाणार्या मूळ मालमत्तेचा वापर समाविष्ट असतो,
- लीजच्या कालावधीत अंतर्निहित मालमत्तेचा वापर केल्यामुळे कंपनीला सर्व आर्थिक लाभ मिळालेले आहेत.
- अंतर्निहित मालमत्तेचा वापर निर्देशित करण्याचा कंपनीला अधिकार आहे.

भाडेपट्टी सुरू झाल्याच्या तारखेला कंपनीने १२ महिन्यांच्या मुदतीच्या लीज वगळता लीज वगळता, भाडेपट्टी असलेल्या सर्व भाडेपट्टीच्या व्यवस्थेसाठी वापरलेली राइट-ऑफ-वापर मालमत्ता ("ROU") आणि संबंधित लीज देयता ओळखली जाते. कमी (अल्प मुदतीच्या लीज) आणि कमी मूल्याच्या मालमत्तेच्या लीज.

ROU मालमत्ता सुरुवातीला किंमतीनुसार ओळखल्या जातात, ज्यात भाडेपट्टीच्या सुरुवातीच्या तारखेस किंवा त्यापूर्वी लीज देयकासाठी समायोजित लीज देयतेच्या आरंभिक रकमेचा समावेश असतो आणि कोणत्याही प्रारंभिक थेट खर्चात

कोणत्याही लीज प्रोत्साहनपरीक्षा कमी असते.

ROU मालमत्ता नंतर कमी किंमतीत साचलेल्या घसारा आणि कमजोरी तोट्यात, काही असल्यास मोजल्या जातात.

ROU मालमत्ता सुरुवातीच्या तारखेपासून लीज मुदतीच्या कमी कालावधीत आणि अंतर्निहित मालमत्तेच्या उपयुक्त जीवनापेक्षा सरळ रेषांच्या आधारावर नाकारली जातात.

कोणतीही लीज बदल किंवा सुधारित इन-पदार्थ निश्चित लीज पेमेंट्स प्रतिबिंबित करण्यासाठी योग्य-वापरात असलेली मालमत्ता आणि लीज देयता देखील समायोजित केली जाते.

भाड्याने देय देयता सुरुवातीला भावी लीज देयकाच्या सध्याच्या किंमतीवर मोजली जाते. प्रभावी पट्टी (ईआयआर) वापरून लीजवर दिलेली व्याज दर किंवा सहजपणे निर्धारणीय नसल्यास लीजची देयके सूट दिली जातात. लीज देयता नंतर लीज देयतेवर व्याज प्रतिबिंबित करण्यासाठी वहन रक्कम वाढवून पुन्हा मोजली जाते, लीज देयकास प्रतिबिंबित करण्यासाठी वाहन रक्कम कमी करते. सामान्यतः भाड्याने दिलेली मालमत्ता समायोजित देखील करते.

भाडेपट्टीवर पूर्ण विचार करून, व्यवहार किंमत असल्याने मालमत्तेसंदर्भात, अशा मालमत्तांना आरओयू मालमत्तेखाली व्यवहाराच्या किंमतीनुसार मान्यता दिली जात नाही. अन्य प्रकरणांमध्ये, आरओयू मालमत्ता भाडेपट्ट्या देण्याच्या बरोबरीची असते.

कर्जदाराची कंपनी:

ज्या लीजमध्ये कंपनी मालमत्तेच्या मालकीचे सर्व जोखीम आणि फायदे मोठ्या प्रमाणात हस्तांतरित करित नाही त्यांना ऑपरेटिंग पट्टे म्हणून वर्गीकृत केले जाते. भाडेपट्टीचे उत्पन्न (बांधकाम उद्देशाने वगळता), जर काही असेल तर, ऑपरेटिंग लीजवरून संबंधित भाडेपट्टीच्या मुदतीवर सरळ रेषेत आधारे ओळखले जाते ज्याशिवाय वाढीव भाडेपट्टी चलनवाढीचा प्रभाव दर्शवते आणि भाडेपट्टी खर्च अशा प्रकरणात प्रत्यक्षात कालावधी भाड्याने दिलेला असतो.

लीजचे वित्तपुरवठा म्हणून वर्गीकरण केले जाते जेव्हा मालकीची सर्व जोखीम आणि बक्षीस कंपनीकडून भाडेपट्ट्यावर हस्तांतरित केले जातात. फायनान्स लीजवर भाडेपट्ट्यांद्वारे देय रकमेची भाडेपट्ट्यांमध्ये कंपनीच्या निव्वळ गुंतवणूकीवर प्राप्तीयोग्य म्हणून नोंद केली जाते. लीजच्या संदर्भात थकित निव्वळ गुंतवणूकीवर नियमित कालावधीचा परतावा दर्शविण्याकरिता वित्त लीज उत्पन्न लेखा कालावधीसाठी वाटप केले जाते.

१.१७ पैसे कमविणे (EPS)

मूलभूत कमाईची गणना वर्षातील निव्वळ नफा / (तोटा) विभाजित करून इक्विटी भागधारकांना (पसंतीचा लाभांश व गुणविशेष कर कमी केल्यावर) वर्षाच्या कालावधीतील थकित इक्विटी शेअर्सच्या भारित सरासरी संख्येद्वारे विभागली जाते.

प्रति शेअर सौम्य कमाईची गणना करण्याच्या हेतूने, इक्विटी भागधारकांना वर्षाचे निव्वळ नफा / (तोटा) आणि वर्षाच्या दरम्यान थकित शेअर्सची भारित सरासरी संख्या सर्व पातळ संभाव्य इक्विटी शेअर्सच्या परिणामासाठी समायोजित केली जातात.

१.१८ रोख आणि रोख उपकरणे

बॅलन्सशीटमधील रोख आणि रोख समकक्षांमध्ये बँकांमध्ये रोख रक्कम असते आणि हाताची मागणी ठेव आणि अल्प मुदतीच्या ठेवी असतात, ज्या मूल्यात बदल होण्याचा धोका नसतात.

IND AS ७ मध्ये केलेल्या दुरुस्तीसाठी संस्थांकडून आवश्यक आहे की रोख प्रवाह आणि नॉन-रोख बदलांमुळे उद्भवणारे दोन्ही बदल (जसे की परकीय चलन नफा किंवा तोटा) यासह वित्तपुरवठा उपक्रमांमुळे उद्भवलेल्या त्यांच्या दायित्वांमध्ये होणाऱ्या बदलांची प्रकटीकरण प्रदान करणे. कंपनीने कॅश फ्लो स्टेटमेंटमधील वर्तमान आणि तुलनात्मक कालावधीसाठी माहिती प्रदान केली आहे.

१.१९ तरतूद, सामग्रीची दायित्व आणि सामग्री मालमत्ता

तरतूद ओळखली जाते जेव्हा:

- मागील घटनेचा परिणाम म्हणून कंपनीचे सध्याचे बंधन (कायदेशीर किंवा विधायक) आहे;
- हे शक्य आहे की आर्थिक फायद्याचे मूर्त स्वरूप देणाऱ्या संसाधनांचा बहिष्कार सोडविणे आवश्यक असेल; आणि
- एक बंधनकारक रकमेचा विश्वासार्ह अंदाज काढला जाऊ शकतो.
- जर पैशाच्या वेळेच्या किंमतीचा परिणाम साहित्याचा असेल तर तरतूद कर-पूर्व दराचा वापर करून सूट दिली जाते जी योग्यतेनुसार दायित्वासाठी विशिष्ट जोखीम प्रतिबिंबित करते. सूट वापरली जाते तेव्हा, वेळ निघून गेलेल्या तरतूदीतील वाढ ही वित्तखर्च म्हणून ओळखली जाते.
- संशयास्पद कर्ज / आगाऊ तरतूद केली जाते जेव्हा वेतनाच्या कालावधीची पर्वा न करता व अवास्तवतेची स्थापना केली जाते तेव्हा लेखी कर्ज दिले जाते.
- संभाव्य दायित्व किंवा एखादे संभाव्य बंधन किंवा सद्यस्थितीची आवश्यकता असते जेव्हा त्यास संसाधनांचा बहिर्गमन आवश्यक असतो परंतु असे करणे आवश्यक असते. आकस्मिक दायित्व देखील अत्यंत प्रकरणांमध्ये उद्भवते जिथे संभाव्य उत्तरदायित्व असते ज्यास ओळखता येत नाही कारण ते विश्वसनीयपणे मोजले जाऊ शकत नाही.
- जेथे संभाव्य बंधन आहे किंवा सद्यस्थितीचे बंधन आहे जसे की संसाधनांचा बहिर्गमन होण्याची शक्यता दूरस्थ आहे, कोणतीही तरतूद किंवा प्रकटीकरण केले जात नाही.
- व्यवस्थापन / स्वतंत्र तज्ञांच्या निकालाच्या आधारे आकस्मिक दायित्वे जाहीर केली जातात. आकस्मिक मालमत्ता ओळखल्या जाऊ शकत नाहीत परंतु आर्थिक विधानांमध्ये उघड केल्या जातात.
- तरतूदी आणि आकस्मिक उत्तरदायित्वांचे प्रत्येक ताळेबंद तारखेला पुनरावलोकन केले जाते आणि वर्तमान अंदाज / निर्णय प्रतिबिंबित करण्यासाठी समायोजित केले जाते.

१.२० AID मध्ये अनुदान

मालमत्ता तयार करण्यासाठी भांडवली खर्चासाठी सरकारी अधिकाऱ्यांकडून दिले जाणारे अनुदान सुरुवातीला “डिफर्ड उत्पन्न” म्हणून दर्शविले जाते. त्यानंतर त्या मालमत्तेवरील घसाराच्या प्रमाणात संबंधित मालमत्तेच्या आयुष्यात दरवर्षी उत्पन्न म्हणून ओळखल्या जातात.

जेथे कंपनीला शासकीय अधिकाऱ्यांकडून गैर-आर्थिक अनुदान मिळते ती मालमत्ता आणि अनुदान नाममात्र मूल्यांवर नोंदवले जाते आणि मूलभूत मालमत्तेच्या फायद्याच्या वापराच्या अपेक्षेनुसार उपयुक्त जीवन आणि उत्पन्नाच्या नमुन्यावर उत्पन्न विवरणपत्रावर दिले जाते.

सरकारी अधिकार्यांकडून (सब डेबिट) मिळालेल्या मार्केट इंटरेस्ट रेटपेक्षा कमी व्याज मुक्त कर्ज हे सध्याच्या बाजार व्याज दरावर आधारित कर्जाचे उत्पन्न आणि कर्जाचे मूल्य यामधील फरक म्हणून मोजले जाते.

१.२१ विभाग अहवाल

कंपनीकडे फक्त एकच अहवाल देणारा ऑपरेटिंग विभाग आहे जो मुंबईत मेट्रो रेल सिस्टम विकसित करीत आहे. त्यानुसार, वित्तीय विवरणपत्रात दिसून येणारी रक्कम कंपनीच्या एकल व्यवसाय विभागाशी संबंधित आहे.

१.२२ वित्तीय उपकरणे

पआर्थिक साधन म्हणजे एखादा करार ज्यामुळे एखाद्या घटकाची आर्थिक मालमत्ता आणि दुसऱ्या घटकाची आर्थिक उत्तरदायित्व किंवा इक्विटी इन्स्ट्रुमेंट वाढते.

प्रभावी व्याज दर (ईआयआर) हा दर आहे जी भविष्यातील रोखीच्या पावत्या किंवा वित्तीय साधनांच्या अपेक्षित आयुष्यावरील देयके किंवा कमी कालावधीसाठी, जेथे योग्य असेल तेथे आर्थिक मालमत्ता किंवा दायित्वाच्या निव्वळ वाहनातून सूट देते.

१.२३ वित्तीय मालमत्ता

पप्रारंभिक मोजमाप

जेव्हा कंपनी इन्स्ट्रुमेंटच्या कंलाटी तरतुदींचा पक्ष बनते तेव्हा आर्थिक मालमत्ता ओळखल्या जातात. सुरुवातीच्या काळात आर्थिक मालमत्ता मोजल्या जातात. व्यवहार मालमत्तेच्या प्रारंभिक मान्यतेनुसार मोजलेल्या वाजवी मूल्यात (नफा-तोटाच्या माध्यमाने आर्थिक मालमत्ता व्यतिरिक्त) संपादन करणे किंवा वित्तीय मालमत्ता देणे (इश्यू) यास थेट श्रेय दिले जाणारे व्यवहार खर्च.

नंतरचे मापन

आर्थिक मालमत्ता वर्गीकृत करणे आणि नंतर मोजली जातात

- प्रभावी व्याज दर (ईआयआर) पद्धत वापरून अमोराइज्ड किंमत

- इतर व्यापक उत्पन्नाद्वारे उचित मूल्य (एफव्हीओसीआय)

- नफा आणि तोटा (एफव्हीटीपीएल) च्या माध्यमातून उचित मूल्य

(i) ऋणमुक्त किंमतीवर आर्थिक मालमत्ता

प्रारंभिक मोजमापानंतर अशा वित्तीय मालमत्ता नंतर प्रभावी व्याज दर (ईआयआर) पद्धतीचा वापर करून मोजमाप किंमतीवर मोजल्या जातात. नफा आणि तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये इतर उत्पन्नामध्ये समावेश आहे. अशक्तपणामुळे उद्भवणाऱ्या नुकसानीची नोंद नफा व तोटाच्या विधानात केली जाते.

(ii) इतर व्यापक उत्पन्नाद्वारे ((FVOCI)) उचित मूल्य असलेल्या वित्तीय मालमत्ता

उचित मूल्य हालचाली इतर व्यापक उत्पन्न (ओसीआय) मध्ये मान्य केल्या जातात. कर्जाच्या साधनाची मान्यता दिल्यास, ओसीआयमध्ये पूर्वी मान्यता प्राप्त संचयी नफा किंवा तोटा इक्विटीपासून नफा व तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये पुन्हा वर्गीकृत केला

जातो.

(iii) नफा किंवा तोटा (FVTPL) च्या माध्यमातून वाजवी किंमतीत वित्तीय मालमत्ता

कोणतीही आर्थिक मालमत्ता, जी आकारणी केलेल्या किंमतीनुसार किंवा एफव्हीओसीआय म्हणून वर्गीकरणासाठी निकषांची पूर्तता करित नाही, एफव्हीटीपीएलमध्ये वर्गीकृत केली जातात. लाभ किंवा तोटा स्टेटमेंटमध्ये नफा किंवा तोटा ओळखला जातो.

डी-मान्यता

जेव्हा आर्थिक मालमत्तेतून रोख रकमेचे कराराचे हक्क कालबाह्य होतात किंवा ती वित्तीय मालमत्ता हस्तांतरित करते आणि हस्तांतरण डी-मान्यतासाठी पात्र ठरते तेव्हा वित्तीय मालमत्तांची नावे ओळखली जात नाहीत.

जेव्हा आर्थिक मालमत्तेतून रोख प्रवाहांचे कंलाटी अधिकार संपतात किंवा जेव्हा आर्थिक मालमत्ता आणि सर्व भरीव जोखीम आणि पुरस्कार हस्तांतरित केले जातात तेव्हा वित्तीय मालमत्तेची ओळख पटविली जात नाही. जेव्हा विझलेली, डिस्वार्ज केलेली, रद्द केली किंवा कालबाह्य होते तेव्हा आर्थिक उत्तरदायित्वाची ओळख पटविली जात नाही.

१.२४ आर्थिक उत्तरदायित्व

सर्व आर्थिक दायित्वांना आरंभी निष्पक्ष मूल्यावर मान्यता दिली जाते आणि, कर्जे आणि उधार घेण्याच्या आणि देण्यांच्या प्रकरणी, थेट संबंधित व्यवहारासाठी खर्च येतो.

कर्ज आणि उधार

आरंभिक मान्यतेनंतर, व्याज लागू असणारी कर्जे आणि उधार यांना ईआयआर पध्दत वापरून परिशोधन खर्चाकडे पुढे मोजले जातात. जेव्हा दायित्वांची मान्यता रद्द केली जाते आणि तसेच ईआयआर परिशोधन प्रक्रियेद्वारा मिळकती आणि क्षति यांना नफा आणि तोट्यामध्ये मानले जाते.

परिशोधन खर्च अधिगहणावरील कोणत्याही डिस्काउंट किंवा प्रीमियमला ध्यानात गणला जातो आणि शुल्के किंवा खर्च ईआयआरचे एक अविभाज्य अंग असतात. ईआरआर परिशोधन आर्थिक खर्चात सामील केला जातो आणि त्याला नफा आणि तोट्याच्या विवरणात आर्थिक खर्च म्हणून सामील केले जाते.

पुढील मोजमापन

आर्थिक मत्ता पुढे इफेक्टिव्ह इंटरनेट मेथड वापरून परिशोधन खर्चावर मोजले जातात. त्याला अपवाद म्हणजे आर्थिक मत्ता व्यापारासाठी घेतले जातात किंवा एफव्हीटीपीएलकडे नामील जातात, ज्यांना पुढे निष्पक्ष मूल्याकडे मिळकती आणि क्षति यांना नफा आणि तोट्यामध्ये मानले जाते. सर्व डेरिव्हेटिव्ह आर्थिक संलेख एफव्हीटीपीएलकडे जबाबदार असतात.

मान्यता रद्द करणे

कंपनीच्या ताळेबंदातून आर्थिक दायित्वाची मान्यता तेव्हा रद्द होते, जेव्हा दायित्वाच्या अंतर्गत अनुग्रह डिस्वार्ज हातो किंवा रद्द केला जातो किंवा त्याची मुदत समाप्ती होते. जेव्हा एखाद्या वर्तमान आर्थिक दायित्वाच्या जागी त्याच देणेकऱ्याकडून दुसऱऱ्याकडे पुरेशा भिन्न अटीवर जागा घेतली जाते, किंवा वर्तमान दायित्वाच्या अटी पुरेशा सुधारीत केलेल्या असतात, तेव्हा अशा एखाद्या अदलाबदलीस किंवा सुधारणेस मुळ दायित्वाची मान्यता रद्द केली आणि नव्या दायित्वाला मान्यता दिली असे

MMRC

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वार्षिक अहवाल २०१९-२०

समजले जाते. वहन करणाऱ्या संबंधित रकमेमधील फरकाला नफा आणि तोट्याच्या विवरणामध्ये मान्यता दिली जाते.

वित्तीय साधनाची भरपाई

आर्थिक मत्ता आणि आर्थिक दायित्वे ऑफसेट असतात आणि जर मान्यताप्राप्त रकमेला ऑफसेट केलेला वर्तमान कायदेशीर लागू करण्याजोगा हक्क असेल आणि एकाच वेळी मत्ता रियलाईझ आणि दायित्वांचा निपटारा करण्यासाठी एका निव्वळ आधारावर निपटारा करण्याचा हेतू असेल, तर ताळेबंदात निव्वळ रकम लिहिली जाते.

१.२५ निष्पक्ष मूल्यमापन

निष्पक्ष मूल्य हे एक असे मूल्य असते जे मापनाच्या तारखेस बाजारपेठेच्या सहभागांदरम्यान एका क्रमबद्ध व्यवहारात एक दायित्व स्थानांतरीत एखादी मत्ता विकण्यासाठी मिळाली असेल किंवा पैसे दिले असतील. निष्पक्ष मूल्याचे मापन अशा पूर्व धारणेच्या आधारावर केले जाते, की मत्ता विकण्यासाठी किंवा दायित्व हस्तांतरीत करण्यासाठी व्यवहार एका मार्गाने होतो.

निष्पक्ष मूल्य हे एक असे मूल्य असते जे मापनाच्या तारखेस बाजारपेठेच्या सहभागांदरम्यान एका क्रमबद्ध व्यवहारात एक दायित्व स्थानांतरीत एखादी मत्ता विकण्यासाठी मिळाली असेल किंवा पैसे दिले असतील. निष्पक्ष मूल्याचे मापन अशा पूर्व धारणेच्या आधारावर केले जाते, की मत्ता विकण्यासाठी किंवा दायित्व हस्तांतरीत करण्यासाठी व्यवहार एका मार्गाने होतो.

◇ मत्ता किंवा दायित्वासाठी मुख्य बाजारामध्ये, किंवा

◇ मुख्य बाजाराच्या अनुपस्थितीत, मत्ता किंवा दायित्वासाठी मार्केट अतिशय फायदेशीर असते.

एखाद्या मत्तेचे किंवा दायित्वाचे निष्पक्ष मूल्य पूर्वधारणा वापरून मोजले जाते, जे बाजारपेठ सहभागी मत्ता किंवा दायित्व मूल्यनिर्धारण करताना वापरतील, असे मानू की बाजारपेठेचे सहभागी त्यांच्या सर्वश्रेष्ठ आर्थिक हितात करतात.

एका गैर-आर्थिक मत्तेचे एका निष्पक्ष मूल्याचे मापन मत्तेस त्याच्या सर्वोत्कृष्ट क्षमतेत वापरून आर्थिक लाभ निर्माण करण्यासाठी बाजारपेठ सहभागाच्या क्षमतेस ध्यानात घेऊन किंवा दुसऱ्या बाजारपेठ सहभाग्याला ते विकूण, जे त्याच्या सर्वोत्कृष्ट क्षमतेत वापरेल असे केले जाते.

कंपनी अशा मुल्यांकन तंत्रांना वापरते, जे परिस्थितीमध्ये योग्य असतात आणि ज्यांच्यासाठी निष्पक्ष मूल्य मोजण्यासाठी पुरेसा डेटा उपलब्ध असतो, ज्यामुळे संबंधित निरीक्षणात्मक माहितीचा वापर होतो.

कंपनी अशा मुल्यांकन तंत्रांना वापरते, जे परिस्थितीमध्ये योग्य असतात आणि ज्यांच्यासाठी निष्पक्ष मूल्य मोजण्यासाठी पुरेसा डेटा उपलब्ध असतो, ज्यामुळे संबंधित निरीक्षणात्मक माहितीचा वापर होतो.

➤ पातळी १- समान मालमत्ता किंवा दायित्वांसाठी सक्रिय बाजारपेठेतील इनपुटला भाव दिले जातात.

➤ पातळी २- मालमत्ता किंवा देय देणगीसाठी प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षरित्या देखरेखीसाठी केलेली पातळी 1 मध्ये समाविष्ट केलेल्या किंमतीपेक्षा इनपुट असतात.

➤ निदर्शनास येणाऱ्या इनपुट मार्केट डेटावर आधारीत नसतात. वाजवी मूल्ये संपूर्ण किंवा अंशतः असे मानल्या जातात की मूल्यमापन मॉडेल वापरून निश्चित केली जाते ज्या किंमतींचे समर्थन करत नाहीत त्याच उपकरणांमध्ये वर्तमान बाजारातील व्यवहारांचे पालन केले जाऊ शकत नाही किंवा ते अनुपलब्ध बाजार डेटावर आधारित नाहीत.

मत्ता आणि दायित्वे, ज्यांना आवर्ती आधारावर आर्थिक विवरणात मान्यता असते, त्यांच्यासाठी कंपनी हे निर्धारित करते की प्रत्येक रिपोर्टिंग कालावधीच्या अखेरीस वर्गीकरणाचे पुनर्मूल्यांकनाद्वारा अधिश्रेणीतील पातळ्यांमध्ये हस्तांतरण घडले आहे काय.

निष्पक्ष मुल्यांच्या अस्वीकारणाच्या हेतुसाठी, कंपनी व स्पष्ट केल्यानुसार, निष्पक्ष मुल्यांच्या अधिश्रेणीची पातळी आणि मत्ता आणि दायित्वांच्या जोखमी आणि वैशिष्ट्ये स्वरूपाच्या आधारावर मत्ता आणि दायित्वांची श्रेणी निर्धारित करते.

१.२६ कोविड- १९ पासून जागतिक आरोग्य साथीच्या संबंधित अनिश्चिततेचा अंदाज

कंपनीने कोविड -१९ बाबत वेळोवेळी विविध शासकीय अधिकाऱ्यांनी जारी केलेली सर्व मार्गदर्शक तत्त्वे आणि प्रोटोकॉल लागू केले आहेत. २५.०३.२०२० पासून देशव्यापी लॉकडाउनची अंमलबजावणी झाली आणि त्याप्रमाणे, वित्तीय वर्ष २०१९-२०२० च्या चौथ्या तिमाहीत त्याचा कंपनीवर होणारा परिणाम महत्त्वपूर्ण नव्हता. ३१.३.२०२० च्या पुढे तात्पुरती लॉकडाउन चालू राहिल्याने कंपनीने कोविड -१९ च्या प्रकल्पावरील परिणामाचे आणखी मूल्यांकन करावे लागेल. यामुळे कराराची पूर्तता होणार्या खर्चाच्या अंदाजाचे पुनरीक्षण तसेच कंत्राटदारांकडून निर्धारित कराराच्या शर्तीनुसार कंत्राटदारांकडून फोर्स मॅज्योर कलम मागितल्यामुळे उद्भवलेल्या अतिरिक्त प्रयत्नांचा आणि दाव्यांचा पुन्हा विचार केला जाऊ शकतो. आत्तापर्यंत, कंपनीचे असे मत आहे की कोविड -१९ चा परिणाम भरीव असू शकत नाही. कंपनीने भविष्यातील काळात पूर्ण होणाऱ्या किंमतीशी संबंधित अनिश्चितता ओळखण्यासाठी या घडामोडींवर नजर ठेवण्यासाठी धोरण आखण्याचे ठरविले.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड 31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि.
वर्ष संपलेल्या मार्च 31, 2020 च्या वित्तीय स्टेट्सच्या नोंदस

टीप 2: मालमत्ता जागा आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता

अ. क्र. / तपशील	सोस ब्लॉक				संचित अवमूल्यन / विक्रीकरण				(रुपये लाख)	
	शिल्लक 1 एप्रिल 2019 पर्यंत (पुनर्संचयित)	अतिरिक्त	समायोजन	हटवणे / विलंबाट	शिल्लक 31 मार्च 2020 पर्यंत	वर्षासाठी	समायोजन	हटवणे / विलंबाट	31 मार्च 2020 पर्यंत	नेट ब्लॉक शिल्लक 31 मार्च 2020 पर्यंत
(अ) मालमत्ता, जागा आणि उपकरणे										
1 जमीन	42,325.89	3,572.40	-	-	45,898.29	-	-	-	-	45,898.29
लीजहोल्ड जमीन (नोंद 2.1 परत)	1,108.27	-	(1,108.27)	-	-	-	-	-	-	-
2 इमारत (नोंद ३.३ परत)	2,234.60	14.15	65.13	10.64	2,303.24	440.88	6.89	1.38	692.99	1,610.25
3 संपादन व परिसर (नोंद ३.३ परत)	272.70	31.34	(8.13)	0.40	295.51	196.96	(6.16)	0.18	249.63	45.88
4 फर्निचर आणि फिक्स्चर (नोंद 2.2 परत)	193.91	0.23	42.14	1.75	234.53	27.05	4.65	0.19	51.23	183.30
5 वाहने	60.25	-	-	-	60.25	30.55	-	-	39.00	21.25
6 कार्यालयीन उपकरणे (नोंद ३.३ परत)	356.98	12.77	(99.14)	15.98	254.63	54.60	(5.38)	8.77	110.29	144.34
एकूण मालमत्ता, जागा आणि उपकरणे	48,552.60	3,630.89	(1,108.27)	28.77	49,046.45	587.99	-	10.52	1,143.14	47,903.31
(ब) अमूर्त मालमत्ता										
1 सॉफ्टवेअर / परवाना शुल्क आणि इतर किंमत	158.80	169.82	-	-	328.62	43.04	-	-	100.95	227.67
2 परवानग्या	1,007.87	(1,007.87)	-	-	(0.00)	-	-	-	-	(0.00)
भरपाईसह (नोंद ३.४ परत)	6.36	0.13	(0.04)	6.36	6.45	-	-	-	-	6.45
नाममात्र रक्कम (नोंद 2.1 परत)	1,173.03	169.95	(1,007.91)	-	335.07	43.04	-	-	100.95	234.12
एकूण अमूर्त मालमत्ता										

*शेधे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानाशी संबोधित नाही आणि कसेल्या समायोजनाचे प्रतिबिंबित करते, नोंद 29 परत.

2.1 116 इंटरनॅशनल स्टेशन प्रभावामुळे भाडेपट्ट्यातील जमीन आणि परवानग्या समायोजित करणे (नोंद 4 परत).

2.2 वर्षभरत, कोही विशिष्ट मालमत्ता त्याच्या योग्य श्रेणीसाठी पुनर्वांकित केल्या गेल्या आहेत - म्हणजे संपादन आणि बाह्य उपकरणांपासून कार्यालयीन उपकरणे - सोस ब्लॉक: रु. 1.13 लाख आणि जमा झालेल्या घसारा: रु. 6.16 लाख, कार्यालयीन उपकरणे ते इमारतीपर्यंत - एकूण गट: रु. 1.65 रु. Aoc लाख रुपये आणि एकत्रित घसारा रु. 89.89 लाख आणि अतिरिक्त इतिवक्तपत्रेस ते फर्निचर-सोस ब्लॉक: रु. 12.14 आणि संचित अवमूल्यन रु. 4.65 लाख.

अ. क्र. / तपशील	सोस ब्लॉक				संचित अवमूल्यन / विक्रीकरण				(रुपये लाख)	
	शिल्लक 1 एप्रिल 2018 पर्यंत	अतिरिक्त (पुनर्संचयित)*	समायोजन	हटवणे / विलंबाट (पुनर्संचयित)	शिल्लक 31 मार्च 2019 पर्यंत (पुनर्संचयित)	वर्षासाठी	समायोजन	हटवणे / विलंबाट	31 मार्च 2019 पर्यंत	नेट ब्लॉक शिल्लक 31 मार्च 2020 पर्यंत (पुनर्संचयित)
(अ) मूर्त मालमत्ता										
1 जमीन	5,976.30	36,349.59	-	-	42,325.89	-	-	-	-	42,325.89
पूर्ण मालकीची जमीन	1,108.27	-	-	-	1,108.27	-	-	-	-	1,108.27
भाडेपट्ट्यातील जमीन	-	2,234.60	-	-	2,234.60	246.60	-	-	246.60	1,988.00
2 इमारत	253.69	19.56	-	0.55	272.70	69.93	-	0.23	196.96	73.74
3 संपादन आणि उपकरणे	60.25	146.53	-	-	193.91	12.17	-	-	19.72	174.19
5 फर्निचर आणि फिक्स्चर	75.14	47.38	-	-	60.25	7.53	-	-	30.55	29.70
6 वाहने	75.14	-	-	-	75.14	45.92	-	-	69.84	287.14
4 कार्यालयीन उपकरणे	7,521.03	39,036.18	-	4.61	46,552.60	382.15	-	0.51	565.67	45,986.93
एकूण मालमत्ता, जागा आणि उपकरणे										
(ब) अमूर्त मालमत्ता										
1 सॉफ्टवेअर / परवाना शुल्क आणि इतर किंमत	129.96	28.84	-	-	158.80	28.58	-	-	57.91	100.89
2 परवानग्या	1,609.31	-	-	601.44	1,007.87	-	-	-	-	1,007.87
भरपाईसह	7.60	0.09	(0.04)	1.33	6.36	-	-	-	-	6.36
नाममात्र रक्कम	1,746.87	28.93	-	602.77	1,173.03	28.58	-	-	57.91	1,115.12
एकूण अमूर्त मालमत्ता										

*शेधे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानाशी संबोधित नाही आणि कसेल्या समायोजनाचे प्रतिबिंबित करते, नोंद 29 परत.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

अ. क्र.	तपशील	शिल्लक 1 एप्रिल 2017 पर्यंत		अतिरिक्त (पुनर्संचयित)*		समायोजन		हदबंदी / विलंबाट		शिल्लक 31 मार्च 2018 पर्यंत (शिल्लक पुनर्संचयित)		1 एप्रिल 2017 पर्यंत		वर्षासाठी		संचित अवमूल्यन / विक्रीकरण		हदबंदी / विलंबाट 31 मार्च 2017 पर्यंत		शिल्लक 31 मार्च 2018 पर्यंत (पुनर्संचयित)		
		जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन	जमीन
(a)	सर्व्हा मातमरला																					
1	पूण मालकीची जमीन #	5.35	5,970.95																			5,976.30
		1,108.27																				1,108.27
2	इमारत																					
3	संपादन आणि उपकरणे	219.84	35.77	1.92	253.69																	124.43
5	फर्निचर आणि फिक्स्चर	20.27	27.11		47.38																	39.83
6	वाहने	47.98	12.27		60.25																	37.23
4	कार्यालयीन उपकरणे	43.13	32.51	0.50	75.14																	50.94
	एकूण मातमरला, जागा आणि उपकरणे	1,444.84	6,078.61	2.42	7,521.03																	7,337.00
(b)	अमर्त मातमरला																					
1	सॉफ्टवेअर / परवाना शुल्क आणि इतर किंमत	39.46	90.50		129.96																	100.63
2	परवाना	2,212.38		603.07	1,609.31																	1,609.31
	गारमंज रक्कम	7.31	0.29		7.60																	7.60
	एकूण अमर्त मातमरला	2,259.15	90.79		1,746.87																	1,717.54

*चर्चेदरमिती विविध रकम मागील वित्तीय विधानांशी संबंधित नाही आणि कलेल्या समायोजनाचे प्रतिक्रियित करते. नोट 29 पहा.
शासनाच्या ताब्यात ठेवण्याच्या आधारे शासकीय भूमीचे भाडविले गेले आहे. तथापि वाहनासाठी कायदेशीर औपचारिकता प्रगतीपथावर आहेत.
टीप: विलंबाट ताबणे / समायोजन प्रगतीपथावर भाडविल्याच्या कामावर इस्तारणाची परवानगी इस्तारण समाविष्ट करते

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 3(अ) : भांडवलाचे काम प्रगतीपथावर

(रुपये लाख)

तपशील	प्रकल्प - मेट्रो 3		इमारत	एकूण
	मेट्रो बांधकाम खर्च	वाटपासाठी प्रलंबित असलेले इतर प्रासंगिक खर्च		
01 एप्रिल 2018 पर्यंत शिल्लक (पुनर्संचयित *)	257,630.88	53,373.08	1,063.78	312,067.74
अतिरिक्त	387,401.79	35,434.86	1,575.70	424,412.35
मालमत्ता भांडवल	-	-	(2,639.48)	(2,639.48)
डिस्पोजल, ट्रान्सफर आणि समायोजन योगदान#	-	(37.31)	-	(37.31)
	(13,250.00)	-	-	(13,250.00)
31 मार्च 2019 पर्यंत शिल्लक (पुनर्संचयित *)	631,782.67	88,770.63	0.00	720,553.30
01 एप्रिल, 2019 रोजी (पुनर्संचयित *)	631,782.67	88,770.63	0.00	720,553.30
अतिरिक्त	498,974.29	38,434.00	-	537,408.29
डिस्पोजल, ट्रान्सफर आणि समायोजन योगदान#	-	(60.26)	-	(60.26)
Contribution#	(12,150.00)	-	-	(12,150.00)
31 मार्च 2020 पर्यंत शिल्लक	1,118,606.96	127,144.37	0.00	1,245,751.33

* येथे दर्शविलेली विशिष्ट रक्कम मागील वित्तीय विधानांशी संबंधित नाही आणि केलेल्या समायोजनांचे प्रतिबिंबित करते, नोट 29 पहा.

कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेसमध्ये वर्षाच्या तुलनेत भांडवली कर्जासाठी 8,676.76 लाख रुपये समाविष्ट आहेत [२,244.77 लाख रुपये तात्पुरत्या गुंतवणूकीवर व्याजाचे निव्वळ उत्पन्न]. सन 2018-2019 मध्ये भांडवली वर्क-इन-प्रोग्रेसमध्ये 6,100.51 लाख रुपये कर्जाचा समावेश आहे. [1796.39 लाख रुपये तात्पुरत्या गुंतवणूकीवर व्याजाचे निव्वळ उत्पन्न]. विशिष्ट कर्जावरील व्याज दर 0.01%ते 1.5%पीए दरम्यान आहे.

बांधकामाच्या खर्चाच्या वसुलीसाठी / तृतीय पक्षाकडून पुन्हा हस्ताक्षर करण्यासाठी योगदान आहे.

टीप 3(ब) : विकासा अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता

(रुपये लाख)

तपशील	सॉफ्टवेअर
01 एप्रिल 2018 पर्यंत शिल्लक	240.99
अतिरिक्त	40.91
31 मार्च 2019 पर्यंत शिल्लक	281.90
01 एप्रिल 2019 पर्यंत शिल्लक	281.90
अतिरिक्त	87.43
31 मार्च 2020 पर्यंत शिल्लक	369.33

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 4 : वापरात असलेली मालमत्ता

(a) संक्रमण Ind AS116 मध्ये

1 एप्रिल 2019 पासून प्रभावी, कंपनीने इंड एस 116 लागू केले, जे विद्यमान लीज मानकऐवजी बदलते, इंड 17 लीज आणि अन्य अर्थ लावणे. सुधारित रेट्रोस्पेक्टिव्ह पध्दतीचा वापर करून कंपनीने इंड 11 एस लागू केले आणि त्यानुसार तुलनात्मक माहिती पुन्हा दिली नाही

संक्रमणास, नवीन मानकांचा अवलंब केल्याने रु. 8, २55. १5 लाख आणि संबंधित लीज उत्तरदायित्व रु. 5,895.23 लाख. दीर्घावधी लीजवर घेतलेल्या जमिनीच्या संदर्भात विद्यमान प्रीपेड लीज भाड्याने वापर मालमत्तेचा हक्क म्हणून पुन्हा वर्गीकृत केली आहेत.

116 इंड एस म्हणून स्वीकारताना कंपनीने खाली दिलेली व्यावहारिक माहिती लागू केली आहे:

- लीजच्या पोर्टफोलिओवर कंपनीने एकाच सवलतीच्या दर लागू केले आहेत.
- कंपनीने १२ महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीच्या लीज मुदतीसह लीजवर "शॉर्ट टर्म लीज" म्हणून व्यवहार केले आहेत.
- कंपनीने कमी मूल्याच्या मालमत्तेच्या लीजसाठी इंड एस 116 च्या आवश्यकता लागू केल्या नाहीत.
- जर करारामध्ये लीज वाढविणे किंवा संपुष्टात आणण्याचे पर्याय असतील तर लीजची मुदत ठरवताना कंपनीने दृष्टीक्षेप वापरला आहे.

(ब) 31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षाच्या वापराच्या अधिकाराच्या मालमत्तेच्या वहन मूल्यामध्ये बदल

(रुपये लाख)

तपशील	मालमत्ता श्रेणी		
	जमीन	इमारती	एकूण
1 एप्रिल 2019 पर्यंत शिल्लक			
मानकांच्या प्रारंभिक अनुप्रयोगानुसार जोड	3,328.48	4,926.67	8,255.15
वर्षाच्या दरम्यान जोड	-	1,162.98	1,162.98
कमी: हटवणे	-	-	-
कमी: लीजवर निव्वळ गुंतवणूक	(813.19)	-	(813.19)
कमी: घसारा/ परिशोधन खर्च	(900.50)	(1,753.51)	(2,654.01)
31 मार्च 2020 पर्यंत शिल्लक	1,614.79	4,336.14	5,950.93

(क) 31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षाच्या भाडेपट्ट्यावरील हालचाली

(रुपये लाख)

तपशील	मालमत्ता श्रेणी		
	जमीन	इमारती	एकूण
1 एप्रिल 2019 पर्यंत शिल्लक			
मानकांच्या प्रारंभिक अनुप्रयोगानुसार जोड	1,154.21	4,741.02	5,895.23
वर्षाच्या दरम्यान जोड	-	1,098.50	1,098.50
कमी: हटवणे	-	-	-
जोड: या कालावधीत झालेला वित्त खर्च	66.04	294.72	360.76
कमी: लीज देयतेचे देय	(316.89)	(1,517.89)	(1,834.78)
31 मार्च 2020 पर्यंत शिल्लक	903.36	4,616.35	5,519.71

(ड) 31 मार्च 2020 पर्यंत चालू आणि चालू नसलेले लीज देयतांचे मोड

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत
चालू नसलेले भाडेपट्टी	2,909.84	-
सध्याचे भाडेपट्टा	2,609.87	-
एकूण	5,519.71	-

(इ) लीज देयतेच्या कराराच्या परिपक्वताबाबतचा तपशील

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत
एका वर्षांपेक्षा कमी	2,609.87	-
एक ते पाच वर्षे	2,857.89	-
पाच वर्षांहून अधिक	51.95	-
एकूण	5,519.71	-

(फ) नफा आणि तोटाच्या स्टेटमेंटमध्ये मान्यताप्राप्त रक्कम

(रुपये लाख)

तपशील	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2020	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2019
मालमत्ता वापराच्या हक्कावर घसारा	143.02	-
लीज देयतेवर व्याज	19.48	-
अल्प मुदत लीजशी संबंधित खर्च	212.48	-

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

(ग) भांडवलाच्या कार्य प्रगतीमध्ये मान्यता प्राप्त रक्कम		(रुपये लाख)	
तपशील	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2020	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2019	
मालमत्ता वापराच्या हक्कावर घसारा	2,510.99	-	
लीज देयतेवर व्याज	341.28	-	
लीजमध्ये निव्वळ गुंतवणूकीवर व्याज उत्पन्न	51.91	-	
अल्प मुदत लीजशी संबंधित खर्च	1,490.80	-	

(ह) लीजमध्ये निव्वळ गुंतवणूक		(रुपये लाख)	
तपशील	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2020	संपलेल्या वर्षासाठी 31 मार्च 2019	
1 एप्रिल 2019 पर्यंत शिल्लक			
मानकांच्या प्रारंभिक अनुप्रयोगानुसार जोड	813.19	-	
जोड: लीजमध्ये निव्वळ गुंतवणूकीवर वित्त उत्पन्न	51.91	-	
कमी: लीज उत्पन्नाची पावती	(300.68)	-	
31 मार्च 2020 पर्यंत शिल्लक	564.42	-	

(इ) अनुक्रमे भाडेपट्टीच्या पावतीचे परिपक्वता विश्लेषण					(रुपये लाख)
तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	अनारक्षित वित्त उत्पन्न	भाडेतत्त्वावर निव्वळ गुंतवणूक 31 मार्च 2020	31 मार्च 2019 पर्यंत	
पुढील वर्षासाठी	334.00	31.62	302.39	-	
दुसऱ्या वर्षी	270.15	8.12	262.03	-	
एकूण	604.15	39.74	564.42	-	

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि.

वर्ष संपलेल्या मार्च 31, 2020 च्या वित्तीय स्टेट्सच्या नोट्स

टीप 5 : कर्ज

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
असुरक्षित, चांगले मानलेले सुरक्षा ठेवी	(761.95)	761.95	155.98	627.30	30.60	558.98
एकूण	(761.95)	761.95	155.98	627.30	30.60	558.98

टीप 6 : इतर वित्तीय मालमत्ता

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
असुरक्षित, चांगले मानलेले						
बँकेत ठेवी	6,602.39	(6,602.39)	-	-	-	-
मुदत ठेवीवर जमा झालेले व्याज	-	-	146.74	-	486.34	-
विक्रेत्यांकडून प्राप्त करण्यायोग्य	-	-	-	-	-	-
इतरांकडून प्राप्त *	-	-	10,440.00	-	-	-
लीज प्राप्त करण्यायोग्य	(262.03)	262.03	-	-	-	-
एकूण	6,340.36	(6,340.36)	10,586.74	-	486.34	-

एमआयएफएनद्वारा रु. मेट्रो लाइन 3 म्हणजे टी 1, टी 2 आणि सहार स्टेशनच्या भूमिगत स्थानकांच्या समभाग किंमतीसाठी 77,700 लाख रुपये, त्यापैकी रु. 31 मार्च 2020 पर्यंत 42,500 लाख रुपये जमा झाले आणि रु. 35,200 लाखांचे कामाच्या प्रगतीवर आधारित टप्प्याटप्प्याने नोंद होईल.

A MOU is signed by Saifee foundation to contribute Rs. 900 Lakhs towards their share of alignment change of Mumbai Metro line 3. Out of this Rs. 600 Lakhs is accounted till March 31, 2020 and Rs 300 Lakhs will be recorded as per commitment given by Saifee Foundation .

टीप 7: अन्य चालू / चालू मालमत्ता

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
भांडवल आगाऊ						
बँक गॅरंटीद्वारे सुरक्षित, चांगले मानलेले						
नागरी कंत्राटदारांना गतिशीलता वाढवते	-	-	-	71,358.10	-	85,188.09
जागा आणि उपकरणासाठी प्रगती	-	-	-	71,582.96	-	80,318.71
प्रणाली कंत्राटदारांसाठी प्रगती	-	-	-	60,119.80	-	-
असुरक्षित, चांगले मानलेले						
नागरी कंत्राटदारांना साहित्याची प्रगती	-	-	-	345.96	-	192.57
इतर आगाऊ						
असुरक्षित, चांगले मानलेले						
हरकती अंतर्गत पैसे	-	-	-	-	-	-
शिल्लक सरकारी प्राधिकरणासोबत	-	-	183.73	-	-	183.73
स्थगित भाडे	-	-	70.58	175.43	62.78	208.64
विक्रेत्यांसह ठेव	-	-	-	-	0.42	-
प्रीपेड खर्च	(1,640.50)	1,640.50	36.54	1,104.74	15.18	199.89
कर्मचाऱ्यांना आगीम	(0.01)	-	5.33	-	4.51	-
एकूण	(1,640.51)	1,640.50	296.18	204,686.99	82.89	166,291.63

8. रोख आणि बँक शिल्लक

तपशील	As at		1 एप्रिल 2018 पर्यंत
	March 31, 2020	March 31, 2019	
(अ). रोख आणि रोख समकक्ष			
बँकेत शिल्लक			
चालू खात्यात (नोट पहा 8.1)	-	2,500.16	15,456.54
मूळ खात्यात 3 महिन्यांपेक्षा कमी मुदतीच्या ठेवीमध्ये	-	86,000.00	59,500.00
	-	88,500.16	74,956.54
(ब). वरील पैशांशिवाय बँक बॅलन्स			
मूळ परिपक्वता सह 3 महिन्यांपेक्षा जास्त परंतु 12 महिन्यांपेक्षा कमी ठेवी (नोट पहा 8.2)	-	402.45	-
एकूण	-	88,902.61	74,956.54

8.1 : चालू खात्यातील शिल्लकमध्ये आयसीआयसीआय बँकेसह एस्क्रोमधील शिल्लक रक्कम रु. 284.59 लाख (Rs.50.27 lakhs in previous year)

8.2 : Deposits with original maturity of more than 3 months but less than 12 months includes earmarked amount received from Slum Rehabilitation Authority (SRA) towards maintenance etc. of tenements allocated to for Project affected people (PAP's) Rs.429.68 lakhs (Rs.402.45 lakhs in previous year)

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

वर्ष संपलेल्या मार्च 31, 2020 च्या वित्तीय स्टेटमेंट्सच्या नोट्स

टीप 9 : इन्विटी शेअर भांडवल

(Rs.in lakhs)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत	1 एप्रिल 2018 पर्यंत
अधिकृत			
50,00,00,000 चे इन्विटी समभाग रु. 100 प्रत्येकी	500,000.00	500,000.00	500,000.00
	500,000.00	500,000.00	500,000.00
जारी केले, सदस्यता घेतली आणि पूर्णपणे पैसे दिले 32,15,20,000 चे इन्विटी समभाग रु. 100 प्रत्येकी (मार्च 31, 2019: 23,15,20,000 चे इन्विटी समभाग रु. 100 प्रत्येकी) (मार्च 31, 2018: 13,15,20,000 चे इन्विटी समभाग रु. 100 प्रत्येकी)	321,520.00	231,520.00	131,520.00
एकूण	321,520.00	231,520.00	131,520.00

(अ) अहवाल देण्याच्या कालावधीच्या शेवटी आणि शेवटी शेअर्स आणि बाकीच्या रकमेचा ताळमेळ:

(Rs.in lakhs)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	नाही	रु. लाखात	नाही	रु. लाखात	नाही	रु. लाखात
वर्षाच्या सुरुवातीस	231,520,000	231,520.00	131,520,000	131,520.00	51,520,000	51,520.00
जोड: वर्षाच्या दरम्यान जारी	90,000,000	90,000.00	100,000,000	100,000.00	80,000,000	80,000.00
वर्षाच्या शेवटी थकबाकी	321,520,000	321,520.00	231,520,000	231,520.00	131,520,000	131,520.00

(ब) इन्विटी समभागांना जोडलेले अटी / हक्क

कंपनीकडे इन्विटी समभागांचे फक्त एक वर्ग आहेत ज्यांचे सममूल्य रुपये आहेत. 100 प्रति शेअर प्रत्येक इन्विटी समभागधारकांना प्रति शेअर एक मत दिले जाते. कंपनीचा लिक्विडेशन झाल्यास, इन्विटी शेअर्स धारकांना सर्व पसंतीच्या रकमेच्या वितरणानंतर कंपनीची उर्वरित मालमत्ता मिळण्याचा हक्क असेल. वितरण समभागधारकांच्या समभागांच्या समभागांच्या प्रमाणात असेल.

क) इन्विटी शेअर्सच्या 5% पेक्षा जास्त समभागधारकांचा तपशील:

भागधारकाचे नाव	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	% of Share Holding	No. of shares	% of Share Holding	No. of shares	% of Share Holding	No. of shares
भारताचे राष्ट्रपती	50.00%	160,760,000	50.00%	115,760,000	50.00%	65,760,000
महाराष्ट्राचे राज्यपाल	50.00%	160,760,000	50.00%	115,760,000	50.00%	65,760,000
एकूण	100.00%	321,520,000	100.00%	231,520,000	100.00%	131,520,000

टीप 10 : इतर इन्विटी

(Rs.in lakhs)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत	1 एप्रिल 2018 पर्यंत
अ) वाटपासाठी प्रलंबित असलेल्या अर्जांची रक्कम सामायिक करा *			
वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक	-	-	-
वर्षात भर	20,000.00	-	-
वर्षाच्या अखेरीस शिल्लक	20,000.00	-	-
ब) मिळकत मिळवली			
वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक	(3,204.93)	(2,160.94)	(2,160.94)
जोड: वर्षासाठी (नोटा)	49.40	(1,043.99)	-
वर्षाच्या अखेरीस शिल्लक	(3,155.52)	(3,204.93)	(2,160.94)
एकूण	16,844.48	(3,204.93)	(2,160.94)

* वर्षभरात वर नमूद केलेली हिस्सा अर्जांची रक्कम भारत सरकारकडून प्राप्त होते.

टीप 11 : कर्ज

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		1 एप्रिल 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
असुरक्षित						
भारत सरकारकडून कर्ज (अधीनता-कर्ज) (नोट 11.1 पहा)	-	92.97	-	4,726.79	-	1,695.04
महाराष्ट्र शासनाचे कर्ज (अधीनस्थ-डिबिट) (नोट 11.1 पहा)	-	116.77	-	7,355.89	-	1,335.67
पीटीएमफर्लत JICA कर्ज (नोट 11.2 पहा)	-	(1,718.63)	-	627,246.00	-	352,246.01
एकूण		(1,508.89)		639,328.68		355,276.72

11.1 : केंद्र आणि राज्य सरकार या दोन्ही संस्थांनी जीआयसीएकडून (पीटीएमफर्लत) प्राथमिक कर्ज परतफेड केल्यानंतर परतफेड करणाऱ्या कंपनीला व्याजमुक्त अधीनस्थ कर्ज दिले आहे. शासनाचे कर्ज (अधीनस्थ कर्ज) व्याजमुक्त असल्याने इंडस्ट्रीव्ह 109 नुसार आवश्यकतेनुसार उचित मूल्य येथे नोंदवणे आवश्यक आहे, ज्यायोगे आर्थिक मालमत्ता किंवा आर्थिक उत्तरदायित्वाचे वाजवी मूल्य मोजले जाणे आवश्यक आहे. त्यानुसार, बिनव्याजी कर्ज घेण्याचे प्रमाण वाजवी किमतीवर मोजले जाते आणि कर्जाच्या रकमेवर आणि त्याच्या योग्य मूल्याच्या रकमेवर उद्भवणारा फरक "डिफर्ड गव्हर्नमेंट ग्रांट / डिफर्ड इन्कम" म्हणून नोंदविला जातो. हे कर्ज इंड एस 20 नुसार अनुदान म्हणून मानले जाते.

11.2 : जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सीने (जेआयसीए) कंपनीला भारत सरकारमार्फत पास थू सहाय्यक (पीटीए) स्वरूपात तीन शाखांमध्ये जपानी येन २१०.९३ अब्ज डॉलर्सचे एकूण कर्ज देण्याचे वचन दिले आहे. जायका कर्ज 10 वर्षांच्या अतिरिक्त कालावधीनंतर 20 वर्षांच्या कालावधीत परतफेड होते. कर्जाची रक्कम राज्य शासनाच्या अटीनुसार समतुल्य INR मध्ये प्रतिपूर्ती प्रक्रियेनुसार केंद्र शासनाला वितरित केली जाते.

JICA कर्जाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:

तपशील	मंजूर रक्कम	वितरित केलेली रक्कम (In JPY)	वितरित केलेली रक्कम (In INR)
1st Tranche	71 Billion JPY	71 Billion JPY	50 Billion Rs.
2nd Tranche	100 Billion JPY	93.84 Billion JPY	47.71 Billion Rs.
3rd Tranche	39.93 Billion JPY	NIL	NIL

The applicable rate of interest is 1.5%(For Tranche 2) and 1.4%(For Tranche 1) on principle amount of loan disbursed for construction works and procurement of goods and services and 0.01% on principle amount of loan disbursed for general consultant services.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

कंपनीने दिलेल्या कर्जाच्या मर्यादेपर्यंत कराराचे पालन करण्यासाठी व्याजाच्या बाबतीत कंपनीने पुरेशी तरतूद केली आहे. सहाय्य, लेखा व लेखापरीक्षण नियंत्रक (सीएएफ) वर जमा झालेले व्याज व सेवा शुल्क, अर्थ मंत्रालय प्रगतीपथावर आहे आणि जर काही असेल तर ते सामंजस्यतः केले जाईल. एमओयू जीओआय / जीओएम आणि एमएमआरसीएल नुसार, विदेशी विनिमय दर फरक जीओआय आणि जीओएममध्ये समान प्रमाणात सामायिक केला जाईल.

टीप 12: इतर आर्थिक दायित्वे

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च 2019 पर्यंत		31 मार्च 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
अ) भांडवली पत						
स्थापत्य कंत्राटदारांना देय	-	-	42,527.62	-	31,412.90	-
प्रणाली कंत्राटदारांना देय	(0.01)	-	339.50	-	-	-
जनरल सल्लागारांना देय	-	-	6,570.46	-	5,524.66	-
सल्लागार, कंत्राटदार / विक्रेते आणि इतरांना देय	-	-	573.70	-	555.87	-
धारणा पैसा						
- स्थापत्य करारावर	-	-	12,725.46	-	4,584.16	-
- प्रणाली करारावर	-	-	-	-	-	-
- इतर करारावर	64.98	-	3,942.34	-	179.47	-
जागेसाठी देय	-	-	3.63	-	278.73	-
संबंधित पक्षास देय	-	-	1,906.39	-	833.54	-
ब) ईएमडी परतावा देणारा	-	-	74.73	-	36.72	-
क) सुरक्षा ठेवी (नोट 12.1 पहा)	(32.75)	32.75	551.81	-	51.52	-
ड) व्याज जमा झाले परंतु जायका पीटीएवर थकित नाही	-	-	241.62	-	137.56	-
इ) केंद्र शासन जायका साठी कर्ज घेतल्यामुळे व्याज आणि पुढची समाप्ती फी	1,718.63	-	11,234.23	-	3,870.72	-
फ) खर्च आणि इतर देय (नोट 25 पहा)	-	-	1,074.54	-	187.15	-
ग) लेखा परीक्षकांना देय	-	-	5.68	-	7.86	-
ह) कर्मचाऱ्यांशी संबंधित देय	(0.01)	-	29.33	-	414.01	-
एकूण	1,750.85	32.75	81,801.04	-	48,074.87	-

12.1 : झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडून प्राप्त झालेली रु. 400.88 लाख रुपयांची सुरक्षा ठेव समाविष्ट आहे.

टीप 13: इतर दायित्वे

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च, 2019 पर्यंत (पुनर्संचयित)		31 मार्च, 2018 पर्यंत (पुनर्संचयित)	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
वैधानिक व इतर वजावट	4,380.20	-	5,554.88	-	1,052.27	-
स्थगित सरकारी अनुदान (नोट 11.1 आणि टीप 29 पहा)	-	2,672.80	-	119,065.38	-	30,049.24
विनाअनुदानित महसूल (नोट 13.1 पहा)	-	-	-	-	-	-
डिफेंड लीज भाडे	(17.79)	17.79	-	-	-	-
Total	4,362.41	2,690.59	5,554.88	119,065.38	1,052.27	30,049.24

13.1 : कंपनीने पीडब्ल्यूडीशी विधानभवनात सब-वेच्या बांधकामासाठी करार केला आहे. कराराची किंमत रु. 99.80 कोटी आकस्मिकतेसह कर वगळता त्यापैकी कंपनीला रु. 28.11.2019 रोजी २ कोटी रुपये जमा असून त्यानंतर बँक ठेवीमध्ये गुंतवणूक केली जाते.

टीप 14 : तरतूद

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत		31 मार्च, 2019 पर्यंत		31 मार्च, 2018 पर्यंत	
	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले	चालू	चालू नसलेले
कर्मचाऱ्यांच्या लाभासाठी तरतूद						
कृतज्ञता	(219.30)	219.30	15.35	121.83	10.30	96.96
भरपाई अनुपस्थिति	(274.89)	274.89	35.14	159.89	35.65	140.52
पेंशन	-	-	52.69	-	39.19	-
एकूण	(494.19)	494.19	103.18	281.72	85.14	237.48

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 15 : इतर उत्पन्न

(रुपये लाख)

तपशील	वर्ष समाप्ती March 31, 2020	वर्ष समाप्ती March 31, 2019
व्याज उत्पन्न		
- मुदत ठेवीवर	-	1,620.88
- आयकर परताव्यावर	-	-
- on instruments measured at amortised cost	20.89	59.63
मालमत्ता विक्रीवर नफा	-	-
विविध उत्पन्न	(0.00)	7.68
एकूण	20.89	1,688.19

टीप 16 : कर्मचाऱ्यांना खर्चाचा लाभ

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
पगार आणि वेतन	2,558.39	2,998.45
भविष्य निर्वाह व इतर निधीसाठी योगदान	131.32	159.51
कर्मचारी कल्याण खर्च	6.44	77.37
एकूण कर्मचाऱ्यांचा लाभ खर्च	2,696.15	3,235.33
कमी: भांडवलापासून भांडवलाची कामे प्रगतीपथावर	2,696.15	2,258.92
एकूण	0.00	976.41

टीप 17 : वित्त खर्च

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
व्याज खर्च	11,342.50	6,599.14
इतर कर्ज घेण्याची किंमत / सवलत)	(420.87)	1,297.76
एकूण वित्त खर्च	10,921.63	7,896.90
कमी: तात्पुरत्या गुंतवणूकीतून व्याज उत्पन्न	(2,244.87)	(1,796.39)
कमी: भांडवलाचे भांडवल काम प्रगतीपथावर आहे [नोट -3 (अ) पहा]	(8,676.76)	(6,100.51)
एकूण	-	-

टीप 18 : इतर खर्च

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
जाहिरात खर्च	-	74.84
बँक शुल्क	-	12.96
ब्रोकरेज आणि कमिशन	-	3.13
फी आणि सदस्यता	-	0.39
विमा खर्च	-	1.76
लेखा परीक्षकांचा मोबदला	-	4.72
कायदेशीर आणि व्यावसायिक फी	-	46.20
कार्यालय आणि प्रशासकीय खर्च	-	107.13
दुरुस्ती व देखभाल - इमारत	-	52.52
दुरुस्ती व देखभाल - इतर	-	75.62
उप-करार शुल्क	-	207.29
मालमत्ता विक्रीवर तोटा	-	0.12
मुद्रण आणि स्टेशनरी	-	81.13
दर आणि कर	0.00	165.37
भाडेपट्टी खर्च	-	302.33
दूरसंचार खर्च	-	15.34
प्रवास आणि वाहतुकीचा खर्च	-	88.96
वीज व पाणी शुल्क	-	98.39
संकीर्ण खर्च	-	56.29
एकूण	0.00	1,394.49

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 19 : प्रति शेअर कमाई

प्रति शेअर कमाई (ईपीएस) - मूलभूत आणि पातळ ईपीएसची गणना करण्यासाठी अंक आणि संज्ञेने वापरले:

तपशील	युनिट्स	For the year ended March 31, 2020	For the year ended March 31, 2019
इक्विटी समभागधारकांना वर्षाच्या करानंतर नफा	Rs.Lakhs	56.27	(1,061.72)
मूलभूत वर्षभरात थकित इक्विटी शेअर्सची वजनाची सरासरी संख्या	Number	2,672.30	1,520.68
इक्विटी समभागांचे नाममात्र मूल्य	Rs.	100.00	100.00
इक्विटी शेअर प्रति बेसिक आणि सौम्य कमाई	Rs.	0.02	(0.70)

टीप 20 : चालू आणि स्थगित कर

अ) डिफर्ड टॅक्स शिल्लक मध्ये चळवळ

(Rs.in lakhs)

तपशील	As at March 31, 2019	Movement during the year		As at March 31, 2020
		Recognised in the Statement of Profit and Loss	Recognised in Other Comprehensive Income	
स्थगित कर मालमत्ता				
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता	1.31	78.75	-	80.06
कर्मचाऱ्यांचे फायदे	112.08	(114.90)	2.82	(0.01)
भाडेपट्टी	-	15.38	-	15.38
न वापरलेले कर जमा	56.46	-	-	56.46
स्थगित कर मालमत्ता	169.85	(20.78)	2.82	151.89

(Rs.in lakhs)

तपशील	As at March 31, 2018	Recognised in the Statement of Profit and Loss	Recognised in Other Comprehensive Income	As at March 31, 2019
स्थगित कर मालमत्ता				
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता	(4.99)	6.30	-	1.31
कर्मचाऱ्यांचे फायदे	93.94	25.42	(7.28)	112.08
न वापरलेले कर जमा	-	56.46	-	56.46
स्थगित कर मालमत्ता	88.95	88.18	(7.28)	169.85

बी) आयकर खर्च

(Rs.in lakhs)

तपशील	For year the ended March 31, 2020	For year the ended March 31, 2019	For year the ended March 31, 2018
चालू कर			
चालू वर्षाच्या संदर्भात	-	56.46	1,067.09
मागील वर्षाच्या संदर्भात	(635.31)	-	(51.14)
	(635.31)	56.46	1,015.95
स्थगित कर			
तात्पुरते भिन्नतेवरील उत्पन्नाचे आणि करांचे मूळ बदल	(174.11)	(31.72)	(56.27)
न वापरलेले मॅट क्रेडिट	-	(56.46)	-
	(174.11)	(88.18)	(56.27)
वर्षासाठी कर खर्च	(809.42)	(31.72)	959.68

(Rs.in lakhs)

सी) नफा आणि तोटाच्या एकत्रित स्टेटमेंटमध्ये कर खर्च

तपशील	For year the ended March 31, 2020	For year the ended March 31, 2019	For year the ended March 31, 2018
आयटम जे नफा आणि तोटासाठी पुन्हा वर्गीकृत केले जाणार नाहीत			
परिभाषित लाभ योजनांचे स्मरण	2.82	(7.28)	5.47
वर्षासाठी कर खर्च	2.82	(7.28)	5.47

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

ड) प्रभावी कर दराचा सामंजस्य

(Rs.in lakhs)

तपशील	For year the ended March 31, 2020	For year the ended March 31, 2019
करापूर्वी नफा	(753.16)	(1,093.44)
	29.12%	21.55%
वैधानिक आयकर दर		
अपेक्षित आयकर खर्च	-	-
कराचा प्रभाव:		
परताव्यानुसार कराची तरतूद	-	(56.46)
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता	(78.75)	(6.30)
कर्मचाऱ्यांचे फायदे	(79.98)	(25.42)
लीज उत्तरदायित्व	(15.38)	-
न वापरलेले कर जमा	-	56.46
पूर्व कालावधी कर समायोजन	(635.31)	-
एकूण आयकर खर्च	(809.42)	(31.72)

e) सध्याची कर देयता (निव्वळ)

(Rs.in lakhs)

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019	As at March 31, 2018
प्रारंभिक शिल्लक	-	39.82	523.96
जोडा: वर्षासाठी सध्या देय कर	-	-	1,067.09
कमी: भरलेला कर	-	(39.82)	(1,551.23)
अंतिम शिल्लक	-	-	39.82

फ) चालू कर मालमत्ता (निव्वळ)

(Rs.in lakhs.)

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019	As at March 31, 2018
प्रारंभिक शिल्लक	1,087.05	315.40	788.22
जोडा: वर्षाच्या दरम्यान तरतूदीचे निव्वळ आगाऊ भरलेला कर	1,198.23	771.65	(472.82)
अंतिम शिल्लक	2,285.28	1,087.05	315.40

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 21 : Related party disclosure

अ) संबंधित पक्षाचे नाव आणि संबंधाचे स्वरूप

संबंधित पक्षाचे नाव	वर्णन
व्यवस्थापन कार्मिक	
श्री. दुर्गा शंकर मिश्रा	अध्यक्ष // नामनिर्देशक संचालक
श्रीम. झांजा त्रिपाठी (30 जुलै, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. मुकुंद कुमार सिन्हा (06 जून, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. एस.एस. जोशी	नामनिर्देशक संचालक
श्री. यु.पी.एस. मदान (10 मे, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. अजोय मेहता (10 मे, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
डॉ. नितिन करीर (21 फेब्रुवारी, 2020)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. आर.ए. राजीव	नामनिर्देशक संचालक
श्री. एस.एस. दुबे (30 जुलै, 2019 पासून)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. जयदिप (06 डिसेंबर, 2019 पासून)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. प्रविण परदेशी (10 मे, 2019 पासून)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. अचल जैन (19 जून, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. संजय रस्तोगी (19 जून, 2019 पासून, 18 नोव्हेंबर, 2019 पर्यंत)	नामनिर्देशक संचालक
श्री. रणजितसिंग देओल (23 जानेवारी, 2020 पासून)	व्यवस्थापकीय संचालक / नामनिर्देशक संचालक
श्रीम. अश्विनी भिडे (22 जानेवारी, 2020 पर्यंत)	व्यवस्थापकीय संचालक / नामनिर्देशक संचालक
श्री. सुबोध कुमार गुप्ता	संचालक (प्रकल्प)
श्री. अजयकुमार भट्ट	संचालक (प्रणाली)
श्री. अबोध खंडेलवाल	संचालक (वित्त)
कु. रिंतू देव	कंपनी सचिव
की मॅनेजमेंट कार्मिक किंवा त्यांच्या जवळच्या कुटुंबातील सदस्यांचा उल्लेखनीय प्रभाव असतो	
मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)	श्री. आर.ए. राजीव - महानगर आयुक्त, एमएमआरडीए
एमएमआरसीएल कर्मचारी कल्याण निधी समिती	श्री. अबोध खंडेलवाल

ब) की व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांची भरपाई

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च, 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च, 2019 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च, 2018 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
मानधन	202.94	198.33	148.32
स्वतंत्र संचालकांना बसविलेले शुल्क	-	0.18	2.70

क) ज्या संस्थांवर केएमपी किंवा त्यांच्या जवळच्या कुटुंबातील सदस्यांसह व्यवहारांचा महत्त्वपूर्ण प्रभाव आहे

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च, 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च, 2019 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च, 2018 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
खरेदी व खर्च			
प्रतिपूर्ती	528.62	942.36	1,070.13
कर्मचारी कल्याण निधीला योगदान	10.00	-	-

ड) वर्षाच्या अखेरीस थकबाकी शिल्लक

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च, 2020 पर्यंत	31 मार्च, 2019 पर्यंत	31 मार्च, 2018 पर्यंत
की मॅनेजमेंट कार्मिक सह			
प्राप्त करण्यायोग्य	6.00	-	-
देय	-	-	23.22
मुख्य व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांचे नोकरीनंतरचे फायदे			
नोकरीनंतरचे फायदे	90.49	46.49	42.56
ज्या संस्थांवर केएमपी किंवा त्यांच्या जवळच्या कुटुंबातील सदस्यांचा महत्त्वपूर्ण प्रभाव आहे			
देय	1,694.41	1,906.39	833.54

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 22 : आकस्मिक दायित्व आणि वचनबद्धता

टीप 22.1 : आकस्मिक दायित्व

कंपनीविरुद्ध दावे कर्ज म्हणून मान्य केले नाहीत:

दायित्वाचे / खटल्याचे स्वरूप	रकमेसह स्पष्टीकरण (उपलब्ध प्रमाणात)
1. सिव्हिल कंत्राटदारांना देय असलेल्या नागरी कराराशी संबंधित सेवा कर देयता.	रुपये निरंक (पीवाय: रु. 3,346.07 लाख)
2. नागरी कराराशी संबंधित वस्तू व सेवा कर (जीएसटी) सिव्हिल कंत्राटदारांकडून / कडून देय	कंत्राटदारांनी उद्धृत केलेला करार किंमत सर्व करांसहित होती. नंतर जीएसटी लागू करून सर्व इतर अप्रत्यक्ष कर जसे की सेवा कर, व्हॅट, इत्यादींचा उपभोग घेतला. कर कायद्यातील बदलांमुळे कराराच्या किंमतीवर होणाऱ्या परिणामांचे आकलन करण्यासाठी कंपनीने कंत्राटदारांना विनंती केली आहे की कंपनीकडून देय किंवा वसूल करण्यायोग्य कर रक्कम निश्चित करण्यासाठी कंत्राटदारास पूर्व-आणि जीएसटीनंतरच्या कराराच्या किंमतीवर परिणाम होऊ द्या. अद्याप प्रक्रियेत आहे. वर्षभरात कंपनीने रु. 8200.31 भरणा केला तदर्थ वादाच्या आधारे जे कंपनीच्या हिताचे असेल तर व्याजासह वसूल केले जाईल.
3. रॉयल्टी	कंत्राटदारांनी उद्धृत केलेला करार किंमत सर्व करांसह (रॉयल्टी समावेश) होते. नंतर देय असलेल्या रॉयल्टी रकमेमध्ये बदल करण्यात आला आणि म्हणूनच काही कंत्राटदारांनी कायद्यात बदल केल्यामुळे त्यांच्याद्वारे भरलेल्या वाढीव रकमेच्या भरपाईचा दावा केला आहे. तथापि, नगरपालिका प्राधिकरणाकडून रॉयल्टी आकारण्यास आव्हान देणारी रिट याचिका एका कंत्राटदाराने दाखल केली असून ती अद्याप न्यायालयीन विचाराधीन आहे. वर्षभरात कंपनीने रु. तदर्थ आधारावर वादाच्या अंतर्गत 2599.63 लाख रुपयांचा परिणाम कंपनीच्या बाजूने झाल्यास वसूल केला जाईल.
4. किंमत वाढ	कंत्राटदारांनी सुमारे 9,967.98 लाख रुपयांच्या करार मूल्याच्या परकीय चलनाच्या भागावर किंमत वाढविण्याचा दावा केला आहे. तथापि, सहाय्यक कागदपत्रे सादर न केल्यामुळे कंत्राटदारांनी दावा केलेली रक्कम कंपनीने आव्हान दिले आहे.
5. आरे (डेपो) येथे मेट्रोचे काम	आरे येथील मेट्रोचे बांधकाम काम म्हणजे कायदेशीर व पर्यावरणीय प्रकरणांमुळे डेपोचे बांधकाम विस्कळीत झाले आहे. ज्यामुळे ठेकेदाराने फेब्रुवारी 2018 ते ऑक्टोबर 2019 या कालावधीत 85.785 लाख रुपये किंमतीचा दावा सादर केला आहे. कंपनी. व्हिडीओ पत्र दि. 29 नोव्हेंबर, 2019 रोजी डेपोमधील सर्व कामे थांबविण्यात आली आहेत, त्यानुसार 1 नोव्हेंबर 2019 ते 31 मार्च 2020 या कालावधीत कंत्राटदाराकडून कोणताही दावा सादर केलेला नाही.
6. सामान्य सल्लागार सेवा	मेट्रो प्रकल्पाच्या सर्वांगीण देखरेखीसाठी नेमलेल्या जनरल सल्लागाराने दिलेल्या सेवेचा दावा केला आहे जी कराराच्या मूल्यापेक्षा जास्त आहे. 5636.82 लाख रुपये हे विवादात आहे आणि सक्षम प्राधिकरणाच्या मान्यतेच्या अधीन आहे.
7. मालमत्ता कराची मागणी	पालिका प्राधिकरणाने मालमत्ता कराच्या मागणीसाठी नोटीस बजावली आहे. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने (एमएमआरडीए) जानेश्वर नगर, बीकेसी येथे दिलेल्या जमीन पारसलच्या संदर्भात ₹243.3. 3 lakhs लाख रुपये. कंपनीने सहाय्यक मूल्यांकनकर्ता व जिल्हाधिकारी (एच.ई. वॉर्ड) यांना अशी मागणी रद्द करण्यास / त्या माफीसाठी एक पत्र लिहिले आहे कारण ती जमीन आहे आणि ती पूर्णपणे सार्वजनिक फायद्याच्या प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. शासकीय जमीन व खासगी जागेसाठी मालमत्ता कराच्या संदर्भात कंपनीला मनपा प्राधिकरणाकडून (वरील प्रकरण वगळता) कोणतीही मागणी प्राप्त झालेली नाही.
8. झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र (एसआरए) आणि महाराष्ट्र गृहनिर्माण विकास प्राधिकरण (म्हाडा) यांच्या मार्फत प्रकल्पग्रस्तांना (पीएपी) सदनिकांचे वाटप	एसआरए आणि म्हाडाने पुनर्वसनासाठी प्रकल्पग्रस्तांना (पीएपी) २०53 सदनिका वाटप केल्या आहेत, कंपनीला देय रक्कम त्यासंदर्भात निश्चित करता येत नाही तसेच मागणीही मिळालेली नाही. म्हणूनच आर्थिक विवरणपत्रात ती पुरविली गेली नाही.
9. प्रकल्पग्रस्त लोकांचे पुनर्वसन व पुनर्वसाहत	कंपनीने सामंजस्य करार मध्ये प्रवेश केला आहे आणि पुनर्वसन व पुन्हा तोडगा काढण्यासाठी काही पीएपी बरोबर तात्पुरती करार केला आहे. तथापि, पुनर्वसन व पुन्हा सेंटलमेंट करण्यासाठी खर्चाची माहिती देता येत नाही.
10. जमीन आणि पुनर्वसन आणि पुनर्वसाहत (आर अँड आर) प्रकरणे.	जमीन व पुनर्वसन व पुनर्वसन यासंदर्भात कंपनीवर ₹ 13 खटले सुरू आहेत. या चालू असलेल्या प्रकरणांची रक्कम मोजली जाऊ शकत नाही
11. नागरी याचिका	कंपनीवर विविध बाबींच्या संदर्भात सध्या 10 खटले दाखल करण्यात आले आहेत, जेथे गैर-आर्थिक मुद्द्यांबाबत खटला चालविला जात आहे आणि म्हणूनच या रकमेचे मूल्यांकन करता येत नाही.
12. पर्यावरणाची प्रकरणे	पर्यावरणासंदर्भात असे खटले चालू आहेत, जेथे गैर-आर्थिक मुद्द्यांबाबत खटला चालविला जात आहे आणि म्हणूनच या रकमेचे मूल्यांकन करता येत नाही.

टीप 22.2 : भांडवल वचनबद्धता

अहवाल देण्याच्या कालावधीच्या समाप्तीसाठी भांडवली खर्चाचा करार केला परंतु दायित्व म्हणून ओळखले गेले नाही :

(रु. लाखात)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत
अंमलात आणण्यासाठी उर्वरित कराराची अंदाजित आणि त्यासाठी न दिलेली रक्कम:	1,320,969.74	1,643,745.00

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 23 : कर्मचाऱ्यांचे लाभ

कृतज्ञता :

प्रत्येक कर्मचाऱ्यांना प्रत्येक सेवा पूर्ण केलेल्या वर्षाच्या अखेरच्या पंधरा दिवसांच्या पगाराच्या लाभास पात्र आहे किंवा ग्रॅज्युइटी ॲक्ट, 1972 कंपनी स्कीमपैकी जे काही फायदेशीर असेल त्यासह. हे कंपनीपासून विभक्त किंवा सेवानिवृत्तीच्या वेळी देय असेल, यापूर्वी जे आहे. सतत पाच वर्ष सेवा केल्यावर फायदे.

(Rs. in Lakhs)

तपशील	Present value of obligation	Fair value of plan assets	Net amount
As at March 31, 2018	105.83	-	105.83
सध्याची सेवा किंमत	48.10	-	48.10
व्याज खर्च (उत्पन्न)	8.25	-	8.25
नफा आणि तोटा ओळखल्या गेलेल्या एकूण रक्कम	56.35	-	56.35
Remeasurements			
(लाभ) आर्थिक गृहितक बदलून नुकसान	2.69	-	2.69
अनुभव (नफा) तोटा	(27.69)	-	(27.69)
इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये एकूण रक्कम	(25.00)	-	(25.00)
नियोक्तांचे योगदान	-	-	-
लाभ देयके	-	-	-
31 मार्च 2019 पर्यंत	137.18	-	137.18
सध्याची सेवा किंमत	72.82	-	72.82
व्याज खर्च (उत्पन्न)	10.49	-	10.49
नफा आणि तोटा ओळखल्या गेलेल्या एकूण रक्कम	83.31	-	83.31
Remeasurements			
(लाभ) आर्थिक गृहितक बदलून नुकसान	18.79	-	18.79
अनुभव (नफा) तोटा	(9.11)	-	(9.11)
इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये एकूण रक्कम	9.68	-	9.68
नियोक्तांचे योगदान	-	-	-
लाभ देयके	-	-	-
31 मार्च 2020 पर्यंत	230.17	-	230.17

उपरोक्त खुलासा केलेले निव्वळ उत्तरदायित्व खालीलप्रमाणे आहेत:

(₹. लाखात)

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019
Present value of obligations	230.17	137.18
योजनेच्या मालमत्तेचे उचित मूल्य	-	-
ग्रॅज्युइटी योजनेची कमतरता	230.17	137.18

वास्तविक (लाभ) / कर्तव्याची हानी

(Rs. in Lakhs)

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019
संख्याशास्त्रीय गृहितका मुळे	-	-
आर्थिक धारणा मुळे	18.79	2.69
अनुभवामुळे	(9.11)	(27.69)
एकूण वास्तविक नफा / (नुकसान)	9.68	(25.00)

महत्त्वपूर्ण अंदाज: वास्तविक अनुमान आणि संवेदनशीलता
पुढील महत्त्वपूर्ण धारणा खालीलप्रमाणे :

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019
सूट दर	6.80%	7.65%
घर्षण दर		
30 वर्षांपर्यंत	6.00%	6.00%
31 ते 44 वर्षे	5.00%	5.00%
44 वर्षांहून अधिक	8.00%	8.00%
योजनेच्या मालमत्तेवर परतावा दर	NA	NA
पगार वाढीचा दर	7.00%	7.00%
मरणाधीनता	IALM (2006-08) Utt.	IALM (2006-08) Utt.

संवेदनशीलता विश्लेषण

भारित मुख्य मान्यतेमध्ये बदल करण्यासाठी परिभाषित लाभाच्या कर्तव्याची संवेदनशीलता आहे:

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019
कालावधीच्या शेवटी दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	230.17	137.18
सवलतीच्या दरात बदल केल्यास 0.50% वाढ झाल्यामुळे परिणाम	(11.38)	(6.54)
सवलतीच्या दरात बदल केल्यास 0.50% घट झाल्यामुळे परिणाम	12.41	7.13
वेतनवाढीतील बदलाच्या प्रभावावर 0.50% वाढ झाल्यामुळे परिणाम	11.93	7.14
वेतनवाढीतील बदलाच्या प्रभावावर 0.50% घट झाल्यामुळे परिणाम	(11.06)	(6.61)

वरील सर्व संवेदनशीलता विश्लेषणे अन्य सर्व गृहितकांना धरून धारणा बदलण्यावर आधारित आहेत. सराव मध्ये, हे घडण्याची शक्यता नाही आणि काही गृहितकातील बदल परस्परसंबंधित होऊ शकतात. When calculating the sensitivity of the defined benefit obligation to significant actuarial assumptions the same method (present value of the defined benefit obligation calculated with the projected unit credit method at the end of the reporting period) has been applied as when calculating the defined benefit liability recognised in the balance sheet.

आधीच्या वर्षाच्या तुलनेत संवेदनशीलता विश्लेषण तयार करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या पद्धती आणि प्रकारचे अनुमान बदलले नाहीत.

परिभाषित लाभ बंधनाची परिपक्वता प्रोफाइल

परिभाषित लाभाच्या कर्तव्याची वजनाची सरासरी कालावधी 10 वर्षे असते.

ॲच्युइटीचे अपेक्षित परिपक्वता विश्लेषण खालीलप्रमाणे आहे:

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

(Rs. in Lakhs)

अहवाल देण्याच्या तारखेपासून भविष्यातील वर्षांमध्ये देय असलेला अंदाजित लाभ	For the year ended March 31, 2020
1 पुढील वर्ष	10.87
2 पुढील वर्ष	14.99
3 पुढील वर्ष	19.57
4पुढील वर्ष	19.38
5 पुढील वर्ष	13.01
वर्षे 6 ते 10 वर्षांची बेरीज	83.62

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 24 : विभाग अहवाल

कंपनीकडे फक्त एक अहवाल देणारा ऑपरेटिंग सेगमेंट आहे, जो मुंबई (भारत) मध्ये मेट्रो रेल प्रणाल्या विकसित, चालू आणि देखभाल करीत आहे. त्यानुसार, वित्तीय विवरणपत्रात दिसून येणारी रक्कम कंपनीच्या एकल व्यवसाय विभागाशी संबंधित आहे. बाह्य प्रकल्पांचे विभाजन दर्शविणाऱ्या खाते सारणीच्या नोट्समध्ये, सल्लामसलत आणि इतर क्रियाकलाप उघड केले जातात.

टीप 25 : सूक्ष्म आणि लघु उद्योगांच्या प्रकटीकरणाचे थकबाकी:

लेखाच्या पुस्तकांवर आधारित एमएसएमईडी कायद्यानुसार होणारे खुलासे खालीलप्रमाणे आहेत:-

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2020 पर्यंत	31 मार्च 2019 पर्यंत
(अ) मूळ रक्कम भरण्यात आलेली नाही.	297.17	160.71
(ब) त्यावरील व्याज भरण्यात आलेले नाही.	-	-
(क) पुरवठादारास निर्धारित तारखेच्या पलीकडे दिलेल्या देय रकमेसह एमएसएमईडी कायद्याच्या कलम 16 च्या अनुसार व्याज दिले जाते.	-	-
(ड) एमएसएमईडी कायद्यांतर्गत व्याज जोडून न देता वर्षभरात ठरलेल्या दिवसाच्या पलीकडे पेमेंट करण्यास विलंब झाल्यास देय.	-	-
(इ) व्याज जमा झाले आणि बाकी	-	-
(इ) पुढील व्याज देखील बाकीच्या वर्षात देय बाकी, अशा तारखेपर्यंत वरील थकीत व्याज प्रत्यक्षात लहान उद्योगाला पैसे दिले जातात	-	-
एकूण	297.17	160.71

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि.

मार्च 31, 2020 रोजी संपलेल्या वर्षासाठीच्या वित्तीय विधानांच्या नोट्स

0

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च, 2020 पर्यंत			31 मार्च, 2019 पर्यंत			31 मार्च, 2020 पर्यंत		
	FVPL	FVOCI	Amortised किंमत	FVPL	FVOCI	Amortised किंमत	FVPL	FVOCI	Amortised किंमत
आर्थिक मालमत्ता									
घात नसलेले									
कर्ज	-	-	761.95	-	-	627.30	-	-	558.98
इतर आर्थिक मालमत्ता	-	-	(6,340.36)	-	-	-	-	-	-
घात असलेले									
रोख आणि रोख रकमेसमान	-	-	-	-	-	88,500.16	-	-	74,956.54
रोख व रोखीच्या समतुल्य योजनेत समाविष्ट बँक बॅलन्स	-	-	-	-	-	402.45	-	-	-
कर्ज	-	-	(761.95)	-	-	155.98	-	-	30.60
इतर आर्थिक मालमत्ता	-	-	6,340.36	-	-	10,586.74	-	-	486.34
एकूण आर्थिक मालमत्ता	-	-	-	-	-	100,272.63	-	-	76,032.46
आर्थिक दायित्व									
घात नसलेले									
कर्ज	-	-	(1,508.89)	-	-	639,328.68	-	-	355,276.72
लीज दायित्व	-	-	2,909.84	-	-	-	-	-	-
इतर	-	-	32.75	-	-	-	-	-	-
घात असलेले									
लीज दायित्व	-	-	2,609.87	-	-	-	-	-	-
इतर आर्थिक दायित्वे	-	-	1,750.85	-	-	81,801.04	-	-	48,074.87
एकूण आर्थिक दायित्व	-	-	5,794.41	-	-	721,129.72	-	-	403,351.59

अ) उचित मूल्य वर्गीकरण

हा विभाग अशा वित्तीय साधनांच्या योग्य मूल्यांचे निर्धारण करण्याच्या निर्णयाबद्दल आणि अंदाजांचे स्पष्टीकरण देतो जे (अ) वाजवी किंमतीवर ओळखले जातात आणि मोजले जातात आणि (बी) आकारलेल्या किंमतीवर मोजले जातात आणि ज्यासाठी वित्तीय विधानांमध्ये उचित मूल्ये उघड केली जातात. उचित मूल्य निश्चित करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या इनपुटच्या विश्वासाहतेबद्दल संकेत देण्यासाठी कंपनीने आपल्या वित्तीय साधनांचे लेखा मानक अंतर्गत निर्धारित तीन स्तरांमध्ये वर्गीकरण केले आहे.

ब) कोणतीही आर्थिक मालमत्ता आणि आर्थिक दायित्व नाहीत जे उचित मूल्य मानले जातात ज्यासाठी उचित मूल्य वर्गीकरणानुसार प्रकटीकरण आवश्यक आहे

वर्षभरात कोणत्याही पातळीवर कोणतीही बदली झाली नव्हती.

स्तर 1: लेव्हल 1 पदानुक्रमात कोट केलेल्या किंमतीचा वापर करून मोजली जाणारी आर्थिक साधने समाविष्ट आहेत. यामध्ये सूचीबद्ध इक्विटी इन्स्ट्रुमेंट्स आणि म्युच्युअल फंडांचा समावेश आहे ज्याची किंमत आहे. स्टॉक एक्सचेंजमध्ये व्यवहार केलेल्या सर्व इक्विटी इन्स्ट्रुमेंट्सचे उचित मूल्य, रिपोर्टिंग कालावधीप्रमाणे बंद किंमतीचा वापर करून मूल्य दिले जाते. म्युच्युअल फंडाचे मूल्य क्लोजिंग नेट एसेट ॲल्यू (एनएव्ही) वापरून केले जाते.

Level 2: The fair value of financial instruments that are not traded in an active market (for example over-the-counter derivatives) is determined using valuation techniques which maximise the use of observable market data and rely as little as possible on entity-specific estimates. If all significant inputs required to fair value an instrument are observable, the instrument is included in level 2.

Level 3: एक किंवा अधिक लक्षणीय इनपुट निरीक्षणीय बाजार डेटावर आधारित नसल्यास, इन्स्ट्रुमेंटला लेव्हल 3 मध्ये समाविष्ट केले आहे.

क) उचित मूल्य निश्चित करण्यासाठी मूल्यमापन तंत्र वापरले

आर्थिक साधनांना महत्त्व देण्यासाठी विशिष्ट मूल्यांकन तंत्रात समाविष्ट आहे:

- तत्सम साधनांसाठी उद्भूत बाजारभाव किंवा डीलर कोटसचा वापर
- ज्याज दराच्या अदलाबदलांचे उचित मूल्य हे लक्षात घेण्याजोग्या उत्पन्नाच्या वक्रांवर आधारित भविष्यातील अंदाजे रोख प्रवाहाचे वर्तमान मूल्य म्हणून मोजले जाते.
- फॉरवर्ड फॉरेन एक्सचेंज कॉन्ट्रॅक्टचे उचित मूल्य बॅलन्स शीट तारखेला फॉरवर्ड एक्सचेंज दरांचा वापर करून निर्धारित केले जाते
- परदेशी चलन पर्याय कराराचे उचित मूल्य ब्लॅक स्कॉल्स मूल्यांकन मॉडेलचा वापर करून निश्चित केले जाते.
- उर्वरित आर्थिक साधनांचे उचित मूल्य सूट दिलेली रोख प्रवाह विश्लेषणाद्वारे निश्चित केली जाते.

स्तर 1 आणि 2 परिणामी सर्व निष्पक्ष मूल्यांच्या अंदाजांचा समावेश आहे.

ड) मूल्यमापन प्रक्रिया

कंपनीच्या फायनान्स डिपार्टमेंटमध्ये अशी टीम असते जी आर्थिक रिपोर्टिंगच्या उद्देशाने आवश्यक असणारी वित्तीय मालमत्ता आणि जबाबदाऱ्यांचे मूल्यांकन करते, स्तर 3 उचित मूल्यांचा समावेश आहे. हा कार्यसंच थेट वित्त संचालकांना कळवतो.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 27 : भांडवल व्यवस्थापन

जोखीम व्यवस्थापन

कंपनीच्या भांडवलाच्या व्यवस्थापनाचे प्राथमिक उद्दीष्ट भागधारक मूल्य वाढविणे हे आहे. नेट डेट-इक्विटी रेशोचा वापर करून कंपनी भांडवलाच्या संरचनेवर देखरेख ठेवते.

कंपनी आपल्या ताळेबंदातील खालील घटकांना व्यवस्थापित भांडवल मानते.

ताळेबंदात दाखविल्याप्रमाणे एकूण इक्विटीमध्ये सामान्य राखीव, मिळकत, हिस्सा भांडवल, सुरक्षा प्रीमियमचा समावेश आहे. एकूण कर्जात सध्याचे कर्ज तसेच चालू नसलेले कर्ज असते.

तपशील	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019	As at March 31, 2018
एकूण कर्ज	(1,508.89)	639,328.68	355,276.72
वजा : रोख आणि रोख रकमेसमान	-	88,500.16	74,956.54
वजा : रोख आणि रोख समकक्षाव्यतिरिक्त बँक बॅलन्स	-	402.45	-
वजा : इतर	-	-	-
निव्वळ कर्ज	(1,508.89)	550,426.07	280,320.18
एकूण इक्विटी	338,364.48	228,315.07	129,359.06
निव्वळ कर्ज ते इक्विटी प्रमाण	(0.00)	2.41	2.17

टीप 28 : आर्थिक जोखीम व्यवस्थापन

आर्थिक जोखीम घटक

कंपनीला वित्तीय साधनांशी संबंधित विविध जोखमीचा धोका आहे. श्रेणीनुसार कंपनीची त्यांची आर्थिक मालमत्ता आणि उत्तरदायित्व वर सारांशित केले आहेत. जोखीमचे मुख्य प्रकार म्हणजे बाजारपेठेचा धोका, पत जोखीम आणि तरलता जोखीम. अस्थिर वित्तीय बाजाराच्या प्रदर्शनास कमीत कमी करून कंपनीच्या अल्प ते मध्यम मुदतीच्या रोख प्रवाहाचे सक्रियपणे संरक्षण करण्यावर कंपनीचे जोखीम व्यवस्थापन लक्ष केंद्रित करते. कंपनी ज्या सर्वात महत्त्वाच्या आर्थिक जोखमीसमोर आली आहे त्यांचे खाली वर्णन केले आहे.

(अ) बाजार धोका

बाजाराचा धोका असल्याने कंपनीला परकीय चलन जोखीम आहे. कंपनीच्या सर्व कर्जावरील व्याज निश्चित दर असल्याने कंपनीला कोणत्याही व्याजदराचा धोका नाही. तसेच कंपनीला कोणतीही उत्पन्न आर्थिक मालमत्ता नसल्यामुळे कंपनीला किंमतीचा धोका नसतो.

एक्सचेंजच्या चढउतारांचा धोका सामान्य सल्लागार आणि कंत्राटदारांना परकीय चलन देयकामुळे होतो. परकीय चलन जोखीम भरून काढण्यासाठी कंपनीकडे कोणतेही हेडिंग इन्स्ट्रुमेंट नाही.

खालील तक्ता आर्थिक साधनांद्वारे परकी चलन जोखीम विश्लेषण करतात :

तपशील	USD	Euro
31 मार्च 2020 पर्यंत		
आर्थिक मालमत्ता		
इतर आर्थिक मालमत्ता	-	-
एकूण	-	-
आर्थिक उत्तरदायित्व		
इतर आर्थिक दायित्वे	(23,283,994.00)	(6,043,628.00)
एकूण	(23,283,994.00)	(6,043,628.00)
परकीय चलन जोखीम निव्वळ एक्सपोजर	(23,283,994.00)	(6,043,628.00)
31 मार्च 2019 पर्यंत		
आर्थिक मालमत्ता		
इतर आर्थिक मालमत्ता	-	-
एकूण	-	-
आर्थिक दायित्व		
इतर आर्थिक दायित्वे	(20,133,274.00)	(563,811.00)
एकूण	(20,133,274.00)	(563,811.00)
परकीय चलन जोखीम निव्वळ एक्सपोजर	(20,133,274.00)	(563,811.00)

खालील महत्त्वपूर्ण विनिमय दर लागू केले गेले आहेत

चलन	As at March 31, 2020	As at March 31, 2019
अमेरिकन डॉलर 1	75.39	69.17
युरो 1	83.05	77.70

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

संवेदनशील विश्लेषण

31 मार्च 2019 रोजी सर्व चलनांच्या तुलनेत आयएनआरची संभाव्य मजबुतीकरण (कमकुवत) केल्याने परकीय चलनामध्ये नामांकित आर्थिक साधनांच्या मापनावर परिणाम झाला असेल आणि खाली दर्शविलेल्या रकमेमुळे नफा किंवा तोटा प्रभावित झाला असेल. हे विश्लेषण असे गृहीत धरते की विशिष्ट इतर व्याज दरांमध्ये इतर सर्व चल स्थिर आहेत.

तपशील	कराच्या आधी नफा किंवा तोटा	
	आयएनआर मजबूत करणे	आयएनआर कमकुवत
31 मार्च 2020		
युएसडी (10 टक्के हालचाल)	1,755.28	(1,755.28)
युरो (10 टक्के हालचाल)	501.92	(501.92)
31 मार्च 2019		
युएसडी (10 टक्के हालचाल)	1,392.64	(1,392.64)
युरो (10 टक्के हालचाल)	43.81	(43.81)

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि.

31 मार्च 2020 रोजी वर्ष संपलेल्या वित्तीय स्टेटंट्सच्या नोट्स

(ब) पत जोखीम

क्रेडिट जोखीम म्हणजे काउंटरपार्टीने त्याच्या जबाबदाऱ्यावर डीफॉल्टच्या जोखीमचा संदर्भ दिला ज्यामुळे आर्थिक नुकसान होते. विविध वित्तीय साधनांसाठी कंपनीला या जोखीमाचा धोका आहे, उदाहरणार्थ कर्मचाऱ्यांना अॅडव्हान्स देण्याद्वारे, बँकांकडून प्राप्त करण्यायोग्य, सुरक्षा ठेवी इ. अहवाल देण्याच्या तारखेला पत जोखीमस जास्तीत जास्त एक्सपोजर मुख्यतः खालील प्रकारच्या आर्थिक मालमत्तेची रक्कम घेऊन होते.

- रोख आणि रोख रकमेसमान

- इतर आर्थिक मालमत्ता मोजण्याच्या किंमतीवर मोजल्या जातात

कंपनी सतत वैयक्तिकरित्या किंवा कंपनीद्वारे ओळखले गेलेले ग्राहक आणि इतर काउंटर पक्षांच्या डिफॉल्टवर सतत देखरेख ठेवते आणि ही माहिती त्याच्या क्रेडिट जोखीम नियंत्रणात समाविष्ट करते. जेथे वाजवी किंमतीवर उपलब्ध असेल तेथे बाह्य पत रेटिंग आणि / किंवा ग्राहक आणि इतर प्रतिवादी पक्षाचे अहवाल प्राप्त केले जातात आणि वापरले जातात.

(i) पत जोखीम व्यवस्थापन

रोख आणि रोख समकक्ष

रोख आणि रोख समकक्षांशी संबंधित पत जोखीम अनुसूची व्यावसायिक बँकांमध्ये निधी ठेवून व्यवस्थापित केली जाते जे रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या नियामक निरीक्षणाच्या इतर आर्थिक मालमत्ता

इतर आर्थिक मालमत्ता ज्यात कर्ज आणि कर्मचाऱ्यांना आणि इतरांना मुक्त किंमतीवर मोजण्यात येणाऱ्या प्रगतीचा समावेश आहे.

(ii) तरलता जोखीम

आमच्या तरलते गरजा मासिक आणि वार्षिक अंदाजानुसार परीक्षण केले जातात. रोख आणि रोख समकक्षा, न ऑपरेटिंग रेव्हन्यू, जे आयसीए कडून दीर्घकालीन कर्ज, व्याजमुक्त अधीनस्थ कर्ज, भागभांडवल आणि अनुदान हे कंपनीचे तरलतेचे मुख्य स्रोत आहेत.

आम्ही रोख गुंतवणूकीचे निरंतर निरीक्षण करून आणि रोख रक्कम आणि रोख समतुल्य राखून आमच्या तरलतेची आवश्यकता व्यवस्थापित करतो. निव्वळ रोख आवश्यकतांची तुलना कोणत्याही कमतरता निश्चित करण्यासाठी उपलब्ध रोख रकमेशी केली जाते.

अल्प मुदतीच्या तरलते आवश्यकतेमध्ये मुख्यतः स्वतंत्र लेनदार, खर्चाची देय रक्कम, कर्मचाऱ्यांची थकबाकी, सध्याची परिपक्वतेची उधार आणि धारणा आणि व्यवसायाच्या सामान्य कालावधीत उद्भवलेल्या ठेवी प्रत्येक रिपोर्टिंगच्या तारखेपर्यंत असतात. आम्ही आमच्या अल्प मुदतीच्या तरलतेची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी रोख आणि रोख समतुल्य मध्ये पुरेसा शिल्लक ठेवतो.

आम्ही ठराविक मुदतीसाठी दीर्घकालीन तरलतेच्या आवश्यकतेचे मूल्यांकन करतो आणि त्या अंतर्गत व्यवस्थापन आणि भारत सरकार आणि सरकारच्या मदतीद्वारे व्यवस्थापित करतो. आमच्या चालू नसलेल्या दायित्वांमध्ये जे आयसीए कर्ज, व्याजमुक्त अधीनस्थ कर्ज, निवृत्ती व ठेवी आणि कर्मचाऱ्यांच्या लाभासाठी जबाबदारी समाविष्ट आहेत.

खाली दिलेली सारणी, उत्पन्न आर्थिक उत्तरदायित्वाच्या कराराच्या परिपक्वतासंबंधी तपशील प्रदान करते. आर्थिक देयतांच्या रोख प्रवाहाच्या आधारावर टेबल तयार केली गेली आहे ज्यावर कंपनीला भरपाई करावी लागेल अशा तारखेच्या आधारे. टेबलमध्ये मुख्य आणि व्याज रोख प्रवाह दोन्ही समाविष्ट आहेत.

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

तपशील	1 वर्षापेक्षा कमी	1 ते 3 वर्षे	3 ते 5 वर्षे	5 पेक्षा जास्त वर्षे	(रु. लाखात) एकूण
31 मार्च 2020 पर्यंत					
कर्ज (नोट 10 पहा)	-	-	-	(1,508.89)	(1,508.89)
Lease Liabilities	2,609.87	2,577.07	280.82	51.95	5,519.71
इतर वित्तीय दायित्वे (नोट 12 पहा)	1,750.85	-	-	32.75	1,783.59
एकूण	4,360.71	2,577.07	280.82	(1,424.19)	5,794.42
31 मार्च 2019 पर्यंत					
कर्ज (नोट 10 पहा)	-	-	-	639,328.68	639,328.68
इतर वित्तीय दायित्वे (नोट 12 पहा)	81,801.04	-	-	-	81,801.04
एकूण	81,801.04	-	-	639,328.68	721,129.72

Mar-21

Mar-23

Mar-25

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

31, मार्च 2020 रोजी समाप्त झालेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

टीप 29 : बुटी सुधारणे:

केंद्र आणि राज्य सरकार या दोन्ही संस्थांनी जाय का एकडून (पीटीएद्वारे) प्राथमिक कर्ज परतफेड केल्यानंतर परतफेड करणाऱ्या कंपनीला व्याजमुक्त अधीनस्थ कर्ज दिले आहे. शासनाचे कर्ज (अधीनस्थ कर्ज) व्याजमुक्त असल्याने, इंड 109 नुसार आवश्यकतेनुसार उचित मूल्य येथे नोंदवणे आवश्यक आहे.

बिनव्याजी कर्ज घेण्याचे प्रमाण वाजवी किंमतीवर मोजले जाते आणि कर्जाच्या रकमेवर आणि त्याच्या योग्य मूल्याच्या रकमेवर उद्भवणारा फरक त्यानुसार, "डिफर्ड गव्हर्नमेंट गॉट / डिफर्ड इन्कम" म्हणून नोंदविला जातो.

तसेच, अस्तित्वात असलेल्या धोरणानुसार, "मालमत्ता तयार करण्यासाठी भांडवली खर्चासाठी शासकीय प्राधिकरणाकडून अनुदान सुरुवातीला" डिफर्ड इन्कम "म्हणून दर्शविले जाते. त्यानंतर त्या त्या मालमत्तेवरील घसाराच्या प्रमाणात संबंधित मालमत्तेत दसवर्षी उत्पन्न म्हणून ओळखल्या जातात."

सुरुवातीपासूनच, अधीनस्थ कर्जाचे उचित मूल्य न सोडविण्याशी संबंधित वित्त खर्च तसेच आस्थितिक सरकारी अनुदान उत्पन्न यापूर्वी नफा व तोटाच्या विधानात मान्य केले गेले. वर्षभरात, कंपनीने प्रकल्प सुरू झाल्यानंतर मालमत्तांच्या आयुष्यासाठी समान रकम देऊन डिफर्ड शासकीय अनुदान संदर्भात लेखा उपचार दुरुस्त केले. त्याचप्रमाणे नफा आणि तोटाच्या स्टेटमेंटवर आकारण्यात आलेली फायनान्स कॉस्ट भांडवल केली गेली आहे. इंड 23 नुसार असे म्हटले आहे की कर्ज घेण्याची किंमत ही व्याज आणि इतर खर्च आहेत ज्यात एखाद्या घटकाच्या निधीच्या आणि कर्ज घेण्याच्या संबंधात लागणारा खर्च म्हणजे इंड 109 मध्ये वर्णन केल्यानुसार प्रभावी व्याज पद्धतीचा वापर करून मोजलेली व्याज खर्च समाविष्ट आहे.

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च, 2019 पर्यंत (पुनर्संचयित)	31 मार्च, 2019 पर्यंत (नोंदविलेले)	1 एप्रिल, 2018 पर्यंत (पुनर्संचयित)	1 एप्रिल, 2018 पर्यंत (नोंदविलेले)	शेरा
वापरात नसलेली मालमत्ता					
मालमत्ता, जागा आणि उपकरणे					
पूर्ण मालकीच्या जमिनीत भर	36,349.59	35,115.42	5,970.95	5,937.25	पुन्हा वर्गीकरण, सीडब्ल्यूआयपीअंतर्गत गट केलेल्या पु आणि पु खर्चापासून जमीन किंमतीचे भांडवलकरण.
नाममात्र रकमेवर परवानगीची विल्हेवाट लावणे	1.33	0.80	-	-	सरेडर झालेल्या जमीन पारसलेले लेखा
भांडवल काम प्रगतीपथावर	720,553.30	721,069.01	312,067.74	311,809.89	मंजुरीच्या तारखेमध्ये बदल आणि विद्यमान दर आणि पीएपीला दिलेली भरपाई कायमस्वरूपी जमीन हस्तांतरित करण्याच्या परिणामासह अधीनस्थ कर्जावरील प्रभावी व्याज पद्धतीचा वापर करून व्याज खर्च मोजले आणि भांडवल केले.
इन्विचटी आणि दायित्व					
इन्विचटी					
इतर इन्विचटी	(3,204.93)	(1,009.58)	(2,160.94)	(1,433.98)	स्थगित सरकारी अनुदान आणि मंजुरीच्या तारखेमध्ये बदल आणि विद्यमान दरांमुळे होणाऱ्या परिणामांसह गौण-कर्जाच्या संदर्भात व्याज खर्चाच्या परिणामावर परिणाम.
कर्ज					
भारत सरकारकडून कर्ज (अधीनस्थ-कर्ज)	4,726.79	4,633.82	1,695.04	1,646.38	वितरणाची तारीख आणि व्याजदराच्या दुरुस्तीमुळे परिणाम.
महाराष्ट्र शासनाचे कर्ज (अधीनस्थ - डिबेट)	7,355.89	7,239.12	1,335.67	1,239.77	
वापरात नसलेले दायित्वे					
स्थगित सरकारी अनुदान	119,055.50	112,882.95	30,038.13	28,443.33	अमोराइज्ड रकमेच्या प्रकटीकरणामुळे परिणाम.
स्थगित सरकारी अनुदान - नाममात्र किंमतीवर जमीन	9.88	10.41	11.11	11.11	जमीन नाममात्र मूल्य दिशेने
चालू दायित्वे					
स्थगित सरकारी अनुदान	-	3,499.76	-	754.56	अमोराइज्ड रकमेच्या प्रकटीकरणामुळे परिणाम.
इतर आर्थिक दायित्वे					
धारणा- अन्य करारावर	3,942.34	3,877.36	179.47	145.76	पीएपी आणि फ्रीहोल्ड जमीन देय भरपाईची तरतूद

(रुपये लाख)

तपशील	31 मार्च 2019 रोजी संपलेले वर्ष (नोंदविलेले)	31 मार्च 2019 रोजी संपलेले वर्ष (नोंदविलेले)	फरक	शेरा
अ. अनुदान उत्पन्न	-	1,879.82	(1,879.82)	Reversal of Deferred Grant Income
ब. वित्त भांडवलावर सरकारी अनुदान	-	(411.43)	411.43	Capitalisation of borrowing cost
सुधारणेमुळे उत्पन्नाचे निव्वळ परतफेड (A-B)	-	1,468.39	(1,468.39)	
(तोटा)कराच्या आधी तोटा) करानंतर	(1,093.44) (1,061.72)	374.95 406.67	(1,468.39) (1,468.39)	Net impact due to grant income and finance cost Net impact due to grant income and finance cost
प्रति शेअर कमाई (INR)				
मूलभूत	(0.70)	0.27	(0.97)	Impact on EPS due to rectification of error
Diluted	(0.70)	0.27	(0.97)	Impact on EPS due to rectification of error

टीप 30 : कोविड-19 पासून जागतिक आरोग्य साथीच्या संबंधित अनिश्चिततेचा अंदाज

कंपनीने कोविड -19 संदर्भात वेळोवेळी विविध शासकीय अधिकार्यांनी जारी केलेली सर्व मार्गदर्शक तत्त्वे आणि प्रोटोकॉल लागू केले आहेत. 25.03.2020 पासून राष्ट्रीय लॉकडाऊन लागू केले आणि त्याप्रमाणे, वित्तीय वर्ष २०१९-२० च्या चौथ्या तिमाहीत त्याचा कंपनीवर होणारा परिणाम महत्त्वपूर्ण नव्हता. 31.3.2020 च्या पलीकडे तालपुरते लॉकडाऊन चालू राहिल्याने, कंपनीला कोविड -19 च्या प्रकल्पावरील परिणामाचे आणखी मूल्यांकन करावे लागेल. यामुळे कराराची पूर्तता होणाऱ्या खर्चाच्या अंदाजाचे पुनरीक्षण तसेच कंत्राटदारांने निर्धारित कराच्या शर्तीनुसार कंत्राटदारांकडून सक्तीने मजूर खंड मागितल्यामुळे उद्भवलेल्या अतिरिक्त प्रयत्नांचा आणि दाव्यांचा पुन्हा विचार केला जाऊ शकतो. आत्तापर्यंत, कंपनीचे असे मत आहे की कोविड -19 चा परिणाम भरीव असा शकत नाही. कंपनीने भविष्यातील काळात पूर्ण होणाऱ्या खर्चाशी संबंधित अनिश्चितता ओळखण्यासाठी या घडामोडीवर नजर ठेवण्यासाठी धोरण आखण्याचे ठरविले.

टीप 31 : मागील वर्षाचे आकडेवारी चालू वर्षाच्या वर्गीकरणास अनुरूप आवश्यक तेथे पुन्हा एकत्रित / पुनर्संचयित केली गेली आहे.

Signature to the notes to the financial statements for and on behalf of the Board of Directors of Mumbai Metro Rail Corporation Limited CIN:U60100MH2008SGC181770

रणजित सिंग देओल
व्यवस्थापकीय संचालक
DIN: 06759002

अशोक खंडेलवाल
संचालक (वित्त)
DIN:07807394

रितू देब
कंपनी सचिव
Membership No.: F6754

ठिकाण: मुंबई
तारीख: १८.०९.२०२०

मुंबई मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

(भारत सरकार आणि महाराष्ट्र सरकारचा संयुक्त उपक्रम)
 ट्रांजिट ऑफिस, ई ब्लॉक, सीटी पार्क च्या बाजूला, इनकम
 टॅक्स ऑफिसच्या पाठी, वांद्रे-कुर्ला संकुल, वांद्रे (पूर्व)-मुंबई ४०० ०५१